

"სისხლიანი პური
არ უნდა გავიძღვს
არც ერთ ოჯახში!"

A6

ჭინე ფონდა
ბრუნდება

B3

გიორგი დამატრაძე:
"თბილისში რეპანგს
ავიღებთ!"

B5

www.24hours.ge

24საათი

ყოველდღიური

გაზეთი 24 საათი

ოთხშაბათი, 9 მარტი, 2005 წელი. №53 (913)

ფასი 50 თეთრი

პოლიტიკა

მორიგი რეორგანიზაცია
ქუთაისის მერიამ

"მერიაში
არ დარჩება
რეგულირება
თანამშრომელიც
კი, რომელზეც
საზოგადოებაში
რამე ეჭვის
საფუძველი
იქნება," -
აცხადებს
ბესიკ
გულორდავა

A2

ეკონომიკა

ფორს-მაჟორული სიტუაცია
ქვეყნის ენერგეტიკაში

საქართველოში
რუსეთიდან,
თურქეთიდან და
აზერბაიჯანიდან
ელექტროენერგიის
იმპორტი უახლოეს
დღეებში დაიწყება.
ამის მიზეზი
მაღალი ძაბვის
გადამცემ ხაზ
"კავკასიონზე"
მომხდარი ავარია
და ის ფორს-
მაჟორული
სიტუაციაა,
რომელიც ქვეყნის
ენერგეტიკაში
დღეისთვის არის
შექმნილი.

A4

იურიდიული მოსი „გაპი“
და გაზეთი „24 საათი“

ანონსირდება
რომლის მიზანსა
ნაგროვდება
მოსახლეობისათვის
სამართლებრივი
დახმარება.

A7

აზიზი

	9/3	10/3	11/3
თბილისი	12	8	12
ქუთაისი	10	12	11
ბათუმი	11	9	7
სოხუმი	7	11	9
ფოთი	10	11	9
თალავი	10	7	11
ზუგდიდი	9	12	12
ბორჯი	6	6	6
ახმეტა	11	7	10
ჭიათურა	7	9	7
გაგრა	5	9	6
სამტრედიო	10	12	10

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი
ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	1.8325
ევრო	2.4224
ბირვანაჟი სტრლ.	3.5138
რუბლი	0.0662

A	B
აგაბი	A2
პოლიტიკა	A3
ეკონომიკა	A4
უცხოეთი	A5
საზოგადოება	A6
სამართალი	A7
პოლიტიკა	A8
რეკლამა	B2
სპორტი	B3
სპორტი	B4
სპორტი	B5
პროგრესი	B6
სხვადასხვა	B7
სხვადასხვა	B8

რუსეთს შერისიება შეუძლია

რამდენად აქვს გათვლილი მოსალოდნელი რისკები საქართველოს ხელისუფლებას

სოფო ბაქია

ქარიშხალი ჭიქაში თუ რუსეთის ბაზების საქართველოდან გაყვანის
რეალური დასაწყისი? რა ბედი ელის დადგენილების პროექტს, რომელიც
საქართველოში განლაგებული რუსული სამხედრო ბაზების კანონგარეშე
გამოცხადებას ითვალისწინებს და რას უნდა ველოდეთ ჩრდილოეთიდან?

პარლამენტის დღევანდელ პლე-
ნარულ სხდომაზე განიხილავენ და-
დგენილების პროექტს, რომელიც
საქართველოში განლაგებული რუ-
სული სამხედრო ბაზების კანონგა-
რეშე გამოცხადებას ითვალისწინ-
ებს.

აღნიშნული პროექტის დამტკი-
ცება-არდამტკიცებაზე პარლამენ-
ტი დიდხანს არ იმსჯელებს – რუსე-
ლი ბაზების საქართველოში არსე-
ბობა როგორც უმრავლესობისთვის,

ბაზრადება A3 ბაზრადება

ასლან მასხადოვი სპეცოპერაციისას მოკლეს

ხათუნა ბაჩიძე

რუსეთის ხელისუფლების მტკიცე-
ბით, 8 მარტს ორდღიანი სპეცოპერაციის
შედეგად ტოლსტოი-იურტის დასახლე-
ბულ პუნქტში ჩეჩნეთის "ბოვეიკთა"
ლიდერი ასლან მასხადოვი მოკლეს. სპე-
ცოპერაციას რუსეთის ფედერალური
უშიშროების სამსახურების სპეცდანიშ-
ნულების რაზმები "ალფა" და "ვიმპელი"
ატარებდნენ. ჩეჩნეთის პრეზიდენტის
დალუპის ფაქტის შესახებ ინფორმაცია
ჩრდილოეთ კავკასიაში კონტრტერორი-
სტული ოპერაციის სამმართველოს რე-
გიონული შტაბის ოფიციალურმა წარ-
მომადგენელმა, გენერალ-მაიორმა
ილია შაბალკინმა გაავრცელა. "მე ვა-
დასტურებ, რომ მასხადოვი მოკლე-
ლია ტოლსტოი-იურტის დასახლება-
ში. იქ ადგილი ჰქონდა შეიარაღებულ
შეტაკებას. მასხადოვი ამ სოფლის
ერთ-ერთი სახლის ბუნკერს აფარებ-
და თავს," - განაცხადა შაბალკინმა. მი-
სივე თქმით, სპეცოპერაციის შედეგად
დაკავებული არიან მასხადოვის თანაშე-
მგენიც: ირლისხანოვი, ნურბაშევი და ამ
უკანასკნელის ნათესავი - ვუსხანი.

ბაზრადება A5 ბაზრადება

ასლან მასხადოვის ცხედარი.

40 000 და არც ერთი ნაკლები

მაია ქალაგანიძე

სტუდენტობა ხელისუფლებებისთვის
ყველა დროსა და ქვეყანაში
ანგარიშგასაწევი ძალა იყო. ასე იყო
საქართველოშიც, მაგრამ
უკანასკნელი ათწლეულის მანძილზე
ისე, როგორც ყველაფერმა ჩვენს
ქვეყანაში, ამ ძალამაც დაკარგა ძალა.
საბჭოთა საქართველოს 50-იანი
წლების სტუდენტობა არსებული
რეჟიმის წინააღმდეგ პროტესტის
გამოხატვის დიდი ბელადის,
ეთნიკურად ქართველი სტალინის
სახელის დაცვით შეცვალა. შემდგომ
პერიოდში სტუდენტური
წინააღმდეგობა იატაკქვეშეთში
გადავიდა. 70-იან წლებში სტუდენტობა
ბრძოლის საგანი ქართული ენა იყო.
80-იან წლებში სტუდენტები
აქტიურად ჩაებნენ რუსეთისგან
დამოუკიდებლობისთვის ბრძოლაში.
90-იან წლებში სტუდენტობა ლამის
ერთადერთი საპროტესტო გამოსვლა
იანერის სესიების გაუქმებას
შეეხებოდა; 2003 წლის "ვარდების
რევოლუციისას" კი ერთ დროს
სტუდენტური პროტესტის ავანგარდი,
იმ დროისთვის კი როინ მეტრეველის
უნივერსიტეტის სტუდენტობა დიდი
ნაწილი რეტროგრადულ,
ანტიდემოკრატიულ ძალად
გამოგვეცხადა.

ბაზრადება B1 ბაზრადება

კოლეგის სტუდენტების აქცია პარლამენტის წინ.

ისარგებდით

და

იპოითნათ

24საათი

ინილთ B3 ბაზრადება

საქართველო- რუსეთის საზღვრის საერთაშორისო მონიტორინგის ავიღებოდა

ნინო გომართალი

ამერიკის შეერთებული შტატე-
ბის სენატის საგარეო ურთიერთო-
ბათა კომიტეტში დღეს "შავი ზღვის
რეგიონში დემოკრატიის მომავლე-
ს" საკითხის მოსმენა იმართება.
მინვეულ სტუმრებს შორის არიან
სახელმწიფო მდივნის მოადგილე
ევროპისა და ევრაზიის საკითხებში
ჯონ ტეფტი, გარდამავალი დემოკ-
რატიების პროექტის პრეზიდენტი
ბრიუს ჯექსონი, "ჯეიმსთაუნის
ფონდის" წარმომადგენელი ვლა-
დიმერ სოკორი და ნიქსონის ცენტ-
რის საერთაშორისო უშიშროებისა
და ენერგეტიკის პროგრამების დი-
რექტორი ზენო ბარანი.

საქმე ეხება აშშ-ს სენატის საგა-
რეო ურთიერთობათა კომიტეტის
ხელმძღვანელის, სენატორ რიჩარდ
ლუგარის მიერ ინიცირებულ რე-
ზოლუციას, სათაურით "სენატის
მოსაზრება რუსეთის ქმედებებზე
მოლდოვასა და საქართველოსთან
დაკავშირებით".

რეზოლუციის მთავარი თემა
საქართველოსა და მოლდოვას ტე-
რორიზმიდან რუსული სამხედ-
რო ბაზების გაყვანის აუცილებლო-
ბაა. თუმცა, კიდევ ერთი მნიშვნე-
ლოვანი პუნქტი არის რუსეთ-საქა-
რთველოს საზღვარზე ეუთო-ს მო-
ნიტორინგის მისიის შეწყვეტა, რის
მიმართაც სენატი უარყოფით პო-
ზიციას გამოთქვამს.

როგორც რეზოლუციის პროექ-
ტშია აღნიშნული, შეერთებული
შტატები აპირებს, "ვერობელ მო-
კავშირებთან ერთად, მტკიცე
დიპლომატიური ზეწოლა განახო-
რცილოს საქართველო-რუსეთის
საზღვარზე ეუთოს მონიტორინგ-
ის მისიის გაგრძელებისთვის."
თუმცა, არის ალტერნატიული ვერ-
სიაც - მისიის შეწყვეტის შემთხვე-
ვაში შეერთებული შტატები და მა-
თი მოკავშირეები აპირებენ, "საქა-
რთველო-რუსეთის საზღვრის ჩე-
ჩნეთის, დაღესტნისა და ინგუშე-
თის მონაკვეთებზე, ობიექტური
მონიტორინგის განხორციელებ-
ის მიზნით, (სხვა) საერთაშორისო
მისიის არსებობა მოითხოვონ."

ბაზრადება A3 ბაზრადება

ოპოზიციის აზრი ოპოზიციისა

ვერიკო თევაძე

დღის შეკითხვა: როგორ
დაახასიათებდით ოპოზიციას
(რამდენად სერიოზულია მისი
გავლენა, რამდენად
კონსტრუქციული და
პერსპექტიულია ოპოზიციის
პოლიტიკური ინიციატივები)?
კონკრეტულად რომელ ძალებს
მიიჩნევთ ოპოზიციად?

თამარ შავიაშვილი, საზო-
გადოებრივი მოძრაობა "წინ სა-
ქართველო":

არ შეიძლება, სუსტი ან ძლიერი
იყოს მარტო ოპოზიცია ან ხელი-
სუფლება. ან ორივე ერთად ძლიე-
რია, ან ორივე ერთად - სუსტი.
დღეს ქვეყანა ინგრევა იმის გამო,
რომ ოპოზიციაც და ხელისუფლე-
ბაც სუსტები არიან. ნურავის ჰგო-
ნია, რომ სუსტი ოპოზიცია ძლიერ
ხელისუფლებას ნიშნავს. სუსტი
ოპოზიცია, თავისთავად, ნიშნავს
სუსტ ხელისუფლებას. ძლიერ, პა-
ტიოსან და წესიერ ხელისუფლებას
ხელს აძლევს ძლიერი ოპოზიცია.
ხელისუფლება, რომელიც ებრძვის
ოპოზიციას, თავის ქვეყანას და
ხალხს ებრძვის. ასე რომ, ოპოზი-
ციას მე არ განვიხილავ ცალკე გა-
წყვეტულს. ჩემთვის ოპოზიცია და
პოზიცია არის ხელისუფლება.

ბაზრადება A3 ბაზრადება

ყაჩაღებმა მიკროავტოზუსის მგზავრები ტრიალ მინდორჟა დატოვეს

სამგერელო-ზემო სვანეთის რეგიონში მიკროავტობუსებისა და ავტობუსების მგზავრების დაყაჩაღების ფაქტები ყოველ-დღიურად მატულობს. არის შე- მთხვევები, როცა სხვადასხვა კრიმინალური დაჯგუფებები ერთდროულად რამდენიმე მიკ- როავტობუსსა და ავტობუსს აყ- არალებენ. ბოლო დროს მგზავ- რებზე მომხდარი შეიარაღებუ- ლი თავდასხმების ფაქტები კვლავ გამოუძიებელი და გაუზ- სნელია.

გუმწინნ, თბილისიდან ზუ- გდიდის მიმართულებით მოძრა- ვი მიკროავტობუსის მგზავრები ტრიალ მინდორზე აღმოჩნდნენ. სამხარეო პოლიციამ მათ კარგა ხნის შემდეგ მიაკითხა. საქმე ისაა, რომ ერთ-ერთმა მგზავრ- მა, რომელიც მიკროავტობუსით თბილისიდან მგზავრობდა, მძღოლს ტრანსპორტის გაჩე- რება უპაცრეოდ ადგილას მოს-

24 საათი

პარლამენტის მცდომამ სასამართლო პროცესები შეაჩარა

საკანონმდებლო ორგანოს შეცდომის გამო, ადმინისტრაცი- ულ სამართალდარღვევათა საქ- მეებზე მიმდინარე ყველა სასამა- რთლო პროცესი შეჩერებულია.

საქმე ისაა, რომ პარლამენტი- მა 2004 წლის 29 დეკემბერს ად- მინისტრაციულ სამართალდარ- ლვევათა საპროცესო კოდექსში ცვლილება შეიტანა და კანონი- დან 261 მუხლი ამოიღო, რამაც ადმინისტრაციული სამართალ- დარღვევების საკითხზე მიმდი- ნარე სასამართლო პროცესების შეჩერება გამოიწვია.

261 მუხლის მიხედვით, სასა- მართლო უფლებამოსილი იყო, ერთ-ერთი მხარის არასაპატიო მიზეზით ხელმოკრედ გამოუ- ცხადებლობის შემთხვევაში სა- ქმეში არსებული მასალების სა- ფუძველზე მის დაუსწრებლად გამოეტანა გადაწყვეტილება.

როგორც იურიდიული კომი- ტეტის წევრი ნიკა გვარამია აცხადებს, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საპრო- ცესო კოდექსიდან ამ მუხლის ამოღების ინიციატივით პარლა- მენტს მთავრობამ მიმართა, ცვლილებები კი ფინანსთა სამი- ნისტრომ მოამზადა.

ინტერ-პრესი

ოტია იოსელიანი პატიმარ ქალაქს ბოდიშს უხდის

ცნობილი ქართველი მწერა- ლი ოტია იოსელიანი გუმწინ სას- ჯულალსრულების დეპარტამენ- ტის N5 ქალთა დანესებულების მსჯავრდებულებას ბოდიშის მო- სახდელად ესტუმრა.

ქალთა კოლონიაში პირვე- ლად მოვიდა და ბოდიშს ვუხედი ამ ქალბატონებს, რომ დავიჭირ- ეთ. ქალი ციხეში კი არ უნდა ჩა- ესვათ, ხელის გულზე უნდა ვა- ტაროთ," - აცხადებს მწერალი.

მსჯავრდებული ქალები მი- სი ერთ-ერთი ნაწარმოების - "ექვსი შინაბერა და ერთი მამა- კაცის" გმირები არიან. როგორც ოტია იოსელიანი ამბობს, სამო-

ინტერ-პრესი

სოფალ მარაბდის მოსახლეობამ მარნეული-თეთრიწყაროს ცანტრალური ბჟა ბადაქაბა

თეთრინყაროს რაიონის სო- ფულ მარაბდის მოსახლეობამ გუმწინ მარნეული-თეთრინყარ- ოს ცენტრალური ბჟა გადაკე- ბა. საპროტესტო აქციის მიზე- ზი რეგიონში შექმნილ კრიმინო- გენულ ვითარებას უკავშირდე- ბა. მოსახლეობის განცხადებით, პირუტყვის ქურდობის გახში- რებული ფაქტების აღსაკვეთად და გამოსაძიებლად პოლიცია არაფერს აკეთებს.

აქციის მონაწილეებს თეთ- რინყაროს რაიონის გამგებელი გიორგი მესტიერიშვილი და პო- ლიციის უფროსი შოთა თუმში- ვილი შეხვდნენ. როგორც გიორ- გი მესტიერიშვილმა განაცხადა, რაიონში 87 დიდი სოფელია. შს სამინისტროს მიერ განხორციე- ლებული რეორგანიზაციის შემ- დეგ კი პოლიციაში მხოლოდ შეიდი თანამშრომელი დარჩა.

ინტერ-პრესი

გასწორება

გურამ მაღალაკელიძის სტატიაში "პრეზიდენტის ქორები" ("24 საა- თი", 8 მარტი, N52(912)) ნაცვლად დაბეჭდილი "საკონტროლოსი", უნ- და იკითხებოდეს "საკონტრაქტო."

მორიბი რაორბანოზაცია ქუთაისის მერიიში

აია მისხარიშვილი ქათიშოძე

კვირის ბოლოს ქუთაისის მერ- ის მოვალეობის შემსრულებელი ბესიკ გულორდავა მთავრობის ახ- ალ სტრუქტურასა და შემადგენ- ლობას შესთავაზებს საკრებულოს.

ქუთაისის ადგილობრივი თვი- თმმართველობის ამჟამად მოქმე- დი სტრუქტურა გასული წლის მა- ისში ჩამოყალიბდა, როცა ქალაქ- ის მერის პოსტზე ნუგზარ ფალია- ნი გაია გიორგაძემ შეცვალა. მოგ- ვიანებით, სამსახურების ახალი კადრებით დასაკომპლექტებლად მერიამ კონკურსი გამოაცხადა. სამუშაოს 1200-მა მაძიებელმა კონკურსის ორი ეტაპი გაიარა და 140 მათგანი მერიის სამსახურებ- ში დასაქმდა. ქუთაისში ხელისუ- ფლების მორიგი ცვლილების შემ- დეგ კი მერიაში ისევ ძირეული რეორგანიზაცია იწყება.

უკვე ცნობილია, რომ მართვის ახალ მოდელში შეიცვება ვიცე- მერების შტატები. პოსტრევილე- ციურ პერიოდში ქუთაისის ხუთი ვიცე-მერი მართავდა, ერთ-ერთი მათგანი კი - მერის მოვალეობას ასრულებდა. ქუთაისს ამჟამადაც მერის მოვალეობის შემსრულებე- ლი ვიცე-მერი ხელმძღვანელობს, რომელსაც, ახალი მოდელით, მხოლოდ ერთი მოადგილე ეყო- ლება და პირობითად, პრემიერის ტიტულით ისარგებლებს. პრემიე- რი მერიის სამსახურების უმუხე- ლო კურატორის ფუნქციით აღი- ჭურვება.

"ვიცე-მერები იყვნენ კორუ- ფციული ზარირები მერსა და სა- მსახურებს შორის. რეალურად ეს იყო დასაქმების ბიუროკრ- ქუთაისს არ სჭირდება ხუთი ვი- ცე-მერი და პლუს მერი, ამიტომ ყველა ვიცე-მერის შტატის გაუ- ქმებაა დაკარგვ. სამაგიეროდ, იქნება ძლიერი სამსახურები და სამსახურების ძლიერი უფრო- სები," - აცხადებს ბესიკ გულორ- დავა "24 საათთან" საუბარში.

ახალი მოდელით, ქუთაისის მერია მხოლოდ შეიდი სამსახუ- რით შემოიფარგლება: კომუნალური საკითხებს ახალი ტაბის საქალაქო მუნიციპალური სამსახური გაუნ- ვეს კურირებას; მცირედენი კო- რექტივებით დარჩება ქონების მა- რთვის ადგილობრივი სამმართვე- ლო და დაგეგმარებისა და არქი- ტექტურის სამსახური; ერთად მო- იყრის თავს ჟანდაცვისა და სოცი- ალური სამსახურები; ასევე, გამს-

რიძის თანამდებობიდან გათავი- რებული კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამ- ჟამინდელ უფროსს ირაკლი ბერა- ძეს, რომელიც საბიუჯეტო თან- ხების მითვისება-გაფლანგვის კუთხით ფინანსური პოლიციის ძიებაში არსებულ რამდენიმე საქ- მეში ფიგურირებს.

ბესიკ გულორდავა ახალი გუ- ნდის შემადგენლობას არ ასახელ- ებს, მაგრამ არ მალავს, რომ ზე- აღარ გამოაცხადებს. როგორც ირკვევა, მერის მოვალეობის შემ- სრულებელი ახალ კადრებთან მხოლოდ მოკლევადიანი სახელ- შეკრულები პირობებით იმუშაე- რებს და მათ შტატში აყვანას არ აპ- ირებს.

"მერიაში არ დარჩება რიგი- თი თანამშრომელიც კი, რომელ- ზეც საზოგადოებაში რაიმე ეჭვ- ის საფუძველი იქნება," - აცხადე- თა მთავრობის შემსრულებელი.

ჯერჯერობით უცნობია, ვინ იქნება ქუთაისის პრემიერი. როგ- ორც "24 საათისთვის" გახდა ცნობილი, შეთავაზებიაზე უარი თქვა ქუთაისის საგადასახადო ინ- სპექციის უფროსმა დავით ჯავა-

ხაქემ, თუმცა ამ კუთხით მოლაპა- რაკებები კვლავაც გრძელდება.

ახალი მოდელით, ადგილობ- რივი თვითმმართველობის აპარა- ტის სრული რეორგანიზაციაც იგ- ეგმება. დაინერგება სამსახურებს მობილური მექანიზმი, კომპიუტე- რული ქსელის გამოყენებით. აღ- ნიშნული პროგრამის პრაქტიკაში დანერგვას ანდენ ხანს უშედეგოდ ცდილობდა "გაერის განვითარე- ბის პროგრამა" (UNDP), რომელმ- აც კომპიუტერული ქსელით ჯერ კიდევ ორი წლის წინ აღჭურვა ქუ- თაისის მმართველობა და ეს პრო- გრამაც შეუქმნა სახელმძღვანე- ლოდ.

ქუთაისის მერის მოვალეობის შემსრულებელი რწმუნებულითან, ქუთაისის მაჟორიტარ დეპუტატ- თან და მმართველ პარტიასთან დაკავშირებული საპარლელურ- ეთა მოსალოდნელ ცვლილებებზე ადგილობრივი მედიისა და არასა- ცნობილი, შეთავაზებიაზე უარი თქვა ქუთაისის საგადასახადო ინ- სპექციის უფროსმა დავით ჯავა-

თბილისი. საქართველოს პრე- ზიდენტს მიხეილ სააკაშვილს მიჰ- ნია, რომ საქართველოს ტერიტორი- აზე არსებული, რუსეთის სამხედრო ზაზების კანონდრუმე გაზოცადება ნაადრევია. "რუსეთის ზაზებმა საქა- რთველის ტერიტორია აუცილებლ- ად უნდა დატოვოს და ამას საერთა- შორისო კანონმდებლობაც ითვლი- სწინებს, თუმცა იმდენ მაქვს, რომ რუსული მხარე აღნიშნულ საკითხს კონსტრუქციულად მოეციდება და ის მოლაპარაკებების გზით გადაწყ- დება," - განაცხადა გუმწინ საქარ- თველოს პრეზიდენტმა თემქის მოხუ- ცეულოთა თავმჯდომარე ვიზიტის დროს. ინტერ-პრესი

■ ■ ■

თბილისი. სამედიცინო კოლეჯ- ის სტუდენტების მოთხოვნებთან დაკავშირებით საქართველოს პარ- ლამენტის თავმჯდომარის და განა- თლების მინისტრის შეხვედრა უშე- დევოდ დასრულდა: განათლების სა- მინისტრო კომპრომისზე არ მიდის და გადაწყვეტილებას არ ცვლის. ლომბას თქმით, ერთიანი ეროვნუ- ლი გამოცდები საქართველოში მცხოვრებმა 40 ათასზე აბიტურიენ- ტმა უნდა ჩააბაროს. "სარფიდან მეს- ტამდე, მესტიიდან ლაგოდეხამდე, კანონი ყველასთვის კანონია და უნ- ად, მოსალოდნელ ცვლილებებზე ადგილობრივი მედიისა და არასა- ცნობილი, შეთავაზებიაზე უარი თქვა ქუთაისის საგადასახადო ინ- სპექციის უფროსმა დავით ჯავა-

PEOPLE'S BANK

სახალხო ბანკი და VISA International

ზარმობიღბენი მართობლივ პროექტს

სახელფასო პროგრამა კლასტიკური ბარათიებით

55 55 50; 99 99 26

ფოტორეპორაჟაჟი რადიო მწვენი ტალღის სპეციალი

რადიო "მწვენი ტალღა" თავისუფალი აზრის რადიო. FM 107.4 "ხალხის ტრიბუნა" ყოველ საღამოს შაბათ-კვირის გარდა 7-დან 8 საათამდე

"რუსეთს ბაზაზის ბასაყვანად გოლო ვადად 2006 წლის პირველი იანვარი განცაზღვრება"

ნაჟაჟინი: სოფო გელოვანი

გადაცემის სტუდია : კონსტანტინე გაბაშვილი, პარლამენტის საერთაშორისო კომიტეტის ურთიერთობის თავმჯდომარე

კონსტანტინე გაბაშვილი: რუსეთი ვერ ხვდება, რა მიმე შედგომას უშვებს, როდესაც საქართველოსთან იმპერისტული დამოკიდებულებას არ ცვლის. ჩვენ ვთავაზობთ ცვლილებას ამ ურთიერთობებში, რასაც არანაირი კავშირი არ ექნება ნიშნითა და ჩემით ჩამოყალიბებულ ურთიერთობასთან.

საქართველო-რუსეთის საზღვარზე ეუთოს მონიტორინგის მისიის არგანახლების შემთხვევაში, რუსეთი მიიღებს იმას, რისიც ყველაზე მეტად ეშინია - საზღვარს ევროკავშირის ეგიდით საერთაშორისო სტანდარტების, მაღალი რანგის მონიტორინგის ჯგუფი გააკონტროლებს. ეუთოსგან განსხვავებით, რუსეთი ევროკავშირის გადწყვეტილებებს ვერ ბლოკავს.

რუსეთს შურისძიება შეუძლია

პირველი გავრცელება

ისე ოპოზიციისთვისაც მიუღებელია. სავარაუდოდ, აღნიშნულ პროექტს ხმათა უმრავლესობით დაამტკიცებენ და ქართული პოლიტიკის მორიგ გამარჯვებად მონათლავენ.

ასე იყო 2002 წლის 26 აგვისტოსაც. მაშინ რუსეთის სამხედრო ძალების მიერ საქართველოს ტერიტორიის დაბომბვით აღმშოთე-ბულმა პარლამენტმა №1652-რს დადგინებდა მიიღო, სადაც აღნიშნული იყო, რომ "საქართველოს აღმასრულებელმა ხელისუფლებამ, საქართველოს პარლამენტის მიერ არაერთგზის მიღებული გადწყვეტილებების შესაბამისად, დაუყოვნებლივ შეუნცივლოს მანდატი რუსეთის სამშვიდობო ძალების კონტინგენტს და მიიღოს სათანადო ზომები, რათა მათ უმოკლეს ვადაში დატოვონ საქართველოს ტერიტორია." თუ რა ბედი ეწია №1652-რს "ელვა" დადგენილებში ჩანერილ პუნქტებს, ამის აღნიშვნა, ალბათ, ზედმეტია.

მსგავსი მტკვრდადებული დადგენილებები, ცხადია, სხვა ნომრითა და თარიღით, საქართველოს პარლამენტარიაზმის ისტორიას არა ერთი და ორი ახსოვს, რაც საუკეთესო მაგალითია იმისა, თუ როგორ "შემბატკნილებულად" განვიხილოთ ხელისუფლების წარმომადგენლობა.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილებების შესწორებულაბს "მიწვეულია" რუსეთიც. სწორედ ამას შეიძლება მივანერო-რის ის ფაქტი, რომ საქართველოს პარლამენტის ახალი ინიციატივას - რუსული სამხედრო ბაზების კანო-

ნგარეშედ გამოცხადებასთან დაკავშირებით - ჩრდილოეთიდან არაერთი რეაქცია არ მოჰყოლია. რუსული პრესა და რუსი პოლიტიკოსები ამ ფაქტს თითქმის არ ეხმარებიან. რადიოსადგურ "ეხო მოსკვი"-სთვის მიცემულ ინტერ-ვიუში, რუსეთის დუმის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის თავმჯდომარემ კონსტანტინე კოსაჩო-ვმა რუსი ერი დაამყვინა და განაცხადა, რომ "საქართველოს მუქარებს რუსეთი სერიოზულად არ უნდა აღექვამდეს".

"ცხადია, რუსეთის რეაქცია იქნება მკაცრი, მაგრამ თავშეკ-ვებული. ჩემი აზრით, რუსეთი მხოლოდ მას შემდეგ მოახდენს რეაგირებას, რაც აღმასრულებელი ხელისუფლების მხრიდან კონკრეტულ ნაბიჯებს დაინახავს. საქართველოს პოლიტიკურ ცხოვრებაში გვეჩინია გამოცდი-ლება, როდესაც საკანონმდებ-ლო ხელისუფლება მიიღებდა რა-იმე დადგენილებას, მოუწოდებ-და აღმასრულებელ ხელისუფ-ლებას საჭირო პროცედურების-კენ, მაგრამ რეალურად არაფერი კეთდებოდა. რუსეთის ხელისუფ-ლებამ შეიძლება ჩათვალოს, რომ მოკლებული კვლავ ამ სცენა-რით განვითარდება.

შემდგომი რეაქცია იქნება დამოკიდებული იმაზე, თუ აღმა-რულებული და საკანონმდებლო ხელისუფლების წარმომადგენ-ლები რამდენად უნისონში იმოქ-მელებენ." – მიიჩნევენ სამხედრო ექსპერტი კობა ლიკიუკაძე.

პარლამენტისა და აღმასრუ-ლებელი ხელისუფლების ერთსუ-ლოვნებაში ეჭვი არ ეპარება დე-პუტატს ნიკა რურუას. "დღევანდე-ლი აღმასრულებელი ხელისუფ-

ლების ძველთან შედარება არ შე-იძლება. ამ დადგენილებაში არის კონკრეტული მითითებები აღმა-სრულებელი ხელისუფლებისთვის, თუ რა უნდა გააკეთონ მისი-ის შემდეგ.

დღეს აღმასრულებელი ხე-ლისუფლების ნაბიჯები იქნება ძალიან მოქნილი, მკაცრი და დე-კცენტური, რაც აქამდე არ ყოფი-ლა," – აღნიშნავს იგი.

რუსეთიდან რურუა "უარყოფ-ით რეაქციას" ელოდება. "ჩვენ ძა-ლიან კატეგორიულები ვართ. ცხადია, რუსეთის მხრიდან უარყოფითი რეაქცია იქნება, მაგრამ ისეთი ვერა, რომ ამ საკითხის მი-მართ დამოკიდებულება შეგვაც-ვლიყვნა," – აცხადებს რურუა.

ქართველი პარლამენტარების განსხვავებით, პრეზიდენტი სააკაშვილი რუსეთის სამხედრო ბაზებთან დაკავშირებით საკმაოდ თავშეკავებულ განცხადებას აკე-თებს. საქართველოს პრეზიდენტი, დადგენილების პათოსს იზიარებს, მაგრამ მიიჩნევს, რომ რუსეთს აუცილებლად უნდა მიეცეს დრო მისასამდე. "რუსეთის ბაზებმა საქართველოს ტერიტორია აუცი-ლებლად უნდა დატოვონ და ამას საერთაშორისო კანონმდებლობა-ც ითვალისწინებს, თუმცა იმე-დი მაქვს, რომ რუსული მხარე აღნიშნულ საკითხს კონსტრუქ-ციულად მოეცემა და ის მოლა-პარაკებების გზით გადაწყდება," – განაცხადა გუშინ საქართველოს პრეზიდენტმა, რომელიც რუსეთის მხრიდან მრავალი იმედის გაცე-რუების მიუხედავად, მაინც ოპტი-მისტად რჩება.

პოლიტოლოგ არჩილ გეგეშელის აზრით, საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლების

კოორდინირებულ მუშაობაზე მარ-თლაც ბევრი რამ არის დამოკიდე-ბული, თუმცა აღნიშნული საპარ-ლამენტო ინიციატივის წარმატებ-ის გარანტიად მას სულ სხვა რამ მი-აჩნია. "რუსეთს შესწევს უნარი, რომ ღიად თუ ფარულად "კუდი მოიქნის", ამიტომ ეს საქართვე-ლოს მხრიდან საკმაოდ საფრ-თხილო გადაწყვეტილება იქნება. კუდის მოქნევა და პრობლემების შექმნა რუსეთის სხვადასხვა სფე-როში - ეკონომიკაში, პოლიტიკა-ში და ა.შ. შეუძლია. ვიმედოვნებ, რომ საქართველოს ხელისუფლე-ბას დასავლეთელი მეგობრების-გან გარკვეული მხარდაჭერის გარანტია მიღებული აქვს, რათა რუსეთთან პირისპირ არ აღმოქ-ნეფი. იმედია, რომ ეს კარგად გა-თვლილი რაღაც სტრატეგიის ნა-წილია," – აღნიშნავს გეგეშიძე,

რომელიც რუსეთიდან საკმაოდ მკაცრ რეაქციას ელის.

"ეს რუსეთისთვის ძალიან მტკივნეული საკითხია. საქარ-თველოდან ბაზების გაყვანით ილა-ხება მისი ავტორიტეტი, თავმოყ-ვარობა, ამბიციები. დღეს აუცი-ლებელია ჩვენი სტრატეგიული პარტნიოების მხარდაჭერა, რა-თა რუსეთის მხრიდან რაიმე ქუ-დეტებს ადგლია არ ჰქონდეს. რე-სეთს შურისძიება შეუძლია," – აცხადებს არჩილ გეგეშიძე.

როგორ აბიზებს საქართველო რუსეთის მოქმედი კუდის აცდე-ნას, ძნელი სათქმელია. ექსპერტე-ბის აზრით, "ყველაფერზე ნამსე-ვლილი" რუსეთი აფხაზეთსა და სა-მხრეთ სუსეთს ვითარების დაძაბ-ვასაც არ მოერიდება.

პირველი გავრცელება

ოპოზიცია შეიძლება ენოდე-ბოდეს ჯგუფს. მაგალითად, მე ვარ ოპოზიცია, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ მე ძლიერი ვიქ-ნები, ხელისუფლება კი - სუსტი, ან ხელისუფლება არის ძლიერი და ამიტომ ვარ მე სუსტი. მაგა-ლითად, ამერიკაში არავინ ამბო-ზს, რომ დემოკრატიულ უფრო ძლიერები არიან და რესპუბლიკე-ლები - სუსტები. ისინი, ორი-ვენი, ერთმანეთთან კონკრეტე-ციით აღწევენ იმას, რომ ამერი-კული ოცნება მოქმედებაში მოი-ყვანონ. ჩვენ კონკურენცია კი არ გვაქვს, ერთმანეთს ვებრძვი-თ, აქედან გამომდინარე, კვლავთ საკუთარ ქვეყანას.

მე არ ვიცი, ვინ ვის თვლის ოპოზიციად. ქვეყნისთვის ტრა-გიდიად, როცა ოპოზიციური ძა-ლები ერთიანდებიან სიძულვილი-ის გრძნობით, ხელისუფლების გადასაგებად. სამწუხაროდ, საქართველოში ყოველთვის ასე ხდება. სიძულვილით გაერთიანე-ბული ძალა - ეს არის სიძულვი-ლი, და არა - ოპოზიცია. ძალები, რომლებიც დღეს ხელისუფლე-ბაში იმყოფებიან, სიძულვილის ნიადაგზე მოედნენ. მე არ მიწე-და, დღეს კიდევ ისეთი ძალა იქ-რიბებოდეს, რომელიც ასევე სი-ძულვილით გაერთიანდება. ხალ-ხი ქვეყნის სიძლიერისთვის უნდა გაერთიანდეს.

მე არავის ვეყვები, ვაჩივს ვა-ხასიათებ. თვითონ რაღაც მიიჩ-ნევს თავს ესა თუ ის ძალა, ზუსტ-ად ის არის. მე ის ვიცი, რომ ხე-ლისუფლებას ოპოზიციასთან ლაპარაკი არ შეუძლია და ხელი-სუფლებაც და ოპოზიციაც, ორი-ვენი იგივებთან, ერთმანეთს ავი-რნებენ. მოუხდებლად იმისა, რომ მე ოპოზიციაში ვარ, ხელისუფლები-ს ლანძღვის მოსმენა არ მინდა.

საქართველოში, სამწუხარო-დ, ხალხის განქვავაც ასეთია: ვინც მეტად შეაგინებდა შეყარდ-ნაქვს, ის იყო ძლიერი. ვინც მეტ-ად შეაგინებს დღეს სააკაშვილს, ის არის ძლიერი. ჩემთვის მაგი-ნებელი უფუსუსტი არსებები არიან. ჩემთვის მთავარია, დღეის ირგვლივ ვაერთიანება. აშუამდ ასეთი იდეა შეიძლება იყოს ვადა-მელო საპარლამენტო არჩევნი-ბის ჩატარება, რომ ქვეყანა იყოს საპარლამენტო და ა. შ. ჩვეთთან ასე არ ხდება, ჩვენთან ჯერ ხე-ლისუფლებაც უნდა გადაავდინ და მერე იფიქრონ, ქვეყანა როგ-ორ მართონ.

კობა დავითაშვილი, "კონსერვატორები":

ოპოზიცია მრავალფეროვანია, რთულია მისი ცალსახად და-ხასიათება. ვინც საკუთარ თავს ოპოზიციად მიიჩნევს, მეც იმას მივიჩნევ. ჩამოთვლას არ ვაპირე. სხვის შეფასებას არ დავიწყე-ბ, ეს უმაღლესი საქმეა. კონსერ-ვატორები ვართ რადიკალები, მაგრამ კონსტრუქციულები. ჩვენ ხელისუფლებას ყოველთვის კონკრეტულ ალტერნატივას ვთავაზობთ. მე მიმაჩნია, რომ ოპოზიციის ამოცანა კონკრეტუ-ლი ალტერნატივის შეთავაზებაა... არა, არავის დახასიათებს ამის, ეს ვაპირებ, ეს ჩვენი საქმე არ არის, ეს პოლიტოლოგების საქმეა!

გიორგი გუგუშვილი, ლეიბორისტული პარტია:

ოპოზიცია არის საკმაოდ ძლი-ერი. ჩვენ ჩავატარეთ ახალი სა-რეიტივგო გამოკითხვები, რომლი-ს მიხედვითაც პირველ ადგილი-ზეა ლეიბორისტული პარტია და მისი ლიდერი ბატონი შალვა. ამას პირველად თქვენ გუვხვებით. დღეს, როცა ხელისუფლების რიგგარეშ ინერგვა, ოპოზიციაზე კიდევ უფრო დიდი მოთხოვნი-ლება ჩნდება. ოპოზიციის გავ-ლენა იმდენად დიდია, რომ ჩნდე-ბა სამშორეთსა საერთო სახალხო მღელვარებისა.

დიას, ოპოზიციაზე როცა ესა-ზღვრბო, უპირველესად, ლეიბო-რისტულ პარტიას ეხმარებიან... არ მინდა, ასეთი დეფინიცი-გაგაკეთო, ვინ შეიძლება იყოს ოპოზიცია და ვინ არა. ოპოზიცია-რ არ ძალში ყველა ძალა იგულის-შორისო ვაკუუმი.

ქართული მხარე დარწმუნებუ-ლია საკუთარ ძალებში და აცხად-ებს, რომ საზღვრის გაკონტროლე-ბას დამოუკიდებლად შეუძლებს, "მაგრამ საუბარია მესამე ნიჭი-რალურ ძალაზე, რომელიც რუსე-თის დაუსაბუთებელ სისულეს დასაბუთებელ ანგარიშს დაუდ-ებს," – აცხადებს საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოად-გილე გიორგი გომიშვილი.

ოპოზიციის აზრი ოპოზიციისაზე

ოპოზიციას. მიზანი ერთია: ნამდ-ვილი ოპოზიცია შეასუსტონ.

აკაკი ასათიანი, ტრადიციონალისტთა კავშირის თავმჯდომარე:

ოპოზიციას არანაირი გავლენა არ გააჩნია და, ბუნებრივია, ვერც ექნება.რაც შეეხება კონსტრუქციულობას, მე ვფიქრობ, რომ ასეთი ხელისუფლების პირობებში ოპოზიცია კონსტრუქციული ვერ იქნება. კონსტრუქციული შეიძლება გახდეს ინგლისში.

რაც შეეხება პერსპექტივას, ოპოზიციას აქვს პერსპექტივა, ოღონდ, სამწუხაროდ, არა საკუთარი დამსახურების გამო, არამედ ამ ხელისუფლების სისულელის "წყალობით". შემოიღია მხოლოდ ჩვენს პერსპექტივაზე მოგახსენეთ. სერიოზული მოძრაობის დაფუძნება ვაპირებთ, სერიოზული ამოცანებით. ძირითადად, ანტიკორუპციულ პროგრამაზე ვიმუშავებთ.

მარტივი განსაზღვრავა, ვინც ხელისუფლებაში არ არის, ყველა ოპოზიციაა (საქართველოში ამას ემატება ძალები, რომლებიც ხელისუფლებაში არიან, მაგრამ ხელისუფლებას უპირისპირდებიან). დაპირისპირების თვალსაზრისით - ჩვენ, ნათლამელო, მემარჯვენეები, მოძრაობა "წინ, სახი ქვეყნის სიძლიერისთვის უნდა გაერთიანდეს.

მე არავის ვეყვები, ვაჩივს ვა-ხასიათებ. თვითონ რაღაც მიიჩ-ნევს თავს ესა თუ ის ძალა, ზუსტად ის არის. მე ის ვიცი, რომ ხე-ლისუფლებას ოპოზიციასთან ლაპარაკი არ შეუძლია და ხელი-სუფლებაც და ოპოზიციაც, ორი-ვენი იგივებთან, ერთმანეთს ავი-რნებენ. მოუხდებლად იმისა, რომ მე ოპოზიციაში ვარ, ხელისუფლები-ს ლანძღვის მოსმენა არ მინდა.

საქართველოში, სამწუხარო-დ, ხალხის განქვავაც ასეთია: ვინც მეტად შეაგინებდა შეყარდ-ნაქვს, ის იყო ძლიერი. ვინც მეტ-ად შეაგინებს დღეს სააკაშვილს, ის არის ძლიერი. ჩემთვის მაგი-ნებელი უფუსუსტი არსებები არიან. ჩემთვის მთავარია, დღეის ირგვლივ ვაერთიანება. აშუამდ ასეთი იდეა შეიძლება იყოს ვადა-მელო საპარლამენტო არჩევნი-ბის ჩატარება, რომ ქვეყანა იყოს საპარლამენტო და ა. შ. ჩვეთთან ასე არ ხდება, ჩვენთან ჯერ ხე-ლისუფლებაც უნდა გადაავდინ და მერე იფიქრონ, ქვეყანა როგ-ორ მართონ.

კობა დავითაშვილი, "კონსერვატორები":

ოპოზიცია მრავალფეროვანია, რთულია მისი ცალსახად და-ხასიათება. ვინც საკუთარ თავს ოპოზიციად მიიჩნევს, მეც იმას მივიჩნევ. ჩამოთვლას არ ვაპირე. სხვის შეფასებას არ დავიწყე-ბ, ეს უმაღლესი საქმეა. კონსერ-ვატორები ვართ რადიკალები, მაგრამ კონსტრუქციულები. ჩვენ ხელისუფლებას ყოველთვის კონკრეტულ ალტერნატივას ვთავაზობთ. მე მიმაჩნია, რომ ოპოზიციის ამოცანა კონკრეტუ-ლი ალტერნატივის შეთავაზებაა... არა, არავის დახასიათებს ამის, ეს ვაპირებ, ეს ჩვენი საქმე არ არის, ეს პოლიტოლოგების საქმეა!

ოპოზიცია მრავალფეროვანია, რთულია მისი ცალსახად და-ხასიათება. ვინც საკუთარ თავს ოპოზიციად მიიჩნევს, მეც იმას მივიჩნევ. ჩამოთვლას არ ვაპირე. სხვის შეფასებას არ დავიწყე-ბ, ეს უმაღლესი საქმეა. კონსერ-ვატორები ვართ რადიკალები, მაგრამ კონსტრუქციულები. ჩვენ ხელისუფლებას ყოველთვის კონკრეტულ ალტერნატივას ვთავაზობთ. მე მიმაჩნია, რომ ოპოზიციის ამოცანა კონკრეტუ-ლი ალტერნატივის შეთავაზებაა... არა, არავის დახასიათებს ამის, ეს ვაპირებ, ეს ჩვენი საქმე არ არის, ეს პოლიტოლოგების საქმეა!

ოპოზიცია მრავალფეროვანია, რთულია მისი ცალსახად და-ხასიათება. ვინც საკუთარ თავს ოპოზიციად მიიჩნევს, მეც იმას მივიჩნევ. ჩამოთვლას არ ვაპირე. სხვის შეფასებას არ დავიწყე-ბ, ეს უმაღლესი საქმეა. კონსერ-ვატორები ვართ რადიკალები, მაგრამ კონსტრუქციულები. ჩვენ ხელისუფლებას ყოველთვის კონკრეტულ ალტერნატივას ვთავაზობთ. მე მიმაჩნია, რომ ოპოზიციის ამოცანა კონკრეტუ-ლი ალტერნატივის შეთავაზებაა... არა, არავის დახასიათებს ამის, ეს ვაპირებ, ეს ჩვენი საქმე არ არის, ეს პოლიტოლოგების საქმეა!

გიორგი გუგუშვილი, ლეიბორისტული პარტია:

ოპოზიცია არის საკმაოდ ძლი-ერი. ჩვენ ჩავატარეთ ახალი სა-რეიტივგო გამოკითხვები, რომლი-ს მიხედვითაც პირველ ადგილი-ზეა ლეიბორისტული პარტია და მისი ლიდერი ბატონი შალვა. ამას პირველად თქვენ გუვხვებით. დღეს, როცა ხელისუფლების რიგგარეშ ინერგვა, ოპოზიციაზე კიდევ უფრო დიდი მოთხოვნი-ლება ჩნდება. ოპოზიციის გავ-ლენა იმდენად დიდია, რომ ჩნდე-ბა სამშორეთსა საერთო სახალხო მღელვარებისა.

დიას, ოპოზიციაზე როცა ესა-ზღვრბო, უპირველესად, ლეიბო-რისტულ პარტიას ეხმარებიან... არ მინდა, ასეთი დეფინიცი-გაგაკეთო, ვინ შეიძლება იყოს ოპოზიცია და ვინ არა. ოპოზიცია-რ არ ძალში ყველა ძალა იგულის-შორისო ვაკუუმი.

ქართული მხარე დარწმუნებუ-ლია საკუთარ ძალებში და აცხად-ებს, რომ საზღვრის გაკონტროლე-ბას დამოუკიდებლად შეუძლებს, "მაგრამ საუბარია მესამე ნიჭი-რალურ ძალაზე, რომელიც რუსე-თის დაუსაბუთებელ სისულეს დასაბუთებელ ანგარიშს დაუდ-ებს," – აცხადებს საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოად-გილე გიორგი გომიშვილი.

კაცური მაგალითი დანიშნული ოპოზიციისა. მიზანი ერთია: ნამდ-ვილი ოპოზიცია შეასუსტონ.

ვინ ცდილობს, შიდა ინტრიგებში ჩართულ ხელისუფლების რომე-ლიმე მტოს მიებას. კონკრეტულ მაგალითს გეტყვით. ზოგიერთი საინფორმაციო საშუალება, მაგალითად ტელეკომპანია "იმედი", არის უაღრესად კრიტიკუ-ლი, მაგრამ შეკარად არ არის არა-აქცენდენციური. ამით იმის თქმა მინდა, რომ არ გამოვიცხავე, "იმედი" მიდილობს იმ მიმართუ-ლებით, რაც თავის დროზე მოხ-და შევარდნაძის ხელისუფლების დროს, მხედველობაში მაქვს შიდასახელისუფლებო ოპოზიციის გათამამება. ახლა ძნელი სათქმე-ლია, ეს შიდასახელისუფლებო ოპოზიცია სხვადასხვა ოპოზი-ციური ძალებიდან ვის აირჩევს დადასყრდნად, რა კონკურენცია მდის ამ ძალებს შორის, ვის მიე-მეებათ ისინი? ბურჯანაძეს თუ ნოღაიდელს? (ძნელი წარმოსად-გენია, ნოღაიდელი ვინმესთვის ორთქმავლად გამოდგეს).

... ძნელი სათქმელია, წავლენ თუ არა რესპუბლიკელები შიდა-სახელისუფლებო ინტრიგების მიმართულებით. მე ეჭვი მეპარე-ბა, რომ ისინი სააკაშვილის მიმა-რთულებით სხვადიგნენ. შესაძლოა, მათ რაღაც ნაგა მიმართულება აიღონ, თუ არ მიაჩნიათ, რომ და-მოუკიდებლად უნდა იყვნენ.

ოპოზიცია, რომელიც ისევ და ისევ სახელისუფლებო მტოებშია მიმბას ცდილობს, ნიშნავს იმას, რომ ხელისუფლებაში მოსვლა სურს და სხვა არაფერი. მსგავსი არა რესპუბლიკელებზე უფრო რთული სათქმელია, ვიდრე კობა დავითაშვილის პარტიაზე.

დავით პარკინიშვილი, რესპუბლიკური პარტია:

საქართველოში პოლიტიკური პარტია არ არსებობს. სახელისუფლებო პარტია - ეს არის სახელი-სუფლებო ბუროკრატია. სამწუ-ხაროდ, ჯერჯერობით, "ნაშმი-რაობა" ისეა შერეული სახელმ-წიფო აპარატთან, როგორც იყო "მრავალი მავიდა" და "მოქალაქე-თა კავშირი." ეს იმას ნიშნავს, რომ სახელისუფლებო პარტიის წინაშე დგას ნამდვილ პარტიად ჩამოყა-ლიბების ამოცანა. იგივე ამოცანა დგას ოპოზიციურ პარტიებშიც.

დღეს პარლამენტში სამი ჯგუფია გამოკვეთილი: "ახლები," "კონსერვატორები," "რესპუბლიკელები." გარეთ არიან "ლეიბო-რისტები." ვნახოთ, შეძლებენ თუ არა "ტრადიციონალისტები" მოძრაობებში უფრო მეტად სჭირდება ქვეყანას ოპოზიციის კონსტრუქციულობა, მაგრამ აქ მუშაობს ერთი ფაქტორი - ბოლოდროინდე-ლ მოვლენებს რომ ვაკვირდები, ერთ დასკვნამდე მივდივარ: სა-ზოგადოებაში შეინიშნება შიშის ფაქტორი. ამის გამო ნებისმიერი უპასუროფილო ადამიანი ოპოზი-ციისთან დაკავშირებას ერიდება. ამას მიანიშნებს, თუნდც, ის სკა-ნდირებები, რომელიც დღევანდე-ლ მიტინგებზე ისმის: "მიმა, მი-მა!" ყველა უპასუფილო დახმა-რებას ხელისუფლებისგან ითხ-ოვს და ოპოზიციას არ უკავშირ-დება. ეს არის უპრეცედენტო შემ-თხვევა, ეროვნული მოძაობის გა-აქტიურებიდან მოყოლებული...

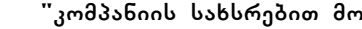
ბუნებრივია, იქ, სადაც "მიმა, მიმა"ს იძახიან, ნებისმიერი ოპოზიციონერი მისვლას მოერიდე-ბა. "მიმაშ" ძახილი კი სულაც არ ნიშნავს პრეზიდენტისადმი დიო-რის არსებობას, ჩემი აზრით, ეს შიშის გამო ხდება. ხალხმა შესა-ნიშნავად იცის, რომ თუ ხელისუფ-ლებას არ მოსთხოვ, ისე არა-ფერი გამოვა, ოპოზიციის აზრს ხელისუფლება ყურად არ იღებს. ასეთი არა ხელისუფლები-ამ რამდენჯერმე დემონსტრაცი-ის მიხედვით ბატონი შალვა. ამას პირველად თქვენ გუვხვებით.

ბუნებრივია, იქ, სადაც "მიმა, მიმა"ს იძახიან, ნებისმიერი ოპოზიციონერი მისვლას მოერიდე-ბა. "მიმაშ" ძახილი კი სულაც არ ნიშნავს პრეზიდენტისადმი დიო-რის არსებობას, ჩემი აზრით, ეს შიშის გამო ხდება. ხალხმა შესა-ნიშნავად იცის, რომ თუ ხელისუფ-ლებას არ მოსთხოვ, ისე არა-ფერი გამოვა, ოპოზიციის აზრს ხელისუფლება ყურად არ იღებს. ასეთი არა ხელისუფლები-ამ რამდენჯერმე დემონსტრაცი-ის მიხედვით ბატონი შალვა. ამას პირველად თქვენ გუვხვებით.

ბუნებრივია, იქ, სადაც "მიმა, მიმა"ს იძახიან, ნებისმიერი ოპოზიციონერი მისვლას მოერიდე-ბა. "მიმაშ" ძახილი კი სულაც არ ნიშნავს პრეზიდენტისადმი დიო-რის არსებობას, ჩემი აზრით, ეს შიშის გამო ხდება. ხალხმა შესა-ნიშნავად იცის, რომ თუ ხელისუფ-ლებას არ მოსთხოვ, ისე არა-ფერი გამოვა, ოპოზიციის აზრს ხელისუფლება ყურად არ იღებს. ასეთი არა ხელისუფლები-ამ რამდენჯერმე დემონსტრაცი-ის მიხედვით ბატონი შალვა. ამას პირველად თქვენ გუვხვებით.

ბუნებრივია, იქ, სადაც "მიმა, მიმა"ს იძახიან, ნებისმიერი ოპოზიციონერი მისვლას მოერიდე-ბა. "მიმაშ" ძახილი კი სულაც არ ნიშნავს პრეზიდენტისადმი დიო-რის არსებობას, ჩემი აზრით, ეს შიშის გამო ხდება. ხალხმა შესა-ნიშნავად იცის, რომ თუ ხელისუფ-ლებას არ მოსთხოვ, ისე არა-ფერი გამოვა, ოპოზიციის აზრს ხელისუფლება ყურად არ იღებს. ასეთი არა ხელისუფლები-ამ რამდენჯერმე დემონსტრაცი-ის მიხედვით ბატონი შალვა. ამას პირველად თქვენ გუვხვებით.

8. დამატებითი ინფორმაცია დაიჭერეგისტრებული პირებს შეუძლიათ მიიღონ შემდეგი პირებიც: საგან: მერაბ ჭავჭავაძე - სატენდერო კომისიის წევრი, საკონტაქტო ტელეფონი: 99-63-54 და ნუ-გზარ კალაძე - სატენდერო კომისიის აპარატის წევრი, საკონტაქტო ტელეფონი: 99-64-13, მისამართზე: ქ.თბილისი, კოსტავას I შესახვევი, N33, V სართული, ქ.თბილისის კეთილშინების სამსახური.

თაისის საავტომობილო გზაზე მოძრაობა ნაწილობრივ შეჩერებულია.

ასლან მასხადოვი სპეცოპერაციისას მოკლას

ჰირაველი გავარდიძე

“ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე მოგახსენებთ, რომ ჩენწეთში ტოლსტოი-ურტის დასახლებულ პუნქტში ჩვენ მიერ ჩატარებული სპეც-ოპერაციის შედეგად განადგურებულია საერთაშორისო ტერორისტი, ბანდფორმირების ლიდერი მასხადოვი. აყვანილი არიან მისი უახლოესი თანამებრძოლები. სპეცოპერაციას ჩვენი მხრიდან მსხვერპლი არ მოჰყოლია.” - უმატაჟა ფედერალური უშიშროების სამსახურის შეშმა ნიკოლაი პატრუშევმა ვლადიმირ პუტინს. მან რუსეთის პრეზიდენტს ასევე აუწყა გვამის ამოცნობის პროცედურის ჩატარების შესახებ. გვამი ამოიცნეს, როგორც ადგილობრივმა მოსახლეობამ, ასევე ფედერალური ძალების წარმომადგენლეებმა. ვლადიმირ პუტინმა, თავის

მხრივ, გასცა განკარგულება ამოცნობისთვის დამატებითი ექსპერტიზის ჩატარებისა და საბოლოოდ დადასტურების შემდეგ სპეცოპერაციის მონაწილეთა სახელმწიფო ჯილდოზე წარდგენის შესახებ. ჯილდოს რაოდენობა კი, ასლან მასხადოვის ლიკვიდაციის შემთხვევაში 300 მლნ. რუსული რუბლი უნდა ყოფილიყო.

ორი დღის მანძილზე ვედენსკისა და ნოჟი-იურტის რაიონებში მიმდინარე სპეცოპერაციისას, შაბალკინის თქმით, დაკავებულ იქნა ორი ბოვეიკი (შამილ ბასაევისა და ასლან მასხადოვის დაჯგუფებებიდან), რომლებმაც დაკითხვაზე 8 მარტს დაგეგმილი ტერაქტის გეგმების შესახებ ისაუბრეს. გენერალ-მაიორის თქმით, ტოლსტოი-იურტში დაგეგმილი ტერაქტი, 2004 წლის 9 მაისისა და 1 სექტემბრის მსგავსად, მსხვერპლსა და ჩენწეთის ის-

ედაც არასტაბილური ვითარების კიდევ უფრო გამწვავებას გამოიწვევდა.

მასხადოვის დაღუპვის ნამდვილობის შესახებ კომენტარები გააკეთეს ჩენწეთის რესპუბლიკის წარმომადგენლებმაც. ჩენწეთის სახელმწიფო საბჭოს მეთაურის ტაუს ჯაბრაილოვის თქმით, მასხადოვის განადგურებით “ზოიევიკებს ფეხქვეშ გამოეცალათ იდეოლოგიური ბაზა” და ახლა მხოლოდ ბასაევი და მისი დაქირავებულითა რაზმი რჩება. “ვფიქრობ, მასხადოვის განადგურებამ დადებით გავლენას იქონიებს ჩენწეთში არსებულ მდგომარეობაზე. მასხადოვი საკუთარი ხალხის წინაშე თავისივე გაუაზრებელი და მტრული მოქმედების მძევალი იყო,” - განაცხადა ჯაბრაილოვმა. “ჩვენ გვსურდა მასხადოვის ცოცხლად აყვანა და შესაბამისი დაკი-

თხვების შემდეგ უშიშროების სამსახურის ქვეგანყოფის მეთაურის პოსტზე დანიშვნა. იგი გამოცდილი ოფიცერი იყო, მსახურობდა საბჭოთა არმიამიც და გვსურდა მისი გამოცდილების გამოყენება. არავინ აპირებდა მის ფიზიკურად განადგურებას, მაგრამ იგი დაიღუპა მისი მცველის იარაღთან გაუფრთხილებელი მოპყრობის შედეგად,” - ასეთია ჩენწეთის ხელისუფლების ვიცე-პრემიერის რამზან ადმინისტრაცია ყურადღებით ადკადროვის შეფასება მომხდართან დაკავშირებით. მისი თქმით, სპეცოპერაციამ ჩენწეთის პრეზიდენტის უშიშროების სასახურის თანამშრომლებიც მონაწილეობდნენ.

მასხადოვის დაღუპვის შესახებ რუსეთის ხელისუფლების მიერ გავრცელებული ცნობის, როგორც აღმოჩნდა, ახმედ ზაკაევსაც სჯერა. თუმცა, სააგენტო “ფრანს

პრესის” მიერ მოყვანილი ზაკაევის ციტატის თანახმად, ჩენწეში რუსეთის წინააღმდეგ ბრძოლას მაინც არ შეწყვეტენ.

მასხადოვის დაღუპვის ნამდვილობის შესახებ დამოუკიდებელი წყაროების მხრიდან დადასტურებას ელიან დასავლურ სამყაროში. როგორც სააგენტო “იტ-არ-ტას”-თან ანონიმურ ინტერვიუში სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენელმა აღნიშნა, აშშ-ს ადმინისტრაცია ყურადღებით ადევნებს თვალს ჩრდილოეთ კავკასიაში მიმდინარე მოვლენებს, ხოლო დამოუკიდებელი წყაროებისგან, ჯერჯერობით, არ მიუღიათ დადასტურება მასხადოვის დაღუპვის შესახებ.

რამზან კადიროვის თქმით, ასლან მასხადოვის ცხედარი ნათესავენს დასაკრძალად მხოლოდ ორდინიული პროცედურების სასრულების შემდეგ გადაეცემათ.

“თავისუფლების მხსნელი მხოლოდ თავისუფლებაა, ხოლო ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში გამარჯვება კი მხოლოდ კანონის უზენაესობის დაცვით შეიძლება”

“მადრიდის კლუბი”

8 მარტს მადრიდში 11 მარტის ტერაქტის წლისთავთან დაკავშირებით 4 დღიანი საერთაშორისო კონფერენცია გაიხსნა, რომელიც მთლიანად ტერორიზმთან ბრძოლის საკითხებს ეძღვნება. აღნიშნულ ფორუმთან დაკავშირებით, უკიდურესად გამკაცრებულია უსაფრთხოების ზომები, რასაც 7 000-ზე მეტი სამართალდამცავი კოღური სახელწოდების ოპერაციის “ვენერას ოპერაცია” ფარგლებში გაატარებს. გავრცელებული ინფორმაციის თანახმად, “ვენერას ოპერაციას” უკვე მოჰყვა მსხვერპლი. მადრიდის მმართველებით მოძრავი ავტომანქანების გაკონტროლებისას დაიღუპა 5 ჟანდარმი, ხოლო ორმა სხეულის მძიმე დაზიანება მიიღო, ერთ-ერთი სატვირთო მანქანის მძღოლის მიზეზით, რომელსაც სატყისარ ჩაედინა. საერთაშორისო ფორუმ-

რევოლუციის თუ კონტრრევოლუციის მსდელოგა?

მოუფედავად იმისა, რომ თითქმის ყველა საერთაშორისო სადამკერვებლო მისია დადებითად აფასებს მოღღოვაში კვირას გამართულ საპარლამენტო არჩევნებს, ოპოზიცია მაინც აცხადებს, რომ არჩევნები გაყალბდა. ორი უმთავრესი ოპოზიციური ძალის – საარჩევნო ბლოკის “დემოკრატიული მოღღოვა” და ქრისტიან-დემოკრატიული სახალხო პარტიის ლიდერებმა განაცხადეს, რომ პრეზიდენტის არჩევნებს ბოიკოტს გამოუცხადებენ.

ნაინფორმაციაო სააგენტო “იტარ-ტასის” ცნობით, ბლოკი “დემოკრატიული მოღღოვა” ჩატარებულ საპარლამენტო არჩევნებს გაყალბებულად აცხადებს და გამარჯვებულ კომუნისტურ პარტიასთან შეზისმიერი სახის თანამშრომლობას გამოიტყხას. “ჩვენ ვაპირებთ, ბოიკოტი გამოუცხადოთ პრეზიდენტის მომავალ არჩევნებს,” - ამბობს ბლოკის ლიდერი, კიშინიოვის მერი სერაფიმ ურეკიანი. ორშაბათს გვიან ღამით გამართული პრესკონფერენციის დროს იგი საერთაშორიოს დამკვირვებლებსაც “გადასდევდა” და ტენდენციურობამ დაადანაშაულა. “საერთაშორისო დამკვირვებლების მიერ დღევანდე-

ლი დსთ-ს სივრცისთვის უჩვეულოდ დადებით შეფასება, კომუნიტებმა დიდწილად იმით დაიმსახურეს, რომ უკანასკნელ პერიოდში რუსეთთან კონფრონტაციის გზას დაადგნენ,” - განაცხადა ურეკიანმა.

“კაროსული” ოპოზიციის განცხადებებს გამოეხმაურა ლიბერალ პოლიტიკოსად მიჩნეული, კვირას ჩატარებულ არჩევნებში მესამე ადგილზე გასული ქრისტიან-დემოკრატების ლიდერი იური რომუცკი. ისიც ხაზს უსვამს, რომ “ბრძოლის პირობები არათავიშ ნაბარი იყო”. “ჩვენ ვსაუბრობთ იმაზე, რომ პრეზიდენტის არჩევნების ბოიკოტირებას ვაპირებთ,” - განაცხადა რომუკამ.

მოღღოვანი პოლიტოლოგი სერგეი ნაზარია, სააგენტო “რია-ნოვოსტის” საშუალებით ოპოზი-

ციის ასეთი ხმამაღალი განცხადების ორ მიზეზს ასახელებს. პირველი, მისი აზრით, რასაკვირველია, არჩევნების შედეგებით აშკარა უკმაყოფილებაა. მეორე მიზეზი – იური რომუცკის კატეგორიული უარია, სერაფიმ ურეკიანთან ერთად საპარლამენტო კოალიციამი გაერთიანდეს. “გამოდის, რომ ბლოკი “დემოკრატიული მოღღოვა, თავისი 33-34 ხმით, მარტო დაუპირისპირდება კომუნისტებს, რომლებიც აირჩიონ, 56-57 წევრი ეყოლებათ,” - ამბობს პოლიტოლოგი.

ნათელია, რომ ხმების ასეთი რაოდენობით კომუნისტებს შეუძლიათ პარლამენტის სპიკერის არჩევა და მთავრობის დაკომპლექტება. მაგრამ იმისთვის, რომ პრეზიდენტი აირჩიონ, 5-6 ხმა სხვა პოლიტიკური ძალისგან უნდა “იესხონ”.

ამის გაცეთება კომუნისტებს წესით არ უნდა გაუჭირდეთ. ისევე, როგორც ყველა წინასაარჩევნო პერიოდში მექმნილი გაერთიანება, ურეკიანის ბლოკიც არ არის მომოგენური. პირიქით, შეიძლება ითქვას, რომ მასში იდეოგიისადმი ერთგულებზე მეტად, პირადი

კეთილდღეობის დაცვის მიზნით მესული წევრებიც არიან. ასე რომ, რაიმე თანამდებობის სანაცვლობად, მათგან რამდენიმეს გადაშორება ძნელი არ იქნება.

ასეთი “გამოუვლად” სიტუაციამი აღმოჩენილმა ოპოზიციამ, სავარაუდოდ, გადაწყვიტა რადიკალური ღონისძიებებისთვის მიემართა.

მოღღოვას კანონმდებლობით, თუ პარლამენტი სამი ცდიდან ვერ მეძლეტს პრეზიდენტის არჩევას, მოქმედმა პრეზიდენტმა რელამენტი უნდა დაითხოვოს და ხელახალი არჩევნები დანიშნოს. მოვლენების ასეთ განვითარებაზე, რუსული (და პაროუსული მოღღოური გაზეთები) საინფორმაციო საშუალებები წინასწარ აკეთებდნენ პროგნოზს. ბუნებრივია, ხანგრძლივი სახელისუფლებო კრიზისი “დაინტერესებულ ძალებებისთვის” მომგებიანი იქნება. მით უმეტეს, თუ მას ეკონომიკური მდგომარეობის გამწვავებაც დაერთება თან.

წნლია დღეს აპრიორი მტკიცება, რომ “ზავერღივანი რევილუცია” (მოღღოვის პრეზიდენტის ვირონინის თქმით, კონტრრე-

ვოლუცია) სახელისუფლებო კრიზისის შემთხვევაში აუცილებლად დაიწყება. თუმცა, კვირას ამომრჩევლებმა კიდევ ერთხელ დაამტკიცეს, რომ მოსკოვთან მეგობრობას, ისევ კომუნისტურ ქვეყანაში ცხოვრება ურჩევნიათ.

ერთი სავეჭო გარემოებაც არის: პარლამენტის შეკრებამდე და პრეზიდენტის არჩევამდე ჯერ კიდევ დაახლოებით ერთი თვეა. ხომ არ ნიშნავს ოპოზიციის ეს განცხადება ერთგვარი პოლიტიკური ვაჭრობას?

ასეთ ეჭვს ისიც აძლიერებს, რომ რეალურად, მოღღოველთა განწყობა არანაირ წინარევილუციურ სიტუაციაზე არ მიანიშნებს. ანუ, ბეერი “ხმაურის” მოხედვად, ოპოზიცია ვერაფერს მიაღწენს მოგზნისმომ გამაძწყვეტს, – მაგალითად, ხელახალი არჩევნების დანიშვნას). იგი შეეცდება, მაქსიმალურად მოგზნავს წინადადებაზე დაითანხმის მმართი პარტია. აი, “რევოლუციური” ტალღის აგორებაზე კი ლაპარაკი ზედმეტია. მით უმეტეს, რომ ევროპა და აშშ-ც იმჩვენების შედეგებს ლეგიტიმურად ცნობს.

ჰაჰისტანის ყოფილი პრეზიარი ბირთვულ სჰანდალში

ჰაჰისტანის ყოფილმა პრემიერ-მინისტრმა ბენაზირ ბჰუტომ ჩრდილოეთ კორეისგან პირადად შეიძინა რაკეტების სქემა, რომლის მიხედვით რაკეტებს ბირთვული ქობინი უნდა ეტარებინათ. თვითონ ბჰუტოს განცხადებით, შესაბამისი გარიგება ფუნიაანში 1993 წელს მისი ვიზიტის დროს დაიდო. ბჰუტომ არ გამორიცხა, რომ შედეგად ჰაჰისტანმა ჩრდილოეთ კორეას ბირთვული ტექნოლოგიები მესთავაზა, იუნყეება სააგენტო “იუნაიტედ პრეს ინტერნემენლი”. ბჰუტოს განცხადებით, ფუნიაანში მისი ვიზიტის დროს ჰაჰისტანმა მცირე და სასუალო რადიოსის მოქმედების რაკეტის ნახაზები შეიძინა. როგორც ბჰუტო ამბობს, ის თავიდან ამ გარიგების წინააღმდეგი იყო, რადგან იმ პერიოდში ინდოეთი არ ფლობდა ანალოგიური მაჩვენებლების მქონე რაკეტებს. ჰაჰისტანელმა მეცნიერებმა, რომლებიც სარაკეტო და ბირთვულ პროგრამაზე მუშაობდნენ, გადაარწმუნეს ბჰუტო და შეპჰირდნენ, რომ არ გამოიყენებდნენ რაკეტებს და მხოლოდ მოსაზრებელ სამუშაოებს ჩაატარებდნენ. ბჰუტოს სიტყვებით, 1993 წელს ჰაჰისტანმა ჩრდილოეთ კორეას თანხა გადაუხადა, ხოლო ბირთვული ტექნოლოგიების გადაცემაში საკითხი არც კი განხილულა. თუმცა 1998 წელს ჰაჰისტანში როულ ეკონომიკური სტუაციამი აღმოჩნდა, საერთაშორისო სანქციების გამო, რომელიც მას შემდეგ შემოიღეს, როდესაც ჰაჰისტანმა და ინდოეთმა ბირთვული გამოცდები ჩაატარეს. იმ პერიო-

დში ჰაჰისტანის მთავრობას ნავაზ შარიფი მეთაურობდა. ბჰუტო მიიჩნევს, რომ ფინანსური პრობლემების გამო შარიფს შეეძლო ჩრდილოეთ კორეისთვის ბირთვული ტექნოლოგიების მიწოდება, რაკეტების ნახაზების სანაცვლოდ. ამ ევრსიის სასარგებლოდ, ბჰუტოს აზრით, პრესაში გავრცელებული ცნობები და ჰაჰისტანური ბირთვული ბომბის შემქმნელის, აბდულ-კადირ ხანის მიერ მიცემული ჩვენებაც მეტყველებს. შარშან გაირკვა, რომ კადირ ხანმა აკრძალული ტექნოლოგიებით არალეგალური ვაჭრობის მთელი ქსელი შექმნა. ჰაჰისტანის ტელევიზიით გამოსვლისას, მან აღიარა, რომ ჩრდილოეთ კორეასთან, ირანთან და ლიბიასთან ხელშეკრულებებს აფორმებდა. ბჰუტომ ჰაჰისტანის მთავრობას ამ საქმის დამოუკიდებელი გამოძიების ჩატარებისკენ მოუწოდა, რადგან ბეერი ჰაჰისტანელი ხანის მისამართით ნაყენებულ ბრალდებას არ იზიარებს და უწინდელივით მას ემპირად თვლის.

ბენაზირ ბჰუტო ჰაჰისტანის პრემიერ-მინისტრის თანამდებობას 1988-1990 და 1993-1996 წლებში იკავებდა. ის პირველი ქალი იყო, რომელიც მუსლიმანური ქვეყნის მთავრობას სათავეში ჩაიწოდა. მისი გადადგომის შემდეგ, ექს-პრემიერი ქალბატონი იძულებული გახდა ქვეყანა დაეტოვებინა. ჰაჰისტანის პრეზიდენტი, გენერალი ფერვზ მუშარაფი ბჰუტოს დაპატიმრებით ემუხრება, კორუფციის მუხლით, თუ ის სამშობლოში დაბრუნდება.

კოსოვოს პრეზიარ-მინისტრმა თანამდებოზა დატოვა და ჰააგის ტრიბუნალს რაბარდა

კოსოვოს პრემიერ-მინისტრი, ეთნიკური ალბანელი რამუშ ხარადინია თანამდებობიდან გადაადა და ჰააგის ტრიბუნალის წინაშე დღეს წარდგება, რომელიც მას 1990-იან წლებში სამხედრო დანაშაულების ჩადენაში ადანაშაულებს. ამის შესახებ ინფორმაციას “სი-ენ-ეი” გავანდის. საინფორმაციო სააგენტო “ასოშიეიტედ პრესთან” ინტერვიუმ ბარადინიამ განაცხადა: “პრემიერ-მინისტრის თანამდებობა დაეტოვე და ამის შესახებ განცხადებით კოსოვოს პრეზიდენტს მივმართე. მე უდანაშაულო ვარ”.

ჰააგის ტრიბუნალი, ჯერჯერობით, არავითარ კომენტარს არ აკეთებს აღნიშნულთან დაკავშირებით. ცნობილია მხოლოდ ის, რომ საერთაშორისო ტრიბუნალი იმ როლის გასრკვევას აპირებს, რომელსაც კოსოვოს პრემიერ-მინისტრი 1998-99 წლებში სერბულთა არმიის წინააღმდეგ აღბანულთა პარტიზანულ ომში ასრულებდა. რამუშ ხარადინია, როგორც ცნობილია, კოსოვის გამათავისუფლებელი არმიის მეთაუ-

■ ■ ■

აშშ. აშშ-ს პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმა აშშ-ს სახელმწიფო მდივნის მოადგილის თანამდებობაზე ევროპის საკითხებში დენიელ ფრიდის კანდიდატურა წარადგინა. დენიელ ფრიდს ამჟამად საგარეოპოლიტიკურ საკითხებში ჯორჯ ბუშის თანაშემწის პოსტი უკავია. ფრიდს 2001 წლიდან აშშ-ს ეროვნული უშიშროების საბჭოში ევროპისა და ევრაზიის საკითხებში დირექტორის პოსტი უკავია, მანამდე კი იგი ყოფილი საბჭოთა ქვეყნების საკითხებში სახელმწიფო მდივნის მრჩეველის ფუნქციებს ასრულებდა. გავრცელებული ინფორმაციის თანახმად, ახალ თანამდებობაზე დენიელ ფრიდს რუსეთთან მიმართებაში აშშ-ს საგარეოპოლიტიკური კურსის კურირებაც მოუწევს. ჯერჯერობით ფრიდის კანდიდატურის საბოლოო დამტკიცებას სენატის თანხმობაც სჭირდება. **რია-ნოვოსტი**

■ ■ ■

იტალია. იტალიის დედაქალაქში გუშინ კვლავ გაიხმა აფეთქების ხმა. ამჯერად აფეთქება რომში კულტურის ცენტრთან “სითი პარკ” ჩელოის რაიონში მოხდა. გავრცელებული ინფორმაციის თანახმად, აფეთქება მსხვერპლი არ მოჰყოლია. შემთხვევის ადგილზე მუშაობენ საქალაქო პოლიციის თანამშრომლები და სამხედრო სპეციალისტები. უკანასკნელი ორი კვირის მანძილზე, ეს უკვე მესამე აფეთქების შემთხვევა იტალიაში. თუ ერთი კვირის წინ მიმდინარე და გენუაში მომხდარ აფეთქებებზე პასუხისმგებლობა “ანარქისტთა არაფორმალურმა ორგანიზაციამ” აიღო საკუთარ თავზე, გუშინდელ ინციდენტთან დაკავშირებით, ჯერჯერობით, არავითარი დამატებითი ინფორმაცია არ ხმაურდება. **რია-ნოვოსტი**

აშშ-ს ახალი „ქორი“ ბაარო-ში

აშშ-ს პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში ქვეყნის წარმომადგენელად, შეიარაღებაზე კონტროლის საკითხებში საზღვრწიფო მდივნის მოადგილის ჯონ ბოლტონის კანდიდატურა წარადგინა. 56 წლის ჯონ ბოლტონმა, რომელიც გაერო-სა და საერთაშორისო დიპლომატიისადმი სკეპტიკური გამონათქვამებით ცნობილი კონსერვატორია, იანვარში გადამდგარი ჯონ დანფორტი უნდა შეცვალოს.

საერთაშორისო სამართალზე მეტეორი გამონათქვამებით ცნობილ ბოლტონს, რომელმაც ერთხელ ისიც თქვა: “მე არ ვიცი არავითარი გამართიებული ერების შესახებ”, კაცს, რომელსაც ერთ-ერთ ყველაზე მეტეორ პოლიტიკოსად მოიაზრებდნენ ბუშის ად-

ყოფილი სახელმწიფო მდივნის მოადგილის გაეროში ელჩად დანიშნება, ყველაზე უსიამოვნო სავარაუდოდ, ჩინეთისა და ჩრდილოეთი კორეისთვის იქნება. საქმე ისაა, რომ აშშ-ს საგარეო უწყების წარმომადგენლად მუშაობისას, ბოლტონი ღიად უჭერდა მხარს ჩინეთის მიერ სეპარატისტულ რეგიონად გამოცხადებულ ტაივანს. ბოლტონს, ასევე, სერიოზული პრობლემები შეჰქონდა ჩრდილოეთი კორეასთანაც. ექვსმხრივ მოლაპარაკებებში მისმა მცდეტრმა პოზიციებმა მხოლოდ ის შედეგი მოიგზა, რომ კომუნისტურმა კორეამ საერ-

თოდ უარი თქვა მოლაპარაკებაზე. ბოლტონს კიდევ ერთი “ხმაინალი” განცხადება ეკუთვნის: მისი თქმით, საერთაშორისო ორგანიზაციები და საერთაშორისო ხელშეკრულებები მხოლოდ მანამდეა სასარგებლო, სანამ აშშ-ს ეროვნულ ინტერესებს შეესაბამება. ასე, რომ აშკარაა, თავისი ადრინდელი მოღვაწეობიდან გამომდინარე, ჯონ ბოლტონი “მშვიდობის მტრედება” ვერ ჩაითვლება. და ეს მაშინ, როცა გაერო-ს მთავარი მისია მშვიდობისა და უსაფრთხოების შენარჩუნებაა დედამიწაზე. მიუხედავად ყველაფრისა,

აშშ-ს სახელმწიფო მდივანი კონდოლიზა რაისი, ჯონ ბოლტონის გაერო-ში აშშ-ს წარმომადგენლის თანამდებობაზე ყველაზე ღირსეულ კანდიდატურად მიიჩნევს. “ჯონ ბოლტონი პირადად არის დაინტერესებული გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მიმართ წარმატებით, - აცხადებს იგი, - და იგი ძლიერი მხარდაჭერი იქნება იმ რეფორმირების პროცესის, რომელიც ორგანიზაციამ თავის სტრუქტურაში უნდა განახორციელოს, რათა საერთაშორისო თანამეგობრობის ახალი გამოწვევები დააკმაყოფილოს”.

„ცენტრ პოინტი“ ყველგან და ყველასთვის

საე
შენიშვნა

მიზნობისა

**მენაშენეთა
ერთ-ერთი
ლიდერი
ცენტრ პოინტი
დაგეგმი ფასი,
უპაღდეგო ხარისხი,
ზეთანთაქმეგროვა
საგანგებო
შეგროგროგრაფი**

**„ცენტრ პოინტი“
საუკეთესო
არჩევანი!**

**თქვენ ეს
ღამესასუგათი!**

სამცხე-ჯორჯიის რეგიონი, ჭავჭავაძის 66, ტელ- 253216, 253217
www.centerpoint.ge cp@centerpoint.ge 232260

კატეგორიები, წესიერი, გონიერი „ქილარი“

ხატუნა ჭანგირაშვილი

ვაკე-საბურთალოს რაიონის პრაქტიკურად ექვსი თვის წინ ზმავრითა და დიდი ათვისებული დაკავებული, 20 წლის მირიან ცულქაძეაშინისი საქმის გაშრომება დასრულდა და ამავე რაიონის სასამართლოს გადასცა განსახილველად. საქმე ისაა, რომ მირიან ცულქაძეაშინი დაკავებისთანავე ქილერად მოინათლა. როგორც ვაკე-საბურთალოს რაიონის პოლიციის მაშინდელი ხელმძღვანელობა აცხადებდა, ცულქაძეაშინი "ჰმს"-ს ტიპის მაყუჩიანი იარაღით ხელში დააკავეს. "ჰმს"-ს ტიპის იარაღს კი მხოლოდ დაკრეველები მკვლევები, ქილერები იყენებენ" - ასეთი გახლავთ მაშინ მირიან ცულქაძეაშინის დაკავებასთან დაკავშირებით სამართალმცემლების მიერ გაკეთებული კომენტარები. პოლიცია მაშინ იმასაც ირწმუნებოდა, რომ ცულქაძეაშინიმ დაკავებისას მათ წინააღმდეგობა გაუწია და მათი მიმართულებით მაყუჩიანი იარაღიდან რამდენჯერმე გაისროლა კიდეც.

რაც ყველაზე მთავარია, იმ დროს, როცა დაკავებულთან საგამოძიებო მოქმედება - დაკითხვა - მიმდინარეობდა, გავრცელდა ინფორმაცია, რომ კეკელიძის ქუჩაზე დაკავრებულ მირიან ცაქაღალამანიძეს მთავრობის

ერთ-ერთი წევრის ლიკვიდაცია ჰქონდა დაგეგმილი. ამ ინფორმაციის წყარო თავად პოლიცია გახლდათ. თუმცა, კონკრეტულად ვისი ლიკვიდაცია ჰქონდა გამიზნული დაკავებულს, ამის შესახებ სამართლებრივდამცველებს მაშინ არაფერი უთქვამთ.

“ცალქალამანიძეს იარაღის უკანონოდ ტარებასა და პოლიციისთვის წინააღმდეგობის განხორციელების ბრალდებებზე ნარკოტიკების გამოძიება. გამოძიება დაადგენს ყველაფერს, გარკვევა, ქილერს კონკრეტულად ვინ უნდა მოეკლათ.” — აცხადებდნენ ექვსი თვის წინ გავრცელებულ პოლიციაში. ამ ექვსი თვის მანძილზე “ქილერის” საქმესთან დაკავშირებული დეტალები ცნობილი არ გამხდარა. არც არავის უთქვამს, რა დაადგინა გამოძიებამ და კონკრეტულად ვინ უნდა გამხდარიყო ცალქალამანიძის მაცუქიანი ბრალდებების გასრულებული ტყვეობის მსხვერპლი. სამართლებრივად ვერაფერს არც მისი ჩვენებების შინაარსი გაუხშირებია.

როგორც ჩვენთვის გახდა ცნობილი, ცალქელამანიძის სამეშპო არანაირი მტკიცებულება და არანაირი საფუძველი არ ყოფილა იმისთვის, რომ 24 წლის ახალგაზრდას ქილერის სახელი დარქმეოდა. უფრო მეტიც, ისიც ცნობილი გახდა, რომ ცალქელამანიძის დაკავებისას პოლი-

ცისთვის არანაირი წინააღმდეგობა არ გაუწევია და ცეცხლსასწრალო იარაღიდან არც მათი მისამართით გაუსვრია. როგორც გაირკვა, ცოცხალმანდი გასროლას ვერ მოახდენდა იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ იარაღში, რომელიც ეჭვმიტანილს დაკავებისას ხელში ეჭირა, არც ერთი ტყვია არ იყო.

ერთი სიტყვით, ჩვენი ინფორმაციით, გამოძიებამ დაადგინა ის, რასაც დაპატიმრებული მირიან ცაქალაძის ოჯახის წევრები და ახლობლები ირწმუნებოდნენ.

“პატიოსანი, წესიერი, გონიერი, სახლიდან იშვიათად გადიოდა, მუდამ წიგნებს კითხულობდა. იარაღთან საქმე ახასტროს ჰქონია. წარმოუდგენელია, მას ენმეს მოკვლევი ფეიქარა,” - ასე ახასიათებდნენ ქილერად მონათლულ, აცაყვებულ ცალკალაბანძებს დასოტოლები. მათი ვერსიით, მაყუჩიანი იარაღი მან შემოტევევით ებოლა.

“რა ქილერი? რის ქილერი? გამოძიებისას დადგინდა, რომ “პსმ“-ს ტიპის ცეცხლსასროლი იარაღი ცალქალაქშივე მართლაც შემოსვით იპოვეს. სწორედ ნაპოვნი იარაღი ფეხ-რა ხელში იმ დროს, როცა კე-კელიძეზე მისიერნობდა,” - ასეთია გამოძიების საბოლოო დასკვნა.

მოკლედ

ნორდ-ოსტის ტერაქტის მსხვერპლთა საჩივარი
არ დაკმაყოფილდა

საკონსტიტუციო სასამართლო უარი თქვა ნორდ-ოსტის ტერაქტის მსხვერპლთა სარჩევის განიხილვაზე. საქმე ისაა, რომ ტერაქტის მსხვერპლთა ადვოკატმა ივარ ტრუნუბმა სასამართლოს მიმართ, არაკონსტიტუციურიც ეცნო „ტერორიზმის წინააღმდეგ“ კანონის 17-ე მუხლი, რომლის მიხედვითაც კანონმდებელმა ტერაქტის შედეგად დაზარალებულთა კომპენსაციის საკითხი „არსის მიხედვით, კომპენსაცია მხოლოდ მატერიალური ზარალის გამო გაცივდა. არადა, ტერაქტის შედეგად შეიღება ადამიანთა უფლებები და შეიზღუდა მათი თავისუფლება, რის გამოც, მოქმედათ 80 მრეცხვტი მორალური ზიანი ანაზღაურების ითხოვს.“ – განაცხადა ივარ ტრუნუბმა. მისივე ინფორმაციით, იგი კიდევ ერთხელ მიმართავს რუსეთის საკონსტიტუციო სასამართლოს და მისგან დეტალურ პასუხს მოითხოვს, „ტერაქტის შედეგად დაზარალებულთა წინაშე ხელისუფლებამ პასუხისმგებლობა უნდა იგრძნოს, ეს ადამიანები ამდენი ხანია მორალური ზიანის ანაზღაურებას ითხოვენ, მაგრამ უშედეგოდ. ხელისუფლება მათ ყველა გზას უყრის.“ – აცხადებს ტრუნუბი და პრობლემის მოსაგარებლად სამართლებრივ ბრძოლას გაგრძელებას აპირებს.

ისრაელის პოლიცია შავი ფულის
გამთეთრებლებს ებრძვის

სიარებას პოლიამი ფულის გათავიერების წინააღმდეგ აქტიური ღონისძიებებზე გააგრძელებს დაწყებული. ფულის გათავიერების პრაქტიკული სისხლის სამართლის საქმე შესაძლოა კიდევ ერთი ბანკის მიმართ აღძრას. გაზეთ "პარკრის" ინფორმაციით, პოლიციის უკვე აქვს, რომ ბანკი, რომლის სახელწოდებაც ჯერჯერობით არ ხსენარდება, მაგი ფულის გათავიერების ტრადიციულ წესებს იყენებდა. არსებული ინფორმაციით, ფულის გათავიერებამ მიღღარი რეზი ექვემდებარებოდა მონიშვნაზე დაწესებული მსგავსი მეთოდებით უშუალოდ ბანკი "აპალიზი", რომლის წინააღმდეგაც საქმე უკვე აღძრულია და სამართალმცველთა ინფორმაციით, ბანკის 555-ე განყოფილება პრაქტიკულად მთლიანი დოლარის გათავიერებში ექვემდებარებოდა. სამართალმცემეც ორგანიზებთან დაახლოებული წყაროს ინფორმაციით, ზოგიერთი ექვემდებარების წინააღმდეგ გამოძიებას უკვე შეუძლია აქვს მყარი მტკიცებულებები. გამომძიების ვერსიით, ცნობილი რუსი ბიზნესმენი ვლადიმერ გუსისკი გაგრძელებს მიერ გახსნილ ანგარიშებზე დებდა ფულს, რომელიც შემდეგ სხვადასხვა ბანკებში გუსისკის ანგარიშებზე ირიცხებოდა. ამ დროისათვის დადგენილია ბანკი "აპალიზი" განყოფილების 24 თანამშრომელი, ხოლო ბანკის 45 კულისი დაკითხვებზე გამოძახებული. პოლიციამ 180 ანგარიშზე არსებული 386 მილიონ დოლარი უკვე გაიყვანა. სიარებას სამართალმცველი ორგანიზების წარმომადგენლები ააიყვან დაკითხი ჯგუფ "მენაგისტი" მფლობელი, სიარებაში მხოლოდ ლოცნიდ გულხილი და ბიზნესმენი არკადი აიდაშვიკი, ასევე, დიდ ბრტანეთში სიარებას ღარიკი კი პეუცივი, რომელსაც მჭიდრო ურთიერთობა აქვს გუსისკისათან. რაც შეეხება არკადი აიდაშვიკს, თაღლითობაში და გადასახადების გადახდისათვის თავის არიდებისთვის საბრუნავის მასზე ძიება აქვს გამოცხადებული.

უფასო იურიდიული კონსულტაციის ქვითარი

[illegible]

ს ნ კ ე ტ ა

სახელი, გვარი.....

ასაკი, პროფესია, სამუშაო ადგილი

საკონტაქტო ტელეფონი.....

იურიდიული ოფისი "გაპი" - წერეთლის გამზ. 77. ტელ/ფაქსი: 34-76-58. www.gapi.ge

"თქვენი აფხაზიტი"

სოცხლუბას უნდა გამოვნახოთ საერთო ენა

პროექტი "თქვენი აფხაზიტი" აგრძელებს დიאלოგს აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარებასთან დაკავშირებით. დღეს ჩვენი სტუმრები არიან სოხუმიდან დევნილი მწერალი გურამ ოდიშარია, ისტორიკოსი, პოლიტოლოგი ლაშა ბაქრაძე და არასამთავრობო ორგანიზაციის "სამოქალაქო და პოლიტიკურ უფლებათა ევროკავსაბჭოური ინსტიტუტის" წარმომადგენელი, იურისტი ნინო გოგებაშვილი.

ზაზა ფაჩაშვილი

- რამდენად მართებულია დღეს საქართველოს ტერიტორიულ მოწყობაზე საუბარი?

გურამ ოდიშარია: "აფხაზები ჩვენგან მოითხოვდნენ, აგვეხსნა მათთვის, რას ნიშნავდა გაფართოებული ავტონომია და რადგან ოფიციალური დოკუმენტი არ არსებობდა, ეს საქმე არასამთავრობო სექტორმა ითავა. ასე გაჩნდა აფხაზეთის სტატუსთან დაკავშირებული კონცეფციები. ეს ძალიან კარგია, მაგრამ ვფიქრობ, უკეთესი იქნებოდა, კონცეფციებზე მუშაობა გაცილებით ადრეც დაწყებულიყო.

ნინო გოგებაშვილი: "ჩვენ გვაქვს სახელმწიფო და, რა თქმა უნდა, მისი ტერიტორიული მონწყობის საკითხებზე უნდა ვისაუბროთ კიდევ. ჩვენი, როგორც სახელმწიფოს, ძალისხმევა მიმართული უნდა იყოს დაკარგული ტერიტორიების დაბრუნებისაკენ. სხვა საკითხია, რა ფორმით უნდა განისაზღვროს საქართველოს ტერიტორიული მონწყობა – უნიტარული თუ ფედერაციული. მართალია, უკანასკნელი პერიოდის განმავლობაში საქართველო უნიტარული ქვეყანა იყო, მაგრამ მას სამი ავტონომია ჰქონდა. დღეს ჩვენ უნდა ვისაუბროთ ქვეყნის ფედერაციულ მონწყობაზე, სადაც აფხაზეთს განსაკუთრებული სტატუსი ექნება. თუმცა, აქვე უნდა აღვნიშნო, რომ მე არ ვარ მომხრე, აფხაზეთს იმდენად გადაუმტებელი უფლებამოსილებები მიენიჭოს, რომ, ფაქტობრივად, კონფედერაცია მივიღოთ."

ლაშა ბაქრაძე: "საქართველოს ტერიტორიულ მონწყობაზე საუბარი უფრო ადრე უნდა დაგვეწყო, მაგრამ არა მხოლოდ იმის გამო, რომ ჩამოყალიბებულიყავით, რა შევთავაზოთ აფხაზებს, არამედ იმისთვის, რომ გეოციდეთ, როგორ სახელმწიფოს ვაშენებთ. დღეს ჩვენ ამ მხრივ, ისევე როგორც სახელმწიფოებრივი მშენებლობის სხვა საკითხებში, ზუსტი წარმოდგენა არა გვაქვს. ამიტომ ქვეყნის სახელმწიფოებრივ მონწყობაზე საუბარი ცალკეობით ადრე უნდა დაგვეწყო იმის მიუხედავად, მომწინებრდით თუ არა ეს აფხაზებს.

როგორი უნდა იყოს აფხაზეთის სტატუსი? – ახლა რაც არ უნდა დავწერთ, დროთა განმავლობაში ის მაინც შეიცვლება. როცა აფხაზეთის ტერიტორიაზე საქართველოს იურისდიქცია აღდგება, იქ დევნილები დაბრუნდებიან.

ნდებიან და ლეგიტიმურ ხელისუფლებასაც აირჩევენ, სწორედ მაშინ, აფხაზეთის მთელმა მოსახლეობამ უნდა გადამწყვიტოს, როგორი სტატუსი ექნებათ საქართველოს შემადგენლობაში. ამიტომ, დღეს არსებული კონცეფციებს მე პირადად ვუყურებ, როგორც დროებით შეთავაზებებს."

- როგორი სახელმწიფოებრივი მონწყობა იქნება პერსპექტიული აფხაზეთთან დაკავშირებით?

გურამ ოდიშარია: "ქართველებსა და აფხაზებს შორის დიდი ხნის დაწყებულია აუცილებელია რაღაცის შეთავაზება, მაგრამ იდეალური კონცეფცია რომ იყოს, არ იმუშავებს, სანამ ქართველები და აფხაზები ერთობლივ შეთანხმებას არ მიიღწევენ. დღეს დისკუსია მიმდინარეობს უნიტარისტებსა და ფედერალისტებს შორის და საქმე ზოგჯერ ერთმანეთის ღალატში დადანაშაულებამდეც მიდის. მაგრამ ყველა ასე უნდა ახსოვდეს, რომ მთავარია, აფხაზები წამოვიდნენ მოლაპარაკებაზე, ისე არაფერი გამოვა. ამიტომ ჩემი პასუხი ასეთია – ყველაზე კარგი მოდელი ის იქნება, რომელზეც ქართველები და აფხაზები შევთანხმდებით. ეს იდეალური ვარიანტი იქნება."

ნინო გოგებაშვილი: "დავეთანხმები ბატონ გურამს, რომ აფხაზეთის სტატუსი ორივე მხარის გადასასწყვეტია. ამთავითვე ცხადი ისაა, რომ აფხაზეთს, სხვა ავტონომიებისაგან განსხვავებით, განსაკუთრებული სტატუსი ექნება, სადაც იგულისხმება ცენტრსა და რეგიონს შორის უფლებამოსილებების მაქსიმალური გამიჯვნა, პატივისცემა აფხაზების თვითმყოფულობისადმი, კულტურისადმი, წესჩვეულებებისადმი და ა.შ. ყველაფერი უნდა ავავთოთ აფხაზების თვითმყოფადობის დაცვაზე. დანარჩენი ურთიერთშეთანხმებით უნდა ჩამოყალიბდეს."

ლაშა ბაქრაძე: "საერთოდ, მიმაჩნია, რომ ფედერალიზმი ქვეყნის მონწყობის კარგი საშუალებაა, მაგრამ ამჟამად ამ ფედერალიზმის ფორსირება საჭირო არ არის. ჩემი ღრმა რწმენით, ქვეყნის შერევა ქვემოდან უნდა დაიწყო, რაც ადგილობრივი თვითმმართველობის დამკვიდრებას და გაძლიერებას ნიშნავს. როდესაც ბაზისური დემოკრატია შეიქმნება, მერე უკვე თვალნათლივ დავინახავთ, ქვეყნისთვის რა ფორმის ფედერალიზმია მისაღები. შემდეგი ნაბიჯი უნდა იყოს იმაზე ზრუნვა, თუ როგორ წამოვიყვანოთ აფხაზები მოლაპარაკებებზე. დღეს მათ გამოცხადებული აქვთ დამოუკიდებლობა და არაფრის დათმობა.

გურამ ოდიშარია, ლაშა ბაქრაძე და ნინო გოგებაშვილი.

ბას არ აბრუნებენ. ჩვენ კი, ჯერჯერობით, დისკუსიის არანაირი საფუძველი არა გვაქვს. საქართველო აფხაზებისთვის საინტერესო მაშინ გახდება, როცა ეკონომიკურად გაძლიერდება. ამიტომ, დღეს აფხაზებთან საუბარი და მათი მოლაპარაკებაზე წამოყვანა ძალიან რთულია.

თუმცა, ყველაფრის მიუხედავად, ძალიან მნიშვნელოვანია საქართველოს ტერიტორიული მონწყობის შესახებ მსჯელობა დევნილებთან ერთად, რომლებმაც უნდა იცოდნენ, რა ელთი იქ აფხაზეთში დაბრუნების შემდეგ."

- აფხაზეთის საკითხთან დაკავშირებით რუსეთის ფაქტორის უარყოფითი გავლენა ყველაზე სახიფათოა. როგორ ფიქრობთ, რუსეთთან რომ თავი გაგვანებოს და ჩვენ და აფხაზები პირისპირ აღმოვჩნდეთ, შევრეგებდეთ?

გურამ ოდიშარია: "ზაგონებასაღი რუსეთის აშკარა მხარდაჭერის მიუხედავად, აფხაზებმა ხმა ბავაყვს მისცეს და ამით რუსეთს ხელიათმინი ესროლეს. გამოჩნდა, რომ აფხაზური საზოგადოება რუსეთის ყურმოყრილი მონა არ გახლავთ. ვინც ამ ბოლო დროს აფხაზეთში ყოფილა, დამთავრებულია, რომ იქ ნამდვილად იგრძნობა ანტირუსული განწყობა და დრო გვიჩვენებს, რომ ჩვენ და აფხაზები თანდათან ერთმანეთის პირისპირ ვერვებით. ამიტომ, ჩვენ აფხაზებთან სასაუბროდ უნდა მოვემზადოთ.

ვითანხმები ბატონ ლაშას, რომ დევნილებმა კონცეფციის ჩამოყალიბებაში აქტიური მონაწილეობა უნდა მიიღონ. სამუხაროდ, სახალხო დიპლომატიამ სულ ერთი და იგივე ხალხია ჩამშული და ერთხელ ვთქვი კიდევ, რომ საქმე რაღაც "გუნდურ სახალხო დიპლომატიასთან" გვაქვს. რაც უფრო მეტი ადამიანი ჩაებმება დიალნოგში, ურთიერთგაგების მეტი გარანტია გვექნება. შეხვედრის დროს ერთმა აფხაზმა ჩვენს წარმომადგენელს უთხრა: მშვიდობიანად რომ შევრეგედეთ, როგორ მოიქცევი, როცა სოხუმში იმ ბოლთან მოვინეგს გავლა, სადაც აფხაზეთის გმირები ასვენიაო. ასეთი უამრავი შეკითხვა არსებობს და ამიტომაც ძალიან მნიშვნელოვანი ხალხის ერთმანეთთან შეხვედრა."

ნინო გოგებაშვილი: "რას წარმოადგენს დღეს აფხაზეთი? – მას არ გააჩნია სახელმწიფოსათვის დამახასიათებელი ნიშნები – საკუთარი ტერიტორია (ის საქართველოს ტერიტორიაზე არსებობს), საჯარო ხელისუფლება (მას რუსი ჩინოვნიკები მართავენ), სუვერენიტეტი (იგი არ არის და ვერც იქნება აღიარებული). ის არის ცასა და ქვეყანას შორის გამოკიდებული ტერიტორია, რომელზეც რუსეთი ბატონობს.

ამიტომ, ჩემი აზრით, საქართველოს ხელისუფლებამ უნდა შეძლოს ენგაჟირება და გამოძლა საგაჭიროეკონომიკური ურთიერთობების აღდგენა. ამისთვის უნდა გაიყვანოს რკინიგზა და აამოძრაოს სხვა სატრანსპორტო საშუალებები, რომ დღემდე დაპირისპირებულ მხარეებს ერთმანეთთან მიმოსვლა და საქმიანი ურთიერთობა შეიძნეოთ.

ასევე მნიშვნელოვნად მიმაჩნია, რომ ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის მიზეზების დამდგენი საპარლამენტო კომისია შეიქმნას, რომელშიც მონაწილეობას საზოგადოების წარმომადგენლებიც მიიღებენ. ჩემი აზრით, ეს ხელს შეუწყობს ჩვენსა და აფხაზებს შორის ნდობის ფაქტორის აღდგენას. დღემდე ამისთვის არაფერი გაკეთებულა და ყველა რეზოლუცია თუ დამატება მხოლოდ ქაღალდზე დარჩა. შედეგად, აფხაზებს საქართველოსთან არავითარი გარანტია არ მოუღიათ. ეს უნდა გაეთვალისწინოთ და აღარ ვაქციყოთ, თორემ კონფლიქტის მოგვარება კიდევ უფრო გართულებება."

ლაშა ბაქრაძე: "აფხაზები ძალიან ბატონა ეთნიკურ ჯგუფს წარმოადგენენ, რომლის ქმედება განპირობებულია შიშით. საღად მოახლოვნე აფხაზისთვის ნათელი უნდა იყოს, რომ ისეთი დამოკიდებულება, როგორსაც მათთან რუსეთი იჩენს, უფრო დამატებულია, ვიდრე ურთიერთობა საქართველოსათვის პატარა და ნაკლებად ძლიერ პარტნიორთან, მაგრამ საქმე სრულიად სხვაგვარადაა – აფხაზებს სწორედ ქართველების შიში აქვთ. ფაქტია. შიშის ამ ფაქტორის მოხსნა.

აფხაზეთის ახალი ხმა

28 თებერვალს გამოვიდა აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის გაზეთის - "აფხაზეთის ახალი ხმა" სასიგნალო ნომერი. ოცვერდიან გაზეთში გამოქვეყნებულია ბევრი საინტერესო სტატია და მრავალფეროვანი ჟურნალისტური ნაშუქები.

ნაოლად ჩანს აფხაზეთის ახალი ლეგიტიმური მთავრობის პოზიცია – პირდაპირი და მშვიდობიანი დიალოგი აფხაზებთან. ამასთან დაკავშირებით ნინო თარგამაქსთან ინტერვიუში თავად ლეგიტიმური მთავრობის თავმჯდომარე ბატონი ირაკლი აღასანია საუბრობს. მისი აზრით, აშფაშია "ხელისუფლებამ არ არიან ის პოლიტიკური ფიგურები, რომლებსაც პირდაპირ თუ ირიბად დაუპირისპირდათ კონფლიქტის დაწყებასთან დაკავშირებული მოქმედებები. რაღაღდად სანადა შესაძლებელია, ქართულ-აფხაზური დიალოგი შეაშავდეს გარეშე დაიწყო."

ამრიგად, შეწევამო ჩატარდება გაეროს გენერალური მდივნის მეგობარი ქვეყნების ჯგუფის შეხვედრა. ფორმატის მიხედვით, შეხვედრაში მონაწილეობას ქართულ-აფხაზური მხარის წარმომადგენლებიც მიიღებენ. ოფიციალურ დონეზე კონფლიქტის მოგვარების შესაძლებლობა ეხება ჟურნალისტებში ბეროშვილის სტატია "ჩვენ უნდა ვისაუბროთ შენგვში." საინტერესოა თამარ ჩიხრაძის

ლაშა მარჩინიძე

გაზაფხულის პირველ დღეს, გალში მაცხოვრებელი მოსწავლეები, მათი მშობლები და პედაგოგები თბილისის სტუმრობდნენ. ბავშვების აფხაზეთიდან დედაქალაქში ჩამოყვანა დევნილობაში მყოფი აფხაზეთის მთავრობისა და კოალიცია "ახალგაზრდები - მშვიდობისათვის აფხაზეთელი" მხარდაჭერით გახორციელდა.

აქციის ერთ-ერთი ორგანიზატორი იყო დავით ბაძაღუა, რომელიც, როგორც ჩვენს მკითხველებს ემახსოვრებათ, ორი წლის წინათ ახალგაზრდული არასამთავრობო ორგანიზაციის მიერ ერთ-ერთი ჰუმანიტარული პროექტის განხორციელებისას გაღის რაიონში გაიტაცეს.

დავით ბაძაღუა: "ჩვენ ვაგრძელებთ გაღის რაიონის ახალგაზრდების სულიერი რეაბილიტაციის პროცესს, რომელიც ორი წლის წინათ დაიწყო. გახსოვთ, ალბათ, მაშინ ჩვენ ვიყავით გალში, მცხედვით იქაურ მოსწავლეებსა და პედაგოგებს. ჩაუტანეთ ნივნები, რეკლამები, სახაგავი ფანქრები და სალენაკები (ეს ყველაფერი ძალიან აქვიათ გალელ ბავშვებს). მაშინ ვთხოვეთ გაღის რაიონის დაბალი წონის სოფლების პედაგოგებს, ბავშვთა შემოქმედებითი კოლექტივები ჩამოვყალიბებოთ. ჩვენ კი, ჩვენის მხრივ, დავპირდით მათ, რომ ბავშვებს თბილისში ჩამოვიყვანდით. ჩვენ შევასრულეთ დანაპირები და ოცდაერთი გალელი ბავშვი, მათი სახე-სახელი და ექვსი მშობელი – დაახლოებით, ორმოცამდე ადამიანი თბილისში ჩამოვიყვანეთ. აქციის განხორციელებაში ფინანსური თანხადავმა გავგზინეს: აფხაზეთის გალელის ჩანაწერები სტატიაში "ყველაფერი კარგად იქნება!"

ღმერთმა ქნას, მართლაც სულ ძალე მოგვარდეს კონფლიქტი, რომელიც არ უნდა მომხდარიყო და რომლის მოგვარებამაც, გვჯერა, თავის წყლის შეტანას აფხაზეთის ახალი მთავრობის ახალი გაზეთი, რომლის "ახალ ხმასაც" აფხაზეთშიც მოუსმენენ და დაიჯერებენ.

ლელა მარჩინიძე

ყველაფერი კარგად იქნება

გალელი ბავშვები წმინდა სამების ტაძარში.

ზუგდიდიდან გალელი ბავშვების ჩამოსაყვანად და შემდგომ მათ უკან გასამგზავრებლად."

- რომელი ანსამბლი იყო ჩამოიღეს?

- ამჯერად თბილისში ჩამოვიყვანეთ გაღის რაიონის ზემო და ქვემო ბარდების სკოლების მოსწავლეები, რომლებიც ბავშვთა სიმღერებსა და ცეკვებს ანსამბლის "ფესვების" წევრები არიან. ბავშვთა ანსამბლის ხელმძღვანელი ქალბატონი ლია ბაგაური, ხოლო პედაგოგები არიან ბატონი რამინ მირცხულავა და ქალბატონი დალი ჩაბრავა. ანსამბლზე უკვე რამდენჯერმე მიიღო მონაწილეობა აფხაზეთის ტერიტორიაზე გამართულ საბავშვო ფესტივალში და მასურებელთა მონაწილეობა იმსახურა. მათ რეპერტუარშია როგორც ქართული, ასევე აფხაზური ხალხური ცეკვები და სიმღერები.

- შეთანხმებული იყო თუ არა ბავშვების ჩამოყვანა გაღის ადგილამდე?

ნა ძალიან მნიშვნელოვანი იქნებოდა და ამ საქმეში დადებით როლს სწორედ ისეთი კომისია შეასრულებდა, როგორზეც ნინომ ისაუბრა. რაც შეეხება შერიგებას - ჩვენ, სხვათა შორის, უნდა ვიზრუნოთ იმაზე, რომ დევნილები მორალურად, სულიერად, პოლიტიკურად დაბრუნებისთვის მზად იყვნენ. მათ უნდა იცოდნენ, როგორ მოიქცევიან დაბრუნების შემდეგ. ამაზე, ჯერჯერობით, არავინ ფიქრობს.

საერთოდ, ადამიანები ცუდს მალე იგონებენ ხოლმე და ერთგვარი მასობრივი გაბოროტება იმითადა შეინიშნება. ამიტომ, ერთ მშვენიერ დღეს ჩვენი დევნილებიც მშვიდობიანად შეძლებენ ცხოვრებას აფხაზეთში, თუკი მათ სახელმწიფო არ შეუშლის ხელს. ჩემი აზრით, შერიგებაში დიდი პრობლემები არ უნდა იყოს, მაგრამ, რაც უფრო დიდი ხნის განმავლობაში არ გვექნება ერთმანეთთან პირდაპირი საუბრის საშუალება, გაუცხოება გაღრმავდება. ჩვენ ისედაც უზარმაზარი დრო დავკარგეთ."

- როგორ შეაფასებდით საქართველოს სახელმწიფო პოლიტიკას დევნილებთან დაკავშირებით?

გურამ ოდიშარია: "სახელმწიფო მართლაც შეკრება აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარებასთან დაკავშირებული ყველა კონცეფცია, რაც კი ქვეყანაში არსებობდა და დაიწყო მუშაობა სინთეტური ვარიანტის შესაქმნელად. იმის მიუხედავად, რომ შემჭირრობებულ ეადები იყო, დღემდე არაფერი ჩანს."

ლაშა ბაქრაძე: "კარგად მესმის სახელმწიფო მოხელეებისა, ვინაიდან დღეს ძალიან რთულია აფხაზებთან საუბარი. ჩვენს მდგომარეობაში შეძლება, ასეთი კითხვაც დაისვას: საერთოდ, ვის უნდა ვესაუბროთ - აფხაზებს თუ რუსებს? შეიძლება, რუსები რაღაცში დაითანხმონ, მაგრამ აფხაზები – ვერა, ან პირიქით. თავად აფხაზეთში არავითარ დაჯგუფებასა საკუთარი ინტერესებითა და გეგმებით. ამიტომ, რომელიმე ერთ ძალასთან საუბარი შეუძლება და ყველა რეზოლუცია თუ დამატება მხოლოდ ქაღალდზე დარჩა. შედეგად, აფხაზებს საქართველოსთან არავითარი გარანტია არ მოუღიათ. ეს უნდა გაეთვალისწინოთ და აღარ ვაქციყოთ, თორემ კონფლიქტის მოგვარება კიდევ უფრო გართულებება."

ლაშა ბაქრაძე: "აფხაზები ძალიან ბატონა ეთნიკურ ჯგუფს წარმოადგენენ, რომლის ქმედება განპირობებულია შიშით. საღად მოახლოვნე აფხაზისთვის ნათელი უნდა იყოს, რომ ისეთი დამოკიდებულება, როგორსაც მათთან რუსეთი იჩენს, უფრო დამატებულია, ვიდრე ურთიერთობა საქართველოსათვის პატარა და ნაკლებად ძლიერ პარტნიორთან, მაგრამ საქმე სრულიად სხვაგვარადაა – აფხაზებს სწორედ ქართველების შიში აქვთ. ფაქტია. შიშის ამ ფაქტორის მოხსნა.

ასევე უნდა ითქვას ისიც, რომ მხოლოდ ხელისუფლების დადანაშაულება არ შეიძლება. საზოგადოებაც დამაშავა იმაში, რომ ჩვენ დღეს მზად

არ ვართ თუნდაც მოლაპარაკებებისათვის. სამუხაროდ, საზოგადოება თავის გაჭირვებაში ჩაფულა და აფხაზეთი დიდად აღარც ინტერესებს. თავად დევნილებიც ჯგუფებად არიან დაქსაცულები. საჭიროა თვითორგანიზება. სხვაგვარად არაფერი გამოვა."

ნინო გოგებაშვილი: "დაკარგული ტერიტორიების აღდგენა სახელმწიფოს უზირედღესი მოვალეობაა, მაგრამ ჩვენი ხელისუფლება ამისთვის, ფაქტობრივად, არაფერს აკეთებს. 1993 წლიდან მოყოლებული, მხოლოდ ლაპარაკი გვემის. ამიტომ, ხელისუფლებამ ჩვენ, საქართველოს მოქალაქეებს და, მათ შორის - აფხაზებსაც, უნდა დაგვანახოს, რომ მას სურს კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით მოგვარება და ამისთვის ქმედით ღონისძიებებსაც ახორციელებს."

- რამდენად დამოკიდებულია კონფლიქტის მოგვარება ქვეყნის სოციალურ მდგომარეობაზე?

ლაშა ბაქრაძე: "საქართველოში სოციალური მდგომარეობა არათუ უკეთესდება, არამედ დღითიდღე უარესდება და ხალხს ელემენტარული საცხოვრებელი პირობები არა აქვს. როცა ჩვენ ცენტრში ასეთი სავალალო მდგომარეობაში ვართ, როგორ უნდა დააჯერო აფხაზები, რომ მათთვის ყოველი ყოველი უფრო კარგია, ვიდრე რუსეთთან. დღეს დევნილები იმ მხრივაც არიან გაუსაძლისი მდგომარეობაში, რომ სახელმწიფო მათ მიმართ არანაირ ყურადღებას არ იჩენს. რაზე უნდა ვილაპარაკოთ, როცა მეტროში უფასოდ სარგებლობის პარის ყველა დევნილს კი არ აძლევენ, არამედ ოჯახზე დასვენებას, ან ორს. დამთავანებით, რომ სახელმწიფოს ეს ხარჯი არ დააქვდეს. ეს არის ადამიანებისადმი, საკუთარი მოქალაქეებისადმი შეურაცხყოფელი დამოკიდებულება ხელისუფლებით მხრიდან. ასეთ ვითარებაში ძალიან ძნელია, უთხრა სხვა ერთგნების ადამიანს, რომ ჩვენი ქვეყანა უყვარდეს."

გურამ ოდიშარია: "სოხუმში ყოველი დროს გადმოხედეთ ზეგდღის მხარეს, რომელიც სრულიად ჩანებულვებით იყო და აფხაზმა კაცმა მითხრა, თქვენი თავისთვის ვერ მოვიტოვოთ და ჩვენ რა უნდა გვითხრაოთ. სამუხაროდ, სოციალური მდგომარეობა საქართველოში მართლაც უარესდება, სულ უფრო მეტი გაჭირვებული ადამიანი, დევნილი მხედება. ამიტომ, ქვეყნის ეკონომიკურად მოძლიერება კავსების სოციალური ეთიკით არაუცილებელი პირობაა."

მოკრ პირობა ნდობის აღდგენა. აფხაზეთს სურფასთან გარდაცვლულ ქართველებსაც აღდგენილებს. სამწხვანად, ცოცხლებთან მიმართებაში ასეთი დამოკიდებულება არ არის. ამიტომ, საერთო ენა ახლა ცოცხლებმა უნდა გამოვნახოთ."

ასევე უნდა ითქვას ისიც, რომ მხოლოდ ხელისუფლების დადანაშაულება არ შეიძლება. საზოგადოებაც დამაშავა იმაში, რომ ჩვენ დღეს მზად

არ ვართ თუნდაც მოლაპარაკებებისათვის. სამუხაროდ, საზოგადოება თავის გაჭირვებაში ჩაფულა და აფხაზეთი დიდად აღარც ინტერესებს. თავად დევნილებიც ჯგუფებად არიან დაქსაცულები. საჭიროა თვითორგანიზება. სხვაგვარად არაფერი გამოვა."

ნინო გოგებაშვილი: "დაკარგული ტერიტორიების აღდგენა სახელმწიფოს უზირედღესი მოვალეობაა, მაგრამ ჩვენი ხელისუფლება ამისთვის, ფაქტობრივად, არაფერს აკეთებს. 1993 წლიდან მოყოლებული, მხოლოდ ლაპარაკი გვემის. ამიტომ, ხელისუფლებამ ჩვენ, საქართველოს მოქალაქეებს და, მათ შორის - აფხაზებსაც, უნდა დაგვანახოს, რომ მას სურს კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით მოგვარება და ამისთვის ქმედით ღონისძიებებსაც ახორციელებს."

- რამდენად დამოკიდებულია კონფლიქტის მოგვარება ქვეყნის სოციალურ მდგომარეობაზე?

ლაშა ბაქრაძე: "საქართველოში სოციალური მდგომარეობა არათუ უკეთესდება, არამედ დღითიდღე უარესდება და ხალხს ელემენტარული საცხოვრებელი პირობები არა აქვს. როცა ჩვენ ცენტრში ასეთი სავალალო მდგომარეობაში ვართ, როგორ უნდა დააჯერო აფხაზები, რომ მათთვის ყოველი ყოველი უფრო კარგია, ვიდრე რუსეთთან. დღეს დევნილები იმ მხრივაც არიან გაუსაძლისი მდგომარეობაში, რომ სახელმწიფო მათ მიმართ არანაირ ყურადღებას არ იჩენს. რაზე უნდა ვილაპარაკოთ, როცა მეტროში უფასოდ სარგებლობის პარის ყველა დევნილს კი არ აძლევენ, არამედ ოჯახზე დასვენებას, ან ორს. დამთავანებით, რომ სახელმწიფოს ეს ხარჯი არ დააქვდეს. ეს არის ადამიანებისადმი, საკუთარი მოქალაქეებისადმი შეურაცხყოფელი დამოკიდებულება ხელისუფლებით მხრიდან. ასეთ ვითარებაში ძალიან ძნელია, უთხრა სხვა ერთგნების ადამიანს, რომ ჩვენი ქვეყანა უყვარდეს."

გურამ ოდიშარია: "სოხუმში ყოველი დროს გადმოხედეთ ზეგდღის მხარეს, რომელიც სრულიად ჩანებულვებით იყო და აფხაზმა კაცმა მითხრა, თქვენი თავისთვის ვერ მოვიტოვოთ და ჩვენ რა უნდა გვითხრაოთ. სამუხაროდ, სოციალური მდგომარეობა საქართველოში მართლაც უარესდება, სულ უფრო მეტი გაჭირვებული ადამიანი, დევნილი მხედება. ამიტომ, ქვეყნის ეკონომიკურად მოძლიერება კავსების სოციალური ეთიკით არაუცილებელი პირობაა."

მოკრ პირობა ნდობის აღდგენა. აფხაზეთს სურფასთან გარდაცვლულ ქართველებსაც აღდგენილებს. სამწხვანად, ცოცხლებთან მიმართებაში ასეთი დამოკიდებულება არ არის. ამიტომ, საერთო ენა ახლა ცოცხლებმა უნდა გამოვნახოთ."

ასევე უნდა ითქვას ისიც, რომ მხოლოდ ხელისუფლების დადანაშაულება არ შეიძლება. საზოგადოებაც დამაშავა იმაში, რომ ჩვენ დღეს მზად

არ ვართ თუნდაც მოლაპარაკებებისათვის. სამუხაროდ, საზოგადოება თავის გაჭირვებაში ჩაფულა და აფხაზეთი დიდად აღარც ინტერესებს. თავად დევნილებიც ჯგუფებად არიან დაქსაცულები. საჭიროა თვითორგანიზება. სხვაგვარად არაფერი გამოვა."

ნინო გოგებაშვილი: "დაკარგული ტერიტორიების აღდგენა სახელმწიფოს უზირედღესი მოვალეობაა, მაგრამ ჩვენი ხელისუფლება ამისთვის, ფაქტობრივად, არაფერს აკეთებს. 1993 წლიდან მოყოლებული, მხოლოდ ლაპარაკი გვემის. ამიტომ, ხელისუფლებამ ჩვენ, საქართველოს მოქალაქეებს და, მათ შორის - აფხაზებსაც, უნდა დაგვანახოს, რომ მას სურს კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით მოგვარება და ამისთვის ქმედით ღონისძიებებსაც ახორციელებს."

- რამდენად დამოკიდებულია კონფლიქტის მოგვარება ქვეყნის სოციალურ მდგომარეობაზე?

ლაშა ბაქრაძე: "საქართველო

ჰაუზის მამა თხილისში

B2

ჰაინ ფონდა ბრუნდება

B3

„ჩაიძარი“ სააგნდო ნგბლისში

B6

ნოზრის სტუდია

40 000 და არც ერთით ნაკლები

პირველი გავრცელება

ბოლო დღეების "სტუდენტთა წინააღმდეგობის" ახალი ტალღა - ერთიანი ეროვნული გამოცდებისადმი დაუმორჩილებლობა. სამედიცინო უნივერსიტეტის ფასიანი კოლეჯის ამბოხებული ბავშვები და მათი მშობლები სახელმწიფოს მათი უფლებების დარღვევაში ადანაშაულებენ. სახელმწიფოს მიაჩნია, რომ ამ ტიპის აბიტიურიენტთათვის კანონი კომპრომისები ისედაც დაუშვებს. განათლების სამინისტრო სხვაგვარ დათმობას არ აპირებს და ჯოუტად განაგრძობს რეფორმის ამ კუთხით გატარებას. დღემ მესამე და, წესით, მთავარი მხარე - სამედიცინო უნივერსიტეტის ძველი და გამოცდილი ხელმძღვანელობა, რომლის ქმედებების შეფასება, რატონაც, აქამდე არ მომხდარა. ეს არ შედის განათლების სამინისტროს კომპეტენციაში, მაგრამ საკითხის დაყენება, კერძო სასწავლებელთა სტრუქტურების, ფინანსების და მათი ხანგრძლივი ხელმძღვანელების რევიზიის შესახებ კი ნამდვილად შეუძლიათ. ეს რომ შესაბამის უწყებებს მაშინ გაეცნობინათ, როცა განათლების სამინისტრო ახალ კანონპროექტზე მუშაობდა, ნაკლებად საგარეულოა, რომ დღეს პარლამენტის წინ აღმართული სტუდენტები და მშობლები გვეჩილა. სამაგიეროდ, საეჭვო ხარისხისა და კომპეტენციის კერძო უმაღლესი სასწავლებლების განაწესებულები კონტინენტის რიცხვის გაზრდა საკუთრივ რეალურია. ცხადი იყო, რომ ამ საზოგადოებრივ მოთხოვნას რომელიმე პოლიტიკური გეგმა გამოიყენებდა. ესენი "ლეიბორისტები" არ აღმოჩნდნენ, რადგან განათლება კი არის მათი თემა, მაგრამ მხოლოდ - უფასო. ასეთი "მეზარეველები" აღმოჩნდნენ, რომელთაც ამჯერად მინც მონდომეს ადამიანთა მცირე ჯგუფის, მაგრამ მინც პრეტესტის მხარდაჭერა. მოუხდავად იმისა, რომ განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილე ბელა პოზუარია კომუნისტების მრავალი საშუალებით ცდილობს ამ კონფლიქტში სახელმწიფოს პოზიციის მართებულობის დასაბუთებას, კითხვები ისევ ჩნდება.

- რამდენიმე საათის წინ თქვენ და კახა ლომია პარლამენტის თავმჯდომარეს შესვლით. რა შეიცვალა ამ შეხვედრით? - ქალბატონმა ნინო ზურჯანაძემ პირადად მოინდომა ამ საკითხებში გარკვევა, რადგან პარლამენტს შემდგომი მსჯელობისა და გადაწყვეტილების მიღების საშუალება ჰქონდეს.

- რა გადაწყვეტილებაზე საუბრობთ? - ამ შეხვედრას ესწრებოდნენ ოურიდიული და განათლების კომიტეტების წევრები, ადამიანები, ვინც უნდა იმსჯელოს ქვეყანაში შექმნილ ამ პრობლემაზე. ცალსახად აღინიშნა, რომ განათლების და მეცნიერების სამინისტროს პოზიცია სამართლებრივი თვალსაზრისით შეუვალება და სუსტი მხარე არ აქვს. ეს არის ის, რასაც კანონი გვაგვალდებულებს და საჭიროა ახალი კანონის აშუშავებისთვის. მეორე მხრივ, პარლამენტს ამ პრობლემის პოლიტიკური ასპექტების განხილვის შეუძლია.

- რა გართულებებს ელით? - კოლეჯის სტუდენტების თქმით, მათ აქამდე სახელმწიფოსგან გარკვეული გარანტიები ჰქონდათ. იმსახურებენ თუ არა ისინი იმ შეღავათს, რასაც ითხოვენ...

- წინა ხელისუფლებას გული-სხმობს? წელიწადი, რაც სამინისტროს ახალი ხელმძღვანე-

ლობა მართავს. აქამდე არ შეისწავლეთ კერძო სასწავლებლების პრობლემა? სად იყო დაშვებული ის ხარვეზები, რამაც ასეთი დაძაბულობა გამოიწვია? - იყო თუ არა დარღვევა სამედიცინო უნივერსიტეტის კოლეჯის ფუნქციონირებასა და განათლების იქ არსებულ პირობებში, ეს შეიძლება, საზოგადოების, პარლამენტის შესაბამისი კომიტეტის, ან გენერალური პროკურატურის მსჯელობის საგანი გახდეს.

- განათლების სამინისტროს ამ კუთხით საკითხი არ დაუყენებია? - რამდენადაც ურთიერთობა მწვავედაა, სამინისტრომ შეიძლება, ეს საკითხი დააყენოს.

განვლილი წლების მანძილზე არსებული გარკვეული წესდებებით და დებულებებით, როგორც ჩანს, ნებადართული იყო სამართლებრივად დაურეგულირებელი პროცესები. ამ ხარვეზების გამო სასწრაფოდ მივიღეთ ახალი კანონი უმაღლესი განათლების შესახებ. ნათელია, რომ საგანმანათლებლო სისტემაში აქამდე არსებულ ხარვეზებს გაცილებით გააზრებული და საერთაშორისო ნორმებთან შესაბამისი წესები უნდა ჩანსაცვლოს. აქამდე არსებული ნორმები შეიძლება, გადახედვას ექვემდებარებოდეს, მაგრამ როდესაც ვაცხადებთ, რომ დღიდან ლეგალური სივრცეს ახალი მოთხოვნების შესაბამისად ვცვლით, ჩვენი ეს მოთხოვნა სრულიად თანმიმდევრული უნდა იყოს.

- რაობა აქტიურობს კონკრეტულად სამედიცინო კოლეჯი და არა სხვა ამ ტიპის დაწესებულება, რომელსაც აგრეთვე შეუიძლება? - დიხხ, ეს წესი ყველა ამ ტიპის კოლეჯს ერიანირად შეეხო. სრულიად ლოგიკური იქნება, თუ ხვალ სხვა კოლეჯის სტუდენტები იკითხვენ, რატომ უშვებენ შეღავათებს ერთი კოლეჯისთვის და არ უშვებენ მეორისთვის? თუ კომპრომისზე მივდივართ, ზუსტად უნდა განვსაზღვროთ, სად გავა ამ კომპრომისის ზღვარი. ამ ზღვარის დადება კი ძალიან რთული იქნება.

- ამის მიუხედავად, აქციების შედეგად, გარკვეული კომპრომისები დაიშვება.

- ეს არ არის ცვლილება კანონში, რომელიც მხოლოდ პარლამენტის პრიორიტეტია. საუბარია იმ შეღავათებზე, რომლის დაშვებაც სამინისტროს შეუძლია.

- პარლამენტი დღის წესრიგში არ დააყენებს გარკვეულ ცვლილებებს ფუნდამენტურ კანონში? - არა.

- თუ შეიძლება, უფრო კონკრეტულად - რა შეღავათებზეა საუბარი? - ამ კოლეჯის ფასიანი განყოფილების კურსდამთავრებულთა 2/3-ს ამავე უნივერსიტეტის მხოლოდ და მხოლოდ ფასიან განყოფილებაზე სწავლის გაგრძელების უფლება ჰქონდა. უფასო განყოფილებების 50 სტუდენტს უფასოზე გააგრძელება სწავლას, დანარჩენი 100 კი ვერანაირი წესით ვერ მოხვდებოდა უფასო განყოფილებაზე. დღეს ასეთ სტუდენტებს უფლება ეძლევათ, მოაპოვონ სახელმწიფო დაფინანსება, გრანტი და ცოდნით დამატკიცონ, რომ მათ ეს ეკუთვნის; კოლეჯის პირობების თანახმად, სამი კურსის დამთავრების შემდეგ კოლეჯის სტუდენტები სამედიცინო უნივერსიტეტის მესამე კურსზე გადადიოდნენ. განათლების სამინისტროს შეუძლია დაუშვას შეღავათი და კოლეჯის მეორე-მესამე კურსზე მიღებული განათლება სტუდენტთა მიერ დაგროვილ კრედიტსაათებზე ჩათვალოს და ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე წარმატების შემთხვევაში, ისინი სამედიცინო უნივერსიტეტის მეორე კურსზე ჩაირიცხო; კიდევ ერთი შეღავათი - კოლეჯის მეორე და მესამე კურსელების სამინისტრო აქ მიღებულ ცოდნას საშუალო განათლების ატესტატს უთანაბრებს, ანუ, მათ ჩათვლებათ, რომ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა დაამთავრეს. თუმცა, მათ კოლეჯი

შეიძლება ითქვას, რომ სამედიცინო უნივერსიტეტის კოლეჯის სტუდენტებს არ სურთ საკუთარი კომპეტენციის დადასტურება. რაც საქართველოს 40 000 აბიტურიენტს მოუწევს.

კერძო სასწავლებელში თანხას ლეგალურად მხოლოდ საგანმანათლებლო მომსახურებისთვის უნდა იხდიდნენ. ამ ხელშეკრულების მიხედვით, ეს აგრეთვე იყო თანხა, რომელსაც მშობელი სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში უვამოცდოდ ჩარიცხვავდა იხდიდა. ეს სამართლებრივი მსჯელობის საგანი უნდა გახდეს.

როდესაც სახელმწიფო აცხადებს, რომ ის იწყებს დარეგულირების მცდელობას და კანონის უზენაესობის დანერგვას, ადრე მიღებული, ხშირად უკანონო გარანტიები მნიშვნელობას კარგავს.

თუკი სასამართლოს წინაშე დამტკიცებენ, რომ ეს თანხა ირიბი ფორმით მხოლოდ გამოცდებისგან თავის არიდებისა და უმაღლეს სასწავლებელში შესვლისთვის გადაიხადეს და არა საგანმანათლებლო მომსახურებისთვის, მათ შეუძლიათ იბრძოლონ ამ თანხის დაბრუნებაზე.

ასეთ ატესტატს არ აძლევდა; კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი შეღავათი: კოლეჯის სტუდენტები ამოხვედნენ, რომ ის საგნები, რაც დანარჩენ აბიტურიენტებს მოეთხოვებოდა, ორი წლის წინ გაიარეს, როდესაც ერთი წლის მანძილზე საშუალო სკოლის მე-10 და მე-11 კლასის პროგრამა დახურეს და შემდეგ ორი კურსის განმავლობაში სამედიცინო უნივერსიტეტის პირველი ორი კურსის პროგრამას გადიან. ეს სერიოზული კანონდარღვევაა - არანაირი საერთაშორისო ნორმატივით ერთ წელიწადში ორი წლის პროგრამის დახურვა არ შეიძლება. ჩვენ შეგვიძლია, ასეთი რამ შევთავაზოთ - გამოცდებამდე დარჩენილ დროში, კოლეჯშივე გაძლიერებულად ისწავლონ ის საგნები, რაც ამ ინსტიტუტში მოსაძივრად არის საჭირო. საჭიროების შემთხვევაში ამაში სამინისტრო და შეფასების და გამოცდების ეროვნული ცენტრის კვალიფიკაციური ექსპერტები დაეხმარებიან.

- განათლების ახალ კანონზე მუშაობისას გადახედა თუ არა სამინისტრომ უნივერსიტეტებთან არსებული ფასიანი კოლეჯების კანონიერების საკითხი? - რა თქმა უნდა, გადახედა.

- ხომ შეიძლება საქმე აქციებამდე არ მისულყონ და ცვლილებების შესახებ სამინისტროს ყველა ამგვარი სასწავლებელი გაფორმებულია? - მარშან ავგისტომივე ვაცხადებდით, რომ ახალი სასწავლო წლიდან საქართველოში ეროვნული გამოცდები ყველა აბიტურიენტისთვის ერთნაირად იქნებოდა შემოღებული. გარდა ამისა, პარლამენტმა დეკემბრის ბოლოს მიიღო ახალი კანონი, რომელშიც ეს უკვე კონკრეტულად ჩაინერა. ასე

რომ, ეს ინფორმაცია ოფიციალურად, მიზნულ, დეკემბრიდან არის ცნობილი.

- ესაუბრეთ თუ არა სამედიცინო უნივერსიტეტის რექტორს? - რა თქმა უნდა. მას განათლების მინისტრის პირველი მოადგილე ზედებოდა და წერილობითი ურთიერთობაც გვექონდა. ცხადია, კოლეჯის სტუდენტთა მშობლები ამ ხნის განმავლობაში, იმის გასარკვევად მიდიოდნენ რექტორთან, რა იქნებოდა და - როგორ. განათლების სამინისტროც განიხილავდა ამ წინადადებას და გარკვეულ ეტაპზე სამინისტრო ბატონ რამაზ ხეცუარიანთან ერთად განიხილავდა, შეიძლება თუ არა კოლეჯის მესამე კურსელების სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტები გამხდარიყვნენ. ამას მოჰყვა კოლეჯის მოთხოვნა, რომ ეს წესი მეორე პირველკურსელებზე გავრცელდებულყო. გარდა ამისა, სამედიცინო უნივერსიტეტს შევთავაზეთ, საკვადებელი საგანთა სიაში არ შეეტანა მათემატიკა, რაც კოლეჯის სტუდენტთა აბიტურიენტებს გააოლებდა. ამ წინადადებაზეც უარი მივიღეთ. ნამდვილად არ იქნის, რომ განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო ამ პრობლემას არ განიხილავდა.

- თუ ასეა, ვითარება რა მიზეზით გამწვავდა? - უპირველესი მიზეზი ის არის, რომ, როგორც ჩანს, კოლეჯის სტუდენტებსა და მათ ოჯახებს, წლიდან წლამდე უფლება, აწარმოონ იმის დაშვება, რომ რაიმე ფორმით ამ გამოცდების გავლა მოუწევდა. ისინი უპირობო შეღავათები ეროვნული გამოცდებისგან თავის არიდებას ითხოვენ. ისინი ითხოვენ იმ პირობის შესრულებას, რა პი-

რობითაც სამედიცინო კოლეჯში შევიდნენ. პირობა კი ასეთია - კოლეჯში სამი წლის განმავლობაში ისწავლიდნენ, გადაიხდიდნენ წელიწადში 615 დოლარს და სამი კურსის დახურვის შემდეგ ჩაირიცხებიდნენ სამედიცინო უნივერსიტეტში. ამასთან, სამი წლის წინ დადებული ხელშეკრულებები უგამოცდოდ იქნებოდა და - როგორ. განათლების სამინისტროც განიხილავდა ამ წინადადებას და კანონი. თუკი სასამართლოს წინაშე დამტკიცებენ, რომ ეს თანხა ირიბი ფორმით მხოლოდ გამოცდებისგან თავის არიდებისა და უმაღლეს სასწავლებელში შესვლისთვის გადაიხადეს და არა საგანმანათლებლო მომსახურებისთვის, მათ შეუძლიათ იბრძოლონ ამ თანხის დაბრუნებაზე.

- განათლების სამინისტრო არ მინანილობს უმაღლეს სასწავლებლების ხელმძღვანელთა გადაწყვეტილებებში? - განათლების სამინისტრო უმართლაც განათლების შესახებ კანონით არეგულირებს სასწავლებლების საქმიანობას, მმართველობის, დაფინანსების ფორმებს. აკრედიტაციის პირობებით კი არეგულირებს მისი საგანმანათლებლო მომსახურების შესაბამისობას ქვეყანაში არსებულ მოთხოვნებთან. საჯარო სამართლის ოურიდიული პირებს აქვთ უფლება, აწარმოონ საქმიანობა, დადონ ხელშეკრულებები. სამინისტრო მხოლოდ დარღვევების შემთხვევაში ერევა.

- აქციის მხარდასაჭერად სამედიცინო უნივერსიტეტის რექტორი რამაზ ხეცუარიანი მივიდა. ეს ნიშნავს, რომ რექტორი იმ უპირატესი კანონის წინააღმდეგაა, რომელიც კოლეჯის ხელშეკრულებებს აბათილებს? - თუ რექტორი აცხადებს, რომ ის აქციაზე ამავე მოთხოვნებით მივიდა, ეს კანონის წინააღმდეგ ნასვლას ნიშნავს, ხოლო თუ ის აქციაზე მხოლოდ სტუდენტებისთვის მორალური მხარდაჭერისთვის მივიდა, ეს სავსებით კანონიერია.

- ამ დღეებში კოლეჯის სტუდენტებსა და მათ მშობლებს შეხვედრა?

იხსოვდა ამ თანხას სამედიცინო უნივერსიტეტის კოლეჯი. კერძო სასწავლებელში თანხას ლეგალურად მხოლოდ საგანმანათლებლო მომსახურებისთვის უნდა იხდიდნენ. ამ ხელშეკრულების მიხედვით, ეს აგრეთვე იყო თანხა, რომელსაც მშობელი სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში უვამოცდოდ ჩარიცხვავდა იხდიდა. ეს სამართლებრივი მსჯელობის საგანი უნდა გახდეს.

- როგორც ვიცით, წელს კოლეჯების აკრედიტაცია არ მომხდარა. სამედიცინო უნივერსიტეტის აკრედიტაცია მასთან არსებული კოლეჯის საგანმანათლებლო მომსახურების უფლებასაც გულისხმობს? - მართალია, საქართველოში ჯერ არ დაწყებული კოლეჯის აკრედიტაციის პროცესი. ამასთანავე, სააკრედიტაციო პირობების დროს, კოლეჯის სტუდენტები არც კი ჩაითვალენ სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტებად, ანუ მათზე არც ცალკე ფართი გაანგარიშებულია, არც პროფესორ-მასწავლებელთა რაოდენობა და არც სხვა საჭირო პარამეტრები.

- საყოველთაოდ ცნობილია უნივერსიტეტებთან არსებული ამგვარი ფასიანი სასწავლებლების ხარისხი და რეპუტაცია. რატომ არ მიიღო განთლების სამინისტრომ პრევენციული ზომები, რათა ამ სასწავლებლებში მიღება მინც არ ყოფილიყო? - დაგვეზარა? არც მათი და არც იმ უმაღლეს სასწავლებელთა გაუქმება არ იქნებოდა სამართლებრივად სწორი გადაწყვეტილება, რომელთაც აკრედიტაცია ვერ მიიღეს. აკრედიტაციის პროცესი საქართველოში საგანმანათლებლო სისტემის დარეგულირებას ემსახურება.

- თქვენი აზრით, სად ირდება სტუდენტთა და მშობლთა უფლებები. სასამართლოს შემთხვევაში რა გასაჩენი დაუდგება სამინისტროს? - მათ აქვთ სრული უფლება, მმართონ სასამართლოს და მხოლოდ სამედიცინო უნივერსიტეტის საინააღმდეგოდ შეუძლიათ ჩივილი. სტუდენტებსა და მშობლებს სახელმწიფოსგან შეუძლიათ მოითხოვონ იმის კომპენსაცია, რომ მათი მოლოდინი არ გამართლდა. მათ წლების წინ მისცეს გარკვეული პირობა, სახელმწიფომ შეცვალა თავისი საგანმანათლებლო პროცედურები და კანონი. თუკი სასამართლოს წინაშე დამტკიცებენ, რომ ეს თანხა ირიბი ფორმით მხოლოდ გამოცდებისგან თავის არიდებისა და უმაღლეს სასწავლებელში შესვლისთვის გადაიხადეს და არა საგანმანათლებლო მომსახურებისთვის, მათ შეუძლიათ იბრძოლონ ამ თანხის დაბრუნებაზე.

- განათლების სამინისტრო არ მინანილობს უმაღლეს სასწავლებლების ხელმძღვანელთა გადაწყვეტილებებში? - განათლების სამინისტრო უმართლაც განათლების შესახებ კანონით არეგულირებს სასწავლებლების საქმიანობას, მმართველობის, დაფინანსების ფორმებს. აკრედიტაციის პირობებით კი არეგულირებს მისი საგანმანათლებლო მომსახურების შესაბამისობას ქვეყანაში არსებულ მოთხოვნებთან. საჯარო სამართლის ოურიდიული პირებს აქვთ უფლება, აწარმოონ საქმიანობა, დადონ ხელშეკრულებები. სამინისტრო მხოლოდ დარღვევების შემთხვევაში ერევა.

- აქციის მხარდასაჭერად სამედიცინო უნივერსიტეტის რექტორი რამაზ ხეცუარიანი მივიდა. ეს ნიშნავს, რომ რექტორი იმ უპირატესი კანონის წინააღმდეგაა, რომელიც კოლეჯის ხელშეკრულებებს აბათილებს? - თუ რექტორი აცხადებს, რომ ის აქციაზე ამავე მოთხოვნებით მივიდა, ეს კანონის წინააღმდეგ ნასვლას ნიშნავს, ხოლო თუ ის აქციაზე მხოლოდ სტუდენტებისთვის მორალური მხარდაჭერისთვის მივიდა, ეს სავსებით კანონიერია.

- ამ დღეებში კოლეჯის სტუდენტებსა და მათ მშობლებს შეხვედრა?

- დიხხ, მეც და მინისტრიც. - რით მთავრდება ეს შეხვედრები? - ისინი არარსებული გარანტიების შესრულებას უპირობოდ ითხოვენ. დღეს საქართველოში ძალიან ბევრ ადამიანს და დაწესებულებას შეუძლია გაუზრდეს იმ გარანტიების მოთხოვნის სურვილი, რომელიც მას რეფორმის დაწყებამდე, დაურეგულირებელი სახელმწიფოებრიობის პირობებში მისცეს. როდესაც სახელმწიფო აცხადებს, რომ ის იწყებს დარეგულირების მცდელობას და კანონის უზენაესობის დანერგვას, ადრე მიღებული, ხშირად უკანონო გარანტიები მნიშვნელობას კარგავს.

- თქვენ უნივერსიტეტის სტუდენტთა იყავით, დღემდე ლექტორი ხართ. თუ გაიხსენებთ, მმინისტრები აბსოლუტურად ყველა აბიტურიენტი ჩაირიცხა. რამდენიმე წლის შემდეგ სტუდენტებმა დამამთავრებელი გამოცდებისგან, თუ საახალწლო სესიებისგან გათავისუფლება მოითხოვეს... საიდან იღებს სათავეს ასეთი ტენდენციები? - ასეთი მოთხოვნების მოლოდინი იმ პრეცედენტების საფუძველზე გაჩნდა, რაც სახელმწიფოში მოხდა. ხალხს ჰქონდა იმის მაგალითები, რომ გარკვეული მცდელობის შემთხვევაში, მათ შეეძლოთ თავი აერიდებინათ საკუთარი ცოდნისა და კომპეტენციის ობიექტური შეფასებისთვის და მიეღოთ ის, რაც სინამდვილეში მხოლოდ საკუთარი კომპეტენციის ფასად უნდა მიეღოთ. შეიძლება ითქვას, რომ სამედიცინო უნივერსიტეტის კოლეჯის სტუდენტებს არ სურთ საკუთარი კომპეტენციის დადასტურება, რაც საქართველოს 40 000 აბიტურიენტს მოუწევს. სახელმწიფო უნდა განსაზღვროს - თუკი ჩვენ ასეთი სტუდენტის წინაშე დათმობაზე მივდივართ, იმათივეთ არათანაბარ პირობებში ვეცნებთ მათ ათეულ ათასობით თანატოლს. ვინ უფრო მეტია - ისინი, ვინც გამონაკლისს ითხოვენ, თუ ყველა დანარჩენი, ვინც საერთო კანონიერ წესს ემორჩილება? ეს მომავალი თაობისთვის მიცემული სერიოზული დაპირებაა. თუ ჩვენ ახლავდ დავუშვებთ გამონაკლებს და ხერხებს გვაპირებთ, ამ პროცესს წინასწარვე გავწვავთ წარუმატებლობისთვის.

- აქციის მხარდამჭერებად "მეზარეველები" მოგვევლინენ. რამდენად პოლიტიკურია ეს პრეტენზია? - ამა თუ იმ პოლიტიკური ძალის მიერ საზოგადოებრივი მოთხოვნის მხარდაჭერა ამ მოთხოვნის ხარისხის აძლიერებს და "ახალი მემარჯვენეები" ამას უნდა აცნობიერებდნენ. თუ კოლეჯის სტუდენტები სასამართლოს წინაშე რაღაც ფორმით მინც დადასტურებენ, რომ მათი მოთხოვნა კანონზე უპირატესია, მხოლოდ მაშინ შეიძლება საუბარი იმ პასუხისმგებლობაზე, რომელიც ამ პოლიტიკურ ძალას აქციის მხარდაჭერისას გააჩნია. თუ არ დადასტურდა, რომ ეს კანონიერი მოთხოვნაა, ამ ძალამ უნდა აღიაროს, რომ მხარს უჭერდა არაკანონიერ მოთხოვნას.

- რა დაავლებები მოგვით მინისტრმა თბილისში, რომელიც პარლამენტის თავმჯდომარესთან შეხვედრის შემდეგ ჩატარდა? - ამ თათბირზე შემდგომი შელაპარაკების შესაძლებლობები განიხილებოდა, რაზეც ზემოთ ვისაუბრეთ. რაც დრო გადის, შთაბეჭდილება მექმნება, რომ მათ სხვა აბიტურიენტებთან თანაბარ პირობებში ვგის გავლა ამინებთ.

- აკონტროლებს თუ არა სიტუაციას სამედიცინო უნივერსიტეტის რექტორი? - ამ პროცესების შექერების მცდელობა მათი საზოგადოებრივი და სამოქალაქო ვალაა.

აფიშა

თეატრები
თეატრალური სარდაფი რუსთაველზე დარიო ფოს "თავისუფალი წყვილის" მიხედვით "თავისუფალი სიყვარული"
რეჟისორი: ციცინო კობიაშვილი
დას: 20:00 სთ.
თეატრალური სარდაფი ვაკეში რალფ კნიგი ET CETERA
რეჟისორი: ლევან წულაძე
დას: 19:00 სთ.
თავისუფალი თეატრი დათო ტურაშვილი "ვინსების თობა"
რეჟისორი: დათო დოიაშვილი
დას: 19:00 სთ.
სამეფო უზნის თეატრი "ლბერინით" ავტორი და რეჟისორი: კახა ბაკურაძე
დას: 19:00 სთ.
კინოთეატრები
რუსთაველი "წყევლა" დას: 17:30 სთ.
"სიახლოვე"
დას: 19:30; 21:30 სთ.
ამირანი "ავიატორი" დას: 15:30; 19:00; 22:00 სთ.
"33 უიღბლობა"
დას: 13:00 სთ.
გამოყვანები
ქარვასლა ქეთი ფერაძის ნამუშევრების პერსონალური გამოფენა.
TMS რუსუდან ბოლქვაძის ნამუშევრების გამოფენა
ვერნისაუი ვანო მელიაშვილის ნამუშევრების პერსონალური გამოფენა
ძველი გალერეა ლადო თევდორაძის ნამუშევართა პერსონალური გამოფენა (ფერწერა)
საქართველოს ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმი გამოფენა "შუა საუკუნეების ქრისტიანული ხელოვნება"
თანამედროვე ქართული ტექსტილის გალერეა "ათინათი" "მეტამორფოზები" (თინა კლდიაშვილი და დავით მონაევრდაშვილი)
ორნამენტი მუდმივმოქმედი ექსპოზიცია "ტირსული მინანქარი"
პოზი თანამედროვე ქართველი მხატვრების ნამუშევართა პერსონალური გამოფენა (ფერწერა, გრაფიკა)
კლუბები
ბერლინი (ელბაქიძის 14) THE FUTURE SOUND OF TBILISI წარმოადგენს: დი-ჯეებია: ტასკა, ედგარ სებისი, ბაქანიძე, ქემი, ქრეიზი კლუბის გახსნა: 21:00 სთ. ფასი: 10 ლარი; გოგონებისთვის - 5 ლარი.
<i>დაცემილი ღონისძიებუბს შესახებ შეგიძლიათ მოგაწოდოთ ინფორმაცია ელექტრონულ მისამართზე: cs@tms24hours.ge</i>

მოკლად

"თავისუფალი თეატრი" გასტროლახზე მიდის

გია ბუღაძის ახლად შედახილი ფასადების ფარები არ მოსონს

სამხატვრო აკადემიის რექტორს, მხატვარ გია ბუღაძეს თბილისში სახლების ახლად შედებილი ფასადების ფერები არ მოსწონს და აცხადებს, რომ შესაძლებელი იყო ფერების უფრო გემოვნებით შერჩევა.

“როგორ შეიძლება ეს ფერები მომწონდეს? თუმცა, არა მგონია,

ეს თბილისის მთავარ მხატვართან შეთანხმებული არ იყოს; ისე, დანერგულ და ჩამოგდევლილ ფასადებს სჯობია”, - აცხადებს გია ბუღაძე. ცნობისთვის: დედაქალაქის ქუჩებზე მდებარე სახლების ფასადები თბილისის მერის გადაწყვეტილებით იღებება.

მედიანოესი

პირა ნაფარიძი

ხშირად ხატავენ თუ არა ქართველი მხატვრები საკუთარ დედებს? ალბათ, არა. ყოველ შემთხვევაში, ასეთი შთაბეჭდილება შეექმნებოდა ყველას, ვინც გუშინ ერეკლე მეორის ქუჩაზე, გალერეა "დიდში" გახსნილ გამოფენას ნახავდა (ან დაათვალიერებს ამ ერთი კვირის განმავლობაში).

წლევანდელი 8 მარტი ნამდვილად ვერ იქცა ჩვენი ხელოვანი შემოქმედების შთაგონების წყაროდ; არც შოუბიზნესის ვარსკვლავების იდეათა მოზღვავენბას შეეუნუებინვართ. ქალთა საერთაშორისო დღე გუშინ ახსოვდა ყველას (რაც პირადი მილოცვებით გამოიხატებოდა), მაგრამ კულტურულ-გასართობი ღონისძიებანი ამ დღის გამო არ გამართულა. ამ ყველაფრის გათვალისწინებით, ვგლოდი, რომ გალერეა "დიდში" გუშინ ხალხმრავლობა და გამოფენის ხმაურიანი გახსნა მელოდა. მით უმეტეს, რომ იდეა - გამოფენილიყო ცნობილი მხატვრების მიერ შესრულებული საკუთარი დეების პორტრეტები, თავისთავად ურიგო არ გახლდათ. მაგრამ გამოფენის პირველმა დღემ მეტად მოკრძალებულად ჩაიარა.

სოფო კილასონია

დრო - 7 მარტი. საღამოს 11 საათი. ადგილი - ღამის კლუბი სპორტკაფე. სპონსორი - "ღვინო ძველი თბილისი". მოვლენა - ტექ-პაუზის მამა თბილისში.

ღამის კლუბებში იშვიათად დავდივარ. ამიტომ, შესაძლოა, მომეჩვენა და, ჩვეულებრივ, ასე ხდებდა, რომ გუშინ სპორტ-კაფეში უამრავმა ადამიანმა მოიყარა თავი. თუმცა, ამაში გასაკვირი რა უნდა იყოს, როცა წინასწარ გაიგებ, რომ თავი-სი საქმის ნამდვილი პროფესიონალი აქ არის და შენთვის თითქმის მთელი ღამე გაირჯება. ამ შემთხვევაში მთავარია დიდოსტატობა, სვერო კი, რომელშიც იგი მოღვაწეობს, ზოგისთვის მეორეხარისხოვანი იყო, ზოგისთვის კი - არანაკლებ მნიშვნელოვანი.

დიდი ხანია, მივხვდი, რომ ღამის კლუბები თბილისმა და თბილისელებმა შევწინიერად მოვირგეთ. ისიც კარგად ვიცით, იქ როგორ უნდა ჩავიცვათ, როგორი მოვითქვით და გავერთით. თუმცა, როგორც გუშინ საღამოს აღმოვაჩინე, მე უფრო გათვითცნობიერებული ვიყავი, თუ ვინ იყო საღამოს მთავარი პერსონა, ვიდრე უამრავი "სტაჟიანი ღამურა" - ღამის კლუბების მოყვარული ახალგაზრდა.

ედი რიჩარდსი მსოფლიოში ერთ-ერთი საუკეთესო კლუბის

ეძღვნება დედას

12 პორტრეტი გალერეა "დიდში"

მოკრძალებული აღმოჩნდა შეგროვებული პორტრეტების რაოდენობაც. "სათითაოდ ჩამოვუარე ყველა მხატვარს და სულ ეს არის, რაც შეევაროვე", - მითხრა ექსპოზიციის იდეის ავტორმა, გალერიეს "არტ-მენეჯერმა", მხატვარმა მამია ვალიანმა. თუმცა, ამ შემთხვევაში რაოდენობას გადამწყვეტი მნიშვნელობა ნამდვილად არა აქვს. რეჟისორ რეზო ესაძის მიერ 24 წლის წინათ შესრულებული დედის პორტრეტი, თავად ორგანიზატორის მამია ვალიანის დედის მეტად შთაბეჭდავი, წლეეანდელი სურათი, ლევან მარგიანის 22 წლის წინანდელი დედის პორტრეტი; ასევე, გია ბუღაძის, მამუკა დიდებაშვილის, თამაზ ხუციშვილის, ლევან ხარანაულის, თემო მჭავარიანის, პაატა მოისნრაფიშვილის, მანანა თავბერიძის, ავთანდილ ავალიანის, ირაკლი ავალიშვილის ზეთში, ფანქრით თუ თექაზე შესრულებული დედის პორტრეტები; ლადო თევდორაძის 1992 წლით დათარიღებულ ფერწერულ პორტრეტს კი ანერია ტბილი, თბილი, დარდი, იმედი და ჩემი დიდი ჭირისუფალი...

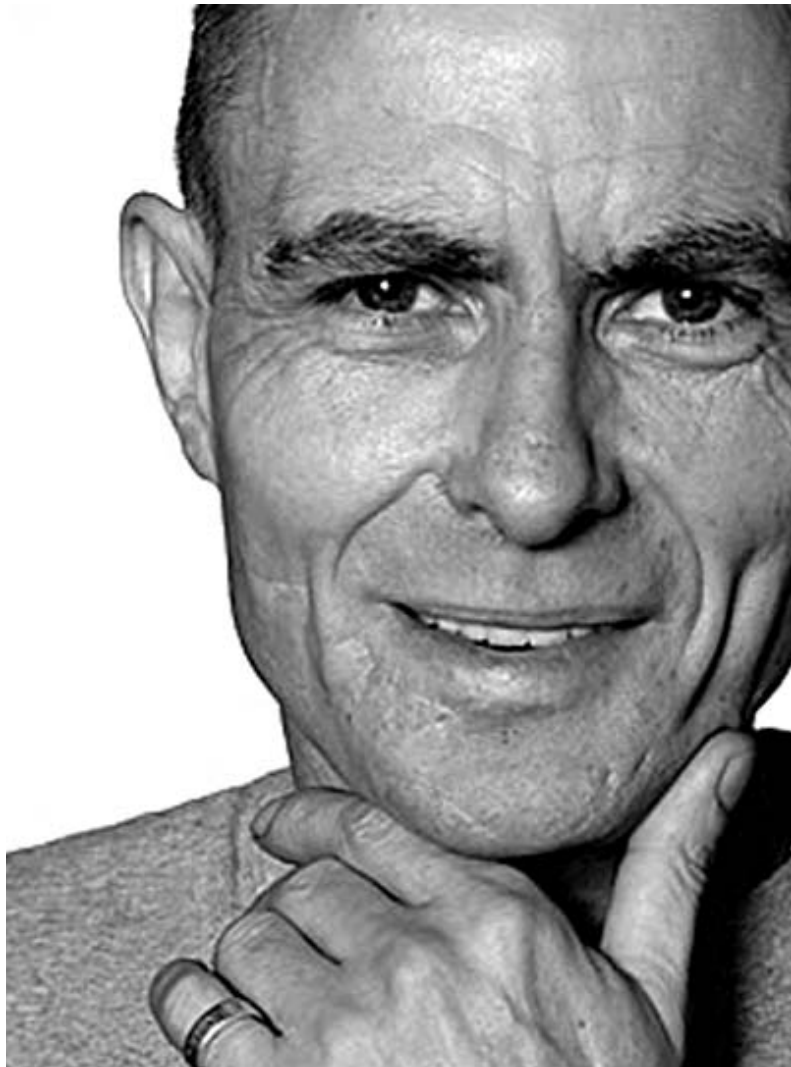
ექსპოზიციაზე არანაკლებ საინტერესოა გამოფენის მონაყობის ისტორია. ფილარმონიაში მხატვარ-დეკორატორად 13-წლიანი მუშაობის შემდეგ უმუშევრად დარჩენილ მხატვარს (მამია ვალი-

გომიზა ბაპაიძის ფოტო

ჰაუზის მამა თბილისში

8 მარტი სპორტკაფეში

"ფაბრიკის" რეზიდენტია. იგი ტექ-პაუზის მუსიკის დამფუძნებლად ითვლება. მას პაუზის მამას უწოდებენ და ცოცხალ ლეგენდად მოიხსენიებენ. ელექტრონული მუსიკის ყველაზე ცნობილი ჟურნალის "მიქსმაგის" მიერ ჩატარებული გამოკითხვის მიხედვით ედი რიჩარდსი მეოცე საუკუნის საუკეთესო პაუზის დიჯეიდ აღიარეს. უკვე 25 წელია, რაც კლუბური მუსიკის მამა მსოფლიოს ნამყვან კლუბებში უკრავს. ბოლო სამი თვის განმავლობაში კი დღეღაღამ მოგზაურობს. უკვე ოცდაექვს ქვეყანას ესტუმრა, ახლა კი ქართველ მუსიკის მოყვარულთა სანატრელი დღეც დადგა - თბილისში თავად პაუზის მეფე ჩამობრძანდა.

ასეთი ბიოგრაფიული ცნობების შემდეგ, ბუნებრივია, იბადება კითხვა: მაინც ვინ მოახერხა ედი რიჩარდსის მოხიბვლა და ვინ მოახერხა 7 მარტის ღამის ორგანიზება. სპორტ-კაფეში გამართული საღამოს ორგანიზატორი (ამ შემთხვევაში პრომოუტერი) გუგა ახალაძე ბრძანდება. **"ალბათ, გაინტერესებთ, რატომ ავირჩიე ორშაბათი - კლუბური მუშაობისთვის ეს არახელსაყრელი დღე. იმიტომ, რომ სამშაბათი დასვენების დღეა და, რაც მთავარია, 8 მარტია. ჩვენ გოგონებს საჩუქარი მოვეზუზადეთ - მათ დღეს კლუბში ძალიან მაგარ დიჯეისთან ერთად შევხვდით,"** - გვითხ-

ანს), დედამ თურმე სამი თვის პენსია გამოუგზავნა. "ავდექი და ამ ფულით გამოფენა გავაკეთე. უკეთესს, მგონი, ვერაფერს ვიხამდი. თანაც, ლიკა კვესელავამ დიდსულოვნად დამითმო საგამოფენო სივრცე", - მეუბნება მხატვარი და ვერ მალავს სინანულს გამოფენის გახსნაზე მოსულ დამთვლიერებელთა სიმცირის გამო.

აქვე ორი სიტყვით გალერიეს შესახებაც მოგახსენებთ. სახელწოდებით - "დიდი" გალერეამ გუშინ პირველად უმასპინძლა გამოფენას. გალერეა პატარაა, მყუდრო, სასიამოვნო და საექსპოზიციოდ დიდად არ ჩამოუვარდება იმ პატარა გალერეებს, რომლებშიც არცთუ იშვიათად იმართება ხმაურიანი ვერნისაჟები. როგორც "დიდის" მესვეურებმა გვითხრეს, გალერეას არა აქვს კონკრეტული სამუშაო მიმართულება, თუმცა, მაინც საინტერესო (შესაძლოა, უცნობ) ახალგაზრდა მხატვრებზე ან გარდაცვლილი ხელოვანების მემორიალურ ექსპოზიციებზე გააკეთებს აქცენტს. შეიტანს თუ არა კიდევ ერთი გალერეა ერეკლე მეორის ქუჩაზე დიდ ცვლილებებს თბილისის საგამოფენო ცხოვრებაში, დრო გვჩვენებს. გუშინდელი გამოფენა კი გვაძლევს საფუძველს, რომ "დიდის" შესაძლებლობების იმედოვნებდეს.

რა გუგამ, უკვე არაერთი საინტერესო საკლუბო ღონისძიების ავტორმა, რომელმაც მუსიკისა და ღამის კლუბების მოყვარულთ 8 მარტისთვის არაჩვეულებრივი საჩუქარი მოუზადა, თუმცა, იგი ამაზე არ ჩერდება. როგორც თავად გვითხრა, წინ კიდევ დიდი გვემები აქვს განსახორციელებელი. აპრილში ერევანში, კლუბებში "ასტრალი" და "რელაქსი" რამდენიმე საღამოს მოიწყობს და სპილერსაც ჩაიყვანს. აპრილშივე თბილისში ჩამოიყვანს ტერი ფრენსისს, ლონდონის ცნობილი კლუბების ერთ-ერთ ნამყვან დიჯეის, ხოლო ბაქოელებს უახლოეს მომავალში ბობ სინგლერს ჩაუყვანს. ედი რიჩარდსმა, რომელიც 11 საათზე მეკრებილ ახალგაზრდებს ორი საათის დაგვიანებით შეუერთდა, ჯერ ლუდი მიირთვა, შემდეგ აცეკვდა და მხოლოდ შემდეგ "ნაართვა" ადგილი ქართველ კოლეგას. თუმცა, სანამ მუსიკითა და სხვადასხვაგვარი ხმოვანებით იმპროვიზირებას დაიწყებდა, რამდენიმე წუთით მოვიხელთე. როგორც აღმოჩნდა, ჩვენს სტუმარს ქართული მუსიკა არასდროს გაუგონია, წინასწარ არც ის იცოდა, რას შესთავაზებდა დიდი მოლოდინით აღტკინებულ სპორტ-კაფეს სტუმრებს. ასე იყო თუ ისე, ღამემ მისი ავტორობით ოთხ საათამდე გასტანა. ყველა ძალიან კმაყოფილი და ცეკვისგან უზომოდ დაღლილი დარჩა.

კივილი მუნკის თემაზე ბრძილდება

შარშან აგვისტოში მომხდარი გრანდიოზული ქურდობის შემდეგ მიზანში კვლავ მუნიკი ამოიღეს. კვირას სამხრეთ ნორვეგიაში მდებარე სასტუმრო "რედსნეს გოდს ჰოტელიდან" დამატებითი მისი კიდევ სამი ნამუშევარი მოიპარეს. ორი ლითოგრადია და აკვარელით შესრულებული ერთი ტილო სასტუმროს კერძო კოლექციაში შედიოდა. იქვე ინახებოდა მუნკის კიდევ ოთხი ნაწარმოები. მოპარული ექსპონატების საერთო ფასი 320 ათას დოლარს აღწევს. "რედნეს ჰოტელში" კიდევ ბევრი ნორვეგიელი მხატვრის ნამუშევრები ინახება, მაგრამ თითქმის არც ერთი მათგანი უსაფრთხოების სისტემით არ არის დაცული. მეწეჯერების განმარტებით, აქამდე მხატვრული ნამუშევრების დაცვის საკითხი არასდროს დაუყენებიათ, რადგან სასტუმრო 24 საათის განმავლობაში მუშაობს და პერსონალიც გარემოს უზღმდმევად აცეცეს ყურადღებას.

ქურდობა ღამით მოხდა. ორმა ყაჩაღმა სასტუმროს შენობა ისე დატოვა, არავის არაფერი დამავებია.

ერთ-ერთი ლითოგრაფია ავტორის პორტრეტი იყო, აკ-

ვარელით შესრულებული ტილი კი 1915 წლით თარიღდება და "ლურჯი კაბა" ჰქვია. ეს უკანასკნელი სასტუმროს რესტორანში ეკიდა და სასტუმროს მფლობელს ვიდარ სალბუეიკს ყველაზე მეტად სწორედ მისი დაკარგვა ეწყინა. სალბუეიკი ასკვნის, რომ ქურდები პროფესიონალები არ არიან, რადგან სასტუმროს დიდ კოლექციაში გაცილებით უფრო ძვირფასი ტილოებიც ინახებოდა, მათ შორის პიპ-არტისტებისაც, კერძოდ კი, ენდი უორჰოლის.

ხელოვნების ექსპერტთა მტკიცებით, ქურდებს მუნკის ამ ნაწარმოებების გაყიდვა ღია ბაზარზე ძალიან გაუჭირდებათ, რადგან სამივე მათგანი ძალიან ცნობილია.

პოლიციელები კი ჯერ ვერ ამტკიცებენ, სასტუმროში მომხდარი კრიმინალი დაკავშირებულია თუ არა ოსლოში მუნკის მუზეუმიდან მისი ყველაზე ცნობილი ტილოს "კივილის" ქურდობასთან. აგვისტოში მოპარული ექსპონატები დღემდე არ არის აღმოჩენილი, თვითონ მუზეუმი კი დაკეტულია - უსაფრთხოების სისტემის გაძლიერების გამო.

მოკლედ, გამოძიება მიმდინარეობს. გუშინდელი ქუ-

ხელოვნების ექსპერტთა მტკიცებით, ქურდებს მუნკის ნაწარმოებების გაყიდვა ღია ბაზარზე ძალიან გაუჭირდებათ.

რდობის ჩათვლით კი უკვე მუნკის ხუთი ექსპონატია დაკარგული. მათგან ყველაზე ძვირფასი "კივილია". მისი საავარაუდო ფასი 75 მილიონი დოლარი გახლავთ. არანაკლებ ძვირფასია "მადონაც", საავარაუდო ფასი - 15 მილიონი დოლარი.

ამ ორი უძვირფასესი ნაწარმოების გატაცების რამდენიმე ვერსია არსებობს. ერთობის მიხედვით, ქურდობა რომელშიმ მდიდარმა კოლექციონერმა შეუკვეთა. სხვა ვარაუდით, ყაჩაღები მთავრობისგან გამოსასყიდ თანხას მოითხოვენ. თუმცა, ყველაზე საინტერესოა მესამე ვერსია, რომლის მიხედვითაც ნორვეგიული კრიმინალური სამყარო მთავრობას საკუთარ ძლიერებას უმტკიცებს და აფრთხილებს.

ედვარდ მუნკი 1944 წელს გარდაიცვალა. ოსლოს მუზეუმში დირექტორის გუნნარ სორენსენის თქმით, მან 1700-მდე ნახატი და 30 ათასამდე გრაფიკული ნამუშევარი დატოვა. თუმცა, ცხადია, ის ფაქტი, რომ მუნკს მდიდარი შემოქმედება დარჩა, მდგომარეობას არ ამსუბუქებს. ბოლო რამდენიმე თვის განმავლობაში ხუთი მოპარული ტილი მაინც ძალიან ბევრია.

ჭეიწიკი ფონდის ბიზნესდედა

15 წელია, კინოში აღარ გამოჩენილა. ზოგს ის პოლიტაქტივის-ტი ჰგონია, ზოგს მისი სახეც აღარ ახსოვს, მაგრამ ჯეინ ფონდა ბრუნდება. ბრუნდება 600-გვერდიანი ავტობიოგრაფიით და ფილმით, რომელიც ჯეინფერ ლოპესიც თამაშობს.

მესიერების დაძაბვა და წარსულის გასეგნება ბევრს მოუწევს. ნესით, მუტიკიეწეულოდ უწდა მოხდეს. მართალია, ცნადა დიდი ხანია, ყურადღების ცენტრში არ მოხვედრილა, მაგრამ ეს, უბრალოდ, იმას ნიშნავს, რომ მისი სახესაზოგადოების პასიურ მესიერებაშია გადასული.

ბუღალტრული 40 პროცენტმა გაიხსნა, რომ ფონდა მასობრივ იყო, 20 წარუცხადეს კი ის მისი წინააღმდეგ მოქმედი აქტივისტი ევგენი მგავსის გამოკითხვა კიდევ ორი-ოთხი კვირის წინ ჩატარდა. მიზანშეწონიერებას ეჭვობდა მისი ვინაობის დასაბუთების გარეშე იყო. ვარაუდობდა, რომ საზოგადოების 62 პროცენტს ფონდს დადუმებდნენ მოსწონდა. სხვა კვლევების მიხედვით კი, ბუღალტრის ფონდის სახელი უფრო ახსოვდა, ვიდრე მისი სახე - კიწრეაშვილი. ამისთვის ცოტა უწყნარო დეტალია.

მოკლედ, ასეა თუ ისე, კითხვა
- "სად არის ჯეინი?" მალე უადგი-
ლო იქნება. რამდენიმე კვირაში

გამოვა ავტობიოგრაფია “ჩემი ცხოვრება დღემდე” (My Life So Far), რომელიც ფონდას უკან, სცენის შუაგულში დააბრუნებს.

ნიგნს გამოძევებობა "რენდ-ომ პაუზი" გამოცემს. პრეზენ-ტაცია ფრიად ჟუვეულო გარემო-ში შედგება. როგორც ნესი და რი-გია, ნიგნს არც კრიტიკოსებსა და ჟურნალისტებს დაურიგებენ ნი-ნასწარი რეცენზიების დასაწერ-ად. ფონდა არც ინტერვიუს მისც-ემს პრესას და ტელევიზიას. შეთ-ქმულება დღემდე მხოლოდ 3 პარ-

იოს დაირღვევა, წიგნის პრეზენტაციამდე ორი დღით ადრე. ჯეინ ფონდა “60 წუთის” ეთერში გამოვა და ყველაფერზე მაშინ ილაპა-

რაკებს. იმავე კვირაში ის ესტუმრება დევიდ ლეტერმანსა და ლერი კინგს და, სავარაუდოდ, შეხვდება ჟურნალ "თაიმის" ჟურნალისტსაც.

თუმცა, ვისაც მთელი ეს კამპანია არასაკმარისად ერეწებოდა, მაშინ შეგახსენებთ, რომ ჯერაც ფორდა გადასაღებ მოვედინებოც დაბრუნდება. მაისში გამოვა ფილმი **Monster-in-Law**, “კუდიანი დედათილი”, რომელშიც ჯეინ ფონდას პარტნიორობას ჯეინიერ ლოპკისი გაუწევს.

ინტერნეტში კინო ვებ-გვერდებზე უკვე გავრცელდა ფოტოები ჯერ კიდევ გამოუსვლელი ფილმის გადასაღები მოედნიდან.

რეკვეზი, რომი ფინდა სწორად კუ-
დანი სადგამთილოს როლს შეა-
სრულებს. ამდგომილას შარლოტას
(ჯეინინგს ლოპსი) ძლიეს იმავა
ოცენების მამაკაცი, მთავარ ბო-
მომდგე მაინც არ გაუმარტოლ-
ბოთავარ ვროლდმად დედამისი
ექცა. პირთა ფილდს - ჯეინ ფო-
ნდას გმირი ეს-საჲ, ტუქვიზიო-
ნდა გაუშუეს. ის საინფორმაციო
გადაცემის ცნობილი წამყვანი
ყოფ. ახლა ეიოლა შინ დაჯდა და
აპირანი ჩავარდა. მიმობს, რომ
მაღელ ვაჟის სოციალურად ისევე
დაკარგავს, როგორც საყვარელი
სამსახური დაკარგა. ამიტომ გა-
დაწყვეტს ზნაილა საცოლეს დაა-
შროსი. აჲ ზნაივებში მას მხარს
ასისტუტორ ქაღალდამს. ბოლოს
მისი მშობი საბოლღოდ გამოიშ-
ვლდება და დედას წინ აუღდება.
თუმცა, ფინალი როგორი იქნება,
ჟურე კიდევ უტყვიათ.

ერთი სიტყვით, 15-წლიანი ინტეგრაციის შემდეგ ჯერც ფონდად საკმაოდ რთული როლის შესრულება უნებს. არადა, ვისაც მისი ბოლო როლი ახსოვს, გვიცეკვარება, რომ ფონდას დაბრუნება დიდად ეკრანზე ფეხების მოახდენს. ბოლოს მან სურათში "სტენლი და ირისი" როლებზე დე ნიროს გაუწიან პარტნიორობა. კმაყოფილი არავე დარჩენილა.

არდა, იყო დრო, ჯეინ ფონდ-
ას "ოსკარზეტი" აჯილდოვებდნენ-
ფილმებისთვის **Klute** და **Coming
Home**. ახლა კი, თაობას, რომელ-
იც ვიეტნამის ომის დროს დაბა-
დებულთა ჩრე იყო, "კუდიან დედა-
მთლის" ჯენიფერ ლოპესის ხი-
რით თუ ახახებ. ანდა, ფონდას იმ-
ით თუ გაასვენებ, რომ ის "ლი
ენ"-ის მფლობელის ტედ ტერნერ-
ის ცოლი იყო. ისინი ერთმანეთს
2001 წელს დაქორწინდნენ.

ასე რომ, პრესას დიდი მუშაობა მოუწევს. ახალ თაობას თავიდან უნდა აარსავდნენ, რომ ჯვინ ფონდამ თანამედროვე პოლიტიკურად აქტიურ მსახიობებს ღამის აქტივობის სტანდარტი შეუქმნა. 70-იან წლებში ის ისე იყო ჩვეულებრივი პოლიტიკაში, რომ გზაც კი გაკვალა შინა პენის, სიუზენ სარანდონისად და არსულად შვარცნეგერისთვის.

80-იან წლებში კი ფონდა პოლიტიკურიდან სპორტულ არენაზე გადავიდა და საკუთარი ვარჯიშების ვიდეოკასეტა გამოუშვა. ამერიკელებს სხეულზე ზრუნვა ასწავლა და გაკაჟებისკენ მოუწოდა.

შემდეგ დადგა შუახის სახაის კარიზისი. სწორედ ამ პერიოდშიც გაკვეთა ჯეინი ფონდა ცოლად ტედ ტენერსონ. წყვილი ამტკიცებდა, რომ ისინი სიყვარულით შეუღლდნენ. გარდაც კი ყველაფერი სხვაგვარად ჩანდა. აქტივისტის ფემინისტები კი ნამდვილი მაჩოს სამყაროში გადაეშვა. პოლიუფდის "სამეფო ოჯახის" - ჰერნი ფონდ-სა ქალიშვილი საზღვრებ ქალაქადან ანატოლიაში გადასახლდა, ფინანსტროში გახდა და თანდათან კინოდანაც წავიდა...

ახლა დაბრუნება უნდა შედეგად. „კუდიანი დედაბოთილი“, სავარაუდოდ, ნამდვილი ჰიტი იქნება. თუმცა, ეს არ ნიშნავს იმას, რომ ჯეინ ფონდას ანგარიშზე ისეთივე დიდი როლები იქნება, როგორც მამამისს ჰქონდა. „ჯულია“ და Klute კარგი ფილმებია, მაგრამ არც ისეთი დიდი, როგორიც „მრი-სხანების მტყელები“ იყო.

ასეა თუ ისე, შეიძლება ჯერ ფონდას ასეთი ფურორის მოხდენა გადასაღებ მოედანზე არც სურდა. მისი მიზანი სოციალური გარდატეხის მოხდენა იყო. ეს კი შეიძლო. ამ ყველაფრის შესახებ 600-გვერდიანი ავტობიოგრაფია გვიამბობს.

საფლავის ქვაბი -
ტრადიციული ქრისტიანული
კულტურის გამოხატულება

საფლავის კვები, რომლებიც მოკრძალებულ სოფელთა მიცირ დარბაზული ეკლესიების, თუ ზოგჯერ მისხვილმაშტაბიანი ტაძრების ირგვლივაც არის მიმოფანტული, მრავალმხრივ საყურადღებოა სულიერი კულტურის ისტორიისათვის. მათში თავმოყრილია ყველაფერი ძირული წარმოდგენები სამყაროზე. გაცხადებულია მრეკვე რწმენა იმისა, რომ ამყვენიერი განსო მიღება არც ერთადერთია და არც გადამწყვეტი. მათივე სისადავე და მოკრძალებულობა რელიგიური თავმდაბლობის მაუწყებელია, რაც თითქმის მთლიანად დაკარგა დღევანდლობა.

საფლავის ქვებზე დატანილი, უძღვრესად განზოგადოებული ადამიანთა გამოსახულებანი გარინდებულია და წარმოჩენილი. ისინი თითქმის თავდაპირველი და მეუბლაღავი არსით გვეცხადება. არაოშვითად მინიშნულია პროფესია, მაგრამ ძალზე ჭუნად და ლაკონურად გადაწყვეტი უბრალო მონუმენტურობა (გ. ხომტარიაი. ნ. ხუციკაძე), რომელიც აერთიანებს მნიშვნელოვანებასა და მისაწვდომობას, ზედროულსა და "საცნობს". ჩანს ისი სრული განცდა, რომ ადამიანი არის ღვთის ხატად ამიტომაც მრავალსიტყვაობა, თუ იერის გარეთულება გაპიროჩენება - ფიგურები განწმენდილია ამოუღისაგან ჩანს სატაძრო რელიეფები, თუ ფერწერული ხატების ამალეუბულობის არაპირდაპირი ანარეკლი. ვახტანგ კოტეტიშვილმა მათში ძველ აღმოსავლეთთან გადაძახილი რც დაინახა, თუმცა გადაწყვეტი სწორედ ქრისტიანულ საეკლესიო ხელოვნებასთან მეზიარებაა: ქრისტი, ტადრები საფლავის ქვებისათვის "მფარველად" მოჩანს, რომელიც, თავის მხრივ, ეკლესიათა გაგრძელებად გვესახება. მართლაც ბევრ საერთოს ვიპოვით საყდართა რელიეფებთან, მცენარეულ თუ ზოომორფულ დეკორთან, ორ ნაქმეტულ კომპოზიციებთან, სიმბოლურ გამოსახულებებთან. მთლიანობაში ესაა ქრისტიანული მსოფლანაცხედი თაჟიისათა სამართლ. თამაჯა მიმჭნოლი მისროლობა

ნაიფურთი ხერხებით გამოჩნეული. ფიგურათა წყობა ძველთაძველ სტილებსაც კი ეხმიანება (კ. მაჩაბელი). XIX საუკუნის და XX საუკუნის დასაწყისის საფლავის ქვებზე ჯერაც ცხადად ჩანს ქართული ტრადიციული კულტურის უწყვეტი, მყარი ორიენტირები. ამის თვალსაჩინო მაგალითია ისიც, რომ იმავე საფლავის ქვებსა და თუნდაც ბუხრების შემკულობას, ძველბურთ აივანთა ორნამენტულ სისტემებს, ჭიმკართა მორთულობასა და ქრისტიანული კულტურის სხვა გამოვლინებებს შორის ძალიან მჭიდრო კავშირია. საფლავის ქვები, უბრალოდ, ყველაზე მჭიდროდ ემბის საეკლესიო ხელფონებას, რაც უცხო როლი ყოფილი ზურთთმოდევებისა და ხელფონებისათვისაც (მაგ.: საცხოვრისისათვის, საკარმიდამოს ერთუფლებისათვის, თვით ჭურჭლისათვისაც კი და ა.შ.). ესაა კვლავ ვახტანგ კოტეტიშვილს თუ მიქიმართავთ, ღრმად ერთიანი "სულიერი ქვეყანა", სადაც სწორედ ქრისტიანული ტარძარი წარმოადგენდა გადაწყვეტ ცენტრს: ისინი თავისი სასიკეთო ენერგიით დიდ ზემოქმედებას ახდენდა ხალხის შემოქმედების ყოველ საფროზე. ამ თვალსაზრისით, გალობისა და სიმღერის ანგროგურ მიმართებასთან საეკლესიო პარალელი არსებობს.

საფლავის ქვებისათვის არსებითია ეპიტაფიები როგორცდენი აერთიანებს გულუბრყვილობასა და სიბრძნეს, მისაგდომობასა და არსობრივ ხილვას. სიღაძევე არც წარწერათა მოხაზულობას აკლია, თავისი გრაფიკით თუხაუკუნოვან ხელნაწერებს რომ შეგვასვენებს, თუმცა ისინი უფრო ოკრო-ბოკროა და სწორედ აქ ნიშნითაც - მიმოდევლო. აქ ჩანს უცნაური ფიქსირება ძირითადად ზეპირი, "გადმოცემითი" ხალხურ პოეზიისა, რომლისგანაც ეს ეპიტაფიები თითქმის განუხსავებელია, მაგრამ ქვის "მნიგნობრობასაც" წარმოადგენს (დ. თუშინაშვილი).

თავისებურია მითითებით-გუდამაყარში შემორჩენილ დაფერილი საფლავის ქვები. მათში ძველებური ხატოვა ნების გეოგრაფიულად საქალაქო კულტურასთან გამოძახილიც შეიძლება - თუნდაც დაზნაურ ფერწერასთან შეხვედრის სახით. ესაა არამარტივი პარალელი ფიროსმანაშვილის ხელოვნებასთან, რომელშიც პირობითი ყოფითობა და ხილვის მომცველობა ურთიერთგანუყოფელია. აგვხვდება ქოლიგანი დედაკაციც, გაუთისნდოვად და მეცხვარეც, სუფრასთან მიძდვარი ქალბატონიც, (რომელნიც ნიკალას ტილოთა პერსონაჟებთან ბევრ საერთოში ჰქონებენ), და ფიროსმანისათვის ასევე არა უცხო ანგელოზთა გამოსახულებანიც...

გოდერძი ჩოხელმა ფილიმიც მიუძღვნა კულტურის ან
მნიშვნელოვან გამოხატულებას. მის სუბიექტში გამოიკვეთა
თა ერთი რამ: ეპიტაფიების ტექსტები გულისხმობს, რომ
იმქვეყნიური სამყაროდან ადამიანები, როგორც ცოცხა
ლნი, ისე მოგვბრუნდნენ - მათ თითქმისდა ეიმედებათ ა
დარწმუნებიათ ქრისტიანული თანადამოკება.
ამ წერილის ნააზრევი წარმოადგენს ერთგვარ დიალ
გოს ელადრ ნადირაძის შესანიშნავ ნივთთან ქართულ
მემორიალური კულტურის მესახზე...

ပြည်ထောင်စု

በጋብባቢናጋብ

24 חתונה

ՆԱԽԻՉԻ ՅՈՒՆԵՍԿՈՒՆԵՍԻ ՔՐԻՏԻԿԱԿԱՆ ԴՆԵՑՈՒՄՆԵՐԸ ԵՎ ԴՆԵՑՈՒՄԻ ՄԱՍԻՆ ԴՆԵՑՈՒՄՆԵՐԸ

2 ԴՆԱԲԱՐԱՆԱԿԱՆ ՆՈՒՆ ԺՆԱՅՈՒՄԻ ՓՈՒՆԵՐՇԵՐԻ ԴՆԱԿԻ ԵՎ ՓՈՒԼԿԱՆ ՆԱԴԲԻՆԵՐԸ
ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ ՆՈՒՆ-ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

Ե ՆԱՄԱՆՈՒՄ ԵՄԵՐՈՒՄ ԳՈՐԾԻՆԵՐԸ ԵՎ ԴՆԱՆՈՒՄԸ ՈՒՆ, ԿՈՒ
ԸՆԱՄՈՅՆԱԿՑԵՆ ՇԵՎԱԿԱՍԻՈՒ 1, 2, 3 (ՈՐԵՇՅՈՎԱԾՈՒՆ ԵՐ ԴՆՆ ԿՈՒՅԻՆ ԺԱԿԻՆՆ
ՑԱՅԱԺՈՒԹՅՈՒՆ ՆԱՄՏԿՈՒՄ ՆԱՄՈՒՆ)։ _____

ՎՅԱՊԱՆԻԱԿԱՆ ԵՐԱՊԵՅՈՒՄԻ ԶԿՈՆԻՇՈՒՄԻ
ՏՈՒՆՈՒՄԸ ԵՎ ԿԱՅՈՒՄԸ ՆԱԿԱԴՐՈՒՄԸ
ԵՐԱՊԵՅՈՒՄԻ ՆԵՍԵՐԻՆ ԵՎ ՆԱԵՐԿԱՐԿՈՒ
ՄԱՐԿԻՆ 10 ԵՐԱՊԵՅՈՒՄԻ ՆԱԿԱԴՐՈՒՄԸ
ԵՐԱՊԵՅՈՒՄԻ ԵՎ ՈՒՆՈՒՄԸ ԵՐԱՊԵՅՈՒՄԻ
ՆԱԿԱԴՐՈՒՄԸ ՅԱՊԱՆԻԱԿԱՆ (ԵՐԱՊԵՅՈՒՄԻ
+ 10 ԵՐԱՊԵՅՈՒՄԻ ՆԱԿԱԴՐՈՒՄԸ ԵՐԱՊԵՅՈՒՄԻ)

**ქალაქი
თბილისი**

მისამართი
 რუსთაველის გამზ. №38
 ქობულაძის №37
 ბაქოს №2
 შავშელიძის №3
 ჯიკაბაძის №44
 ქ. წამახვლის გამზ. №75
 ინგოვზაბაძი რუსთაველი
 გუგუშაძის გამზ. №24
 რუსთაველის გამზ. №31
 მარჯანიშვილის №19
 რევატილის გამზ. №141ა
 ყაზბეგის გამზ. №41
 მ.ქობულაძის №22
 მ.ქობულაძის №7

ზუსტად ფონი
 კუთხისი
 სანტარაღია
 სანაკი
 სეგმონი
 ხოჯი
 ფონი
 ბათუმი
 ქოჯღათი
 რუხაგბითი
 რიხაგბათი
 ლანგბათი
 რუხაგბი
 გარეგული
 გოლდონი
 თელავი
 ყვარალი
 ზეგოლდონი
 ნეგონი
 დედოფონი
 მხანათ
 კახი
 გორი
 სინგალი
 გუარალი
 გორგორი
 ახალმონი
 ახალმონი

პანტარაიხი № 2
 თამარ ბაჟინი №25
 რუსთაველის № 27
 რუსთაველის № 211
 ქობულაძის №5ა
 დიმიტრის № 238
 26 მაისის № 2
 ენაიხი №54/62
 ალმაზბეგოვის №135
 შავჭავჭავაძის № 6
 დიმიტრის №7
 თავისუფლების №2
 ბაქრაძის მიწაშენების №10
 რუსთაველის №37
 ს.ს. მარგალიტის № 44
 ქობულაძის № 3
 ილია შავჭავჭავაძის №64
 26 მაისის №14
 სტალინის №11
 რუსთაველის № 4
 სახმადროს №11
 სტალინის №98
 სტალინის №15
 ყვარულიძის №211/39
 რუსთაველის №16
 რუსთაველის № 121
 ნათარქაშის № 76
 ქალაქ ატაქიანის №77

ადგილი: 2005 წლის
 1 თებერვალი 1 ანგარიში.

**კომანდოს განცხადება შესაძლებელია:
2005 წლის 15 აპრილამდე.**

2005 ՏՐՈՆ 30 ՆՅԻՈՒՈ.

James W. 6

ლავრონი

ბიორგი დამატრაცა:

„თბილისში რავანბს ავიღებთ!“

გიორგი დემეტრაძე
დაიბადა: 1976 წლის 26 სექტემბერს **თავდამსხმელი**
სიმაღლე: 169სმ;

წონა: 72 კგ;

კლუბები: “კახეთი” (თელავი, საქართველო, 1993-94), “დინამო” (თბილისი, საქართველო, 1994-97), “ფეიენოორდი” (როტერდამი, ჰოლანდია, 1998), “ალანია” (ვლადიკავკაზი, რუსეთი, 1998-99), “დინამო” (კიევი, უკრაინა, 1999-2000), “რეალ სოსიედადი” (სან-სებასტიანი, ესპანეთი, 2001), “ლოკომოტივი” (მოსკოვი, რუსეთი, 2002), “ალანია” (ვლადიკავკაზი, რუსეთი, 2002), “მეტალურგი” (დონეცკი, უკრაინა, 2003-)

ტიტულები: საქართველოს ჩემპიონი - 1995, 1996, 1997, საქართველოს თასი - 1995, 1996, 1997, საქართველოს სუპერთასი - 1996, 1997, უკრაინის ჩემპიონი - 2000, უკრაინის თასი - 2000, საქართველოს ჩემპიონატის საუკეთესო ბომბარდირი - 1997 (26 გოლი), რუსეთის ჩემპიონატის საუკეთესო ბომბარდირი - 1999 (21 გოლი), უკრაინის ჩემპიონატის საუკეთესო ბომბარდირი - 2004 (18 გოლი) საქართველოს ნაკრებში ჩატარებულ 34 მატჩში გაიტანა 6 გოლი

ქართველ ფეხბურთელთაგან გიორგი დემეტრაძე ერთ-ერთი გამორჩეულია - საქართველოს ნაკრების თავდამსხმელმა უკვე სამი ქვეყნის ჩემპიონატის ბომბარდირის ტიტულის მოპოვება შეძლო: 1997 წელს საქართველოს პირველობაში გაიტანა ყველაზე მეტი გოლი, 1999 წელს რუსეთში მოიგო ბომბარდირის ტიტული, 2004 წელს კი უკრაინაში გახდა საუკეთესო.

ამ სამი ქვეყნის ჩემპიონატის გარდა დემეტრაძეს ჰოლანდიისა და ესპანეთის ჩემპიონატებში უთამაშია, რაც არანაკლებ საინტერესო ფაქტია. დღესდღეობით გიორგი უკრაინის ჩემპიონატში თამაშობს - დონეცკის “შეტალურგის” ღირსებას იცავს.

ინტერვიუ, რომელსაც გადავაზობთ, უკრაინულ ინტერნეტ-გვერდების მიხედვითაა მომზადებული.

- **საინტერესოა, როგორ მოასწარით 27 წლისამ ზუთი ქვეყნის რვა სხვადასხვა კლუბში თამაში?**

- ცხოვრებამ მოიტანა - საფეხბურთო ცხოვრება ხომ უცნაურობები-თა სახეც... ერთი რამის დაზუსტებაც აუცილებელია - რვა კლუბიდან მხოლოდ ზუთთან მაკავშირებდა ოფიციალური კონტრაქტი: თბილისის და კიევის “დინამოსთან”, ვლადიკავკაზის “ალანიათან”, სან-სებასტიან “რეალ სოსიედადთან” და ახლა დონეცკის “მეტალურგთან”. სხვა შემთხვევებში განათხოვრებული ვიყავი.

- **ფეხბურთლის განათხოვრება მის დაბალ კლასზე მიუთითებს...**

- ვხედები, რისი თქმაც გინდათ, თუმცა, ამასთან დაკავშირებით მე ასე ვფიქრობ: კლუბი, რომელიც ფეხბურთელს დროებით ასვლისეს, შესაძლოა, ფიქრობს, რომ მოთამაშე მის მოთხოვნებს ვერ აკმაყოფილებს. ასეთ შემთხვევაში რა აზრი აქვს სათაღარიგოთა შორის მის გაჩერებას და ხელფასის გადახდას?! (ხაღია, ფეხბურთელის გაგვება ჯობს, მაგრამ მოთამაშისთვის ესაა შანსი დაამტკიცოს, რომ გუნდისთვის საჭიროა. თუ იჯარის დროს კარგად თამაშებს და თავს გამოიჩენს, თავის კლუბში ძირითადი შემადგენლობის სრულფასოვან წევრად დაბრუნდება.

- **1997 წელს თბილისის “დინამომ” თქვენი თავი დროებით დაუთმო როტერდამის “ფეიენოორდს”. ცოტა არ იყოს, ძნელი დასაჯერებელია, რომ თბილისური კლუბის მოთხოვნებს ვერ აკმაყოფილებდით...**

- ეს სხვა შემთხვევაა - 90-იანი წლების მწხურული ქართული ფეხბურთისთვის უმძიმესი წლები იყო და თითოეული მოთამაშის უცხოურ კლუბში თუნდაც განათხოვრება ფეხბურთელისთვის განუელ ადამიანებად, ფასდაუდებელ საკითედ აღიქმებოდა. “ფეიენოორდში” მხოლოდ ნახევარი წლით ვიყავი გაშვებული - სწორედ მაშინ გაუვსინჯე გემო ნამდვილ ევროპულ ფეხბურთს, “დე კოპაზე” (“ფეიენოორდის” სტადიონი - ლ.ვ.) შევხვდი ერთ-ერთ საუკეთესო მწვრთნელს ლეო ბეენჰაკერს, სწორედ იმ სპეციალისტს, რომელმაც მადრიდის “რეალს” სამჯერ მოაგვებინა პრემიერადივიზიონი, ხოლო ჰოლანდი-

ის ჩემპიონატო “აიაქსთან” და “ფეიენოორდთან” ერთად მოიგო... ერთი სიტყვით, ჰოლანდიაში იმიტომ გამიშვეს, რომ გამოცდილება მიმეღო. სხვა მიზეზი არ არსებობდა.

- **ათ წელიწადზე მეტია ფეხბურთს თამაშობთ. რომელი სეზონი იყო თქვენთვის ყველაზე კარგი?**

- ფეხბურთისთვის თავის დახეებას ჯერ არ ვაპირებ. იმედი მაქვს, საუკეთესო სეზონი ჯერ კიდევ წინ მაქვს. გასული წლებიდან კი 1999 წელს გამოარჩევიდი - ვლადიკავკაზის “ალანიაში” ვთამაშობდი და პრემიერლიგის საუკეთესო ბომბარდირი გახდი! ასევე ტკბილად მოსაგონარი ლობანოვსკის კიევის “დინამოში” გატარებული წელიწადნახევარი...

- **ვლადიკავკაზის “ალანიადან” კიევის “დინამოში” თქვენი ტრანსფერი, რომელიც თითქმის ოთხ წელიწადი დოლარად განხორციელდა, უძვირფასესი იყო პოსტსაბჭოთა სივრცეში. ასეა?**

- მართალი ბრძანდებით, პოსტსაბჭოთა სივრცეში ყველაზე ძვირი გარიგება ჩემი ტრანსფერი გახლდათ, თუმცა, კიეველებმა ოთხი კი არა, სამი მილიონი დოლარი გადაიხადეს.

- **ვლადიკავკაზში კარგად თამაშობდით და მწვრთნელებიც სრულწლობას გიცხადებდნენ. ამას გარდა, მატერიალური თვალსაზრისით არ გიჭირდათ - კლუბში ერთ-ერთი ყვე-**

სასიამოვნო იყო. რაც მთავარია, საინტერესო ადამიანი გახლდათ, თავის საქმეში კი - ნამდვილი პროფესიონალი. ამაზე შედეგებიც მეტყველებენ.

- **კიეველებმა თქვენს სანაცვლოდ სამი მილიონი დოლარი გადაიხადეს, თუმცა, საერთო მოსაზრებით, კლუბის ხელმძღვანელობის იმედ ვერ გაამართლეთ, ასე ვთქვათ, გუნდი აზარალეთ...**

- თუ ამ საკითხის ფინანსურ მხარეს განვიხილავთ, ვერ ვიტყვი, რომ კიეველებმა იზარალეს - “სოსიედადმა” ჩემს სანაცვლოდ არანაკლები თანხა გადაიხდა. რაც შეეხება იმდის ვაცერებას, “დინამო” ჩემში ანდრეი შევჩენკოს შემცველობა ხედავდა და სწორედ მასთან მიმართებაში შეფასდა ჩემი თამაში უარყოფითად, თორემ, სხვა მხრივ, პრობლემა არ ყოფილა.

- **ჩემიგანაა ლიგას როგორ შევვლით?**

- ამ ტურნირის ეგიდით ჩატარებ-

ლაზე მაღალანაზღაურებადი მოთამაშე იყავით. რატომ დატოვეთ “ალანია”?

- კიევის “დინამო” უნიკალურ შანსს მარუევდა, ჩემპიონთა ლიგაში მეთამაშა. ამაზე ყოველთვის ვოცნებობდი. გარდა ამისა, მსურდა ვალერი ლობანოვსკის გუნდში თამაში - მას ყველა დროის ერთ-ერთ საუკეთესო მწვრთნელად მივიჩნევ! - **საინტერესოა, გამართლდა თქვენი მოლოდინი?**

- ბევრს ჰგონია, რომ ლობანოვსკი ძალიან მაკარი იყო, ფეხბურთელებს გასაქანს არ აძლევდა, მაქსიმალურად ზღუდავდა. მაგრამ სინამდვილეში ასე არ არის. მასთან საუბარი ყოველთვის

შე დგანან. პირველ მერვედფინალურ ჯილდოების დიდი სიმრავლეა, თუმცა, 27 წლის თავდამსხმელს ჯერ ვერ მოუხერხებია ევროპის უმაღლესი საკლუბო მწვერვალის დაპყრობა. “ხან-ცხნალთან” ერთად ჩემპიონთა ლიგაში სერიოზული შედეგის ჩვენებას. მშობლიური “მონაკოს” შემადგენლობაში 1998 წელს ანრიმ ჩემპიონთა ლიგის ნახევარფინალს თუმცა. ამაზე უფრო ახლოს ეს ფრანგი ფორვარდი ევროპის ყველაზე პრესტიჟულ საკლუბო ჯილდოს არ მიახლოვბია.

ყველაზე პრესტიჟული საფეხბურთო ჯილდოების დიდი სიმრავლეა, თუმცა, 27 წლის თავდამსხმელს ჯერ ვერ მოუხერხებია ევროპის უმაღლესი საკლუბო მწვერვალის დაპყრობა. “ხან-ცხნალთან” ერთად ჩემპიონთა ლიგაში სერიოზული შედეგის ჩვენებას. მშობლიური “მონაკოს” შემადგენლობაში 1998 წელს ანრიმ ჩემპიონთა ლიგის ნახევარფინალს თუმცა. ამაზე უფრო ახლოს ეს ფრანგი ფორვარდი ევროპის ყველაზე პრესტიჟულ საკლუბო ჯილდოს არ მიახლოვბია.

ყველაზე პრესტიჟული საფეხბურთო ჯილდოების დიდი სიმრავლეა, თუმცა, 27 წლის თავდამსხმელს ჯერ ვერ მოუხერხებია ევროპის უმაღლესი საკლუბო მწვერვალის დაპყრობა. “ხან-ცხნალთან” ერთად ჩემპიონთა ლიგაში სერიოზული შედეგის ჩვენებას. მშობლიური “მონაკოს” შემადგენლობაში 1998 წელს ანრიმ ჩემპიონთა ლიგის ნახევარფინალს თუმცა. ამაზე უფრო ახლოს ეს ფრანგი ფორვარდი ევროპის ყველაზე პრესტიჟულ საკლუბო ჯილდოს არ მიახლოვბია.

ულ თითოეულ მატჩში მონაწილეობა ჩემთვის ნამდვილი ზეიმი იყო. მიზარია, რომ ლიგაში რამდენიმე დასამახსოვრებელი თამაში ჩავატარე: ბრიუსელის “ანდერლეხტთან”, როცა ორი გოლი გავიტანე, მიუნხენის “ბაიერნთან” - ერთი გოლი შევაგდე...

- **და მაინც, რატომ თქვა კიევის “დინამომ” თქვენს სამსახურზე უარს?**

- ალბათ, ლობანოვსკის ანსამბლში ბოლომდე ვერ ჩავენერე. ვფიქრობ, მთავარი პრობლემა ის იყო, რომ მწვრთნელის ერთ, მაგრამ უმნიშვნელოვანეს მოთხოვნას ვერ ვაკმაყოფილებდი - ვალერი ვასილევჩი მეტოქის მეტყვისას უკან დახევას და დაცვის დახმარებას მთხოვდა. ეს კი არც ერთ სხვა კლუბში არ მევალებოდა.

- **ამბობთ, მოთხოვნას ვერ ვაკმაყოფილებდით. უარობდით თუ, უბრალოდ, არ შეგძლიოთ?**

- არ შემეძლო: უკან ვიხევდი და თავდასხმას ვაკლდებოდი, წინ ნაგიდოდ და უკან ჩასვლას ვერ ვასწრებდი... ერთი სიტყვით, ერთდროულად ორ საქმეს - თავდასხმას და თავდაცვას - ვერ ვახერხებდი.

- **მოთამაშის ასეთ შესაძლებლებებს ლობანოვსკი “ფეხბუ-**

ცის შემდეგ თანამდებობიდან გაათავისუფლეს. მის ნაცვლად უელსელი ჯონ ტომპკი მოვიდა, მას კი რატომღაც თავიდანვე არ მოეწონებ. ევექ არ იყოს, მაღე მივიღე მუხლის უმძიმესი ტრავმა. სანამ გამოეჯანმრთელდი, კლუბმა ახალი ფეხბურთელები დაიმატა, რომლებიც საკმაოდ კარგად ათამაშდნენ...

- **სანსებასტიანელებმა თავდაპირველად მოსკოვის “ლოკომოტივი” გაგანათხოვეს, მერე კი ვლადიკავკაზის “ალანიაში” დაბრუნდით - ისევ იჯარით...**

- რადგან “რეალ სოსიედადში” მძაფრი კონკურენცია იყო, მოსკოვში თამაშის ვარიანტი მისაღებად მეჩვენა, მაგრამ, ჩანს, სიომინის მოთხოვნებს ვერ ვაკმაყოფილებდი. რაც შეეხება “ალანიაში” დაბრუნებას, არ მინდა ქედმაღლობაში ჩამომართვათ, მაგრამ ამ ვლადიკავკაზის კლუბში გატარებულ ნახევარ სეზონში 16 მატჩში ექვსი გოლი გავიტანე და, გარკვეულწილად, “ალანიას” პრემიერლიგაში ადგილის შენარჩუნებაში დავეხმარე...

- **ალბათ, იმედი გქონდათ, რომ ესპანეთში დაბრუნებული სათანადოდ ათამაშდებოდით...**

- ერთი სული მქონდა, როდის დაიწყებოდა პრემიერადივიზიონი, მაგრამ ამჯერად საფეხბურთო ბიზოერკრატიის მსხვერპლ გახდი...

- **ეს როგორ?**

- ესპანეთის ფეხბურთის ფედერაციის წესდების თანახმად, პრემიერადივიზიონის კლუბებს განაცხადში მხოლოდ ოთხი არაევროკავშირელის შეყვანის უფლება აქვთ. როცა სან-სებასტიანი ჩავედი, გუნდში უკვე ირცხებოდნენ ზოხლავი, კარპინი, კოვაჩევიჩი და ნიკაოთ. ვალერი კარპინს ესპანეთის პასპორტიც ჰქონდა და, ნესით, არაევროკავშირელად არ უნდა ჩათვლილიყო, მაგრამ რა-

გოჩა ძასოხოვი: “ჩვენ მივალნვეთ იმას, რომ “დინამო” ერთიანი რგოლი იყოს და არა დაქსაქსელი”.

ბიზა ბურასაშვილი

<i>მართალია, ქართული სპორტის ფლავმანს, ფიზკულტურულ სპორტულ კლუბ “დინამოს” რიგი მიზეზების გამო საკუთარი პოზიციები დაუთმია, მაგრამ თუ ყველაფერი ისეთი თანმიმდევრობით განვითარდება, როგორის პირობასაც სპორტული კლუბის ხელმძღვანელობა იძლევა, ახლო მომავალში “დინამო” ოდინდელ სახელს დაიბრუნებს.</i>
ფიზკულტურული სპორტული კლუბის “დინამოს” პრეზიდენტმა გოჩა ძასოხოვმა გუშინ კლუბის მტაბინაში შეკრებილთ გვამცნო, რომ მიღებულია სახელმწიფოებრივი გადაწყვეტილება, რომლის მიხედვითაც დაფუძნდა ალორძინების ფონდი, რომელშიც კლუბის მიზნების განსახორციელებლად გაერთიანდნენ ვეტერანები და მოქმედი სპორტსმენები, ისინი, ვინც “დინამოს” ღირსებას იცავდნენ და იცავენ.
ძასოხოვის თქმით, ფონდი კლუბის ყველა წამოწყებას გაუწევს დახმარებას. ყველაზე მნიშვნელოვანი ალბათ ისაა, რომ “დინამო”, ავად თუ კარგად, მის განკარგულებაში არსებული გავერანული სპორტული ობიექტების ალორძინებას შეუდგება, ხოლო გასხვისებული ბაზების შესყიდვას და შემდგომ კლუბისთვის დაბ-

ჰარი კიუალი „ბაიარის“ წინააღმდეგ ვარ ითამაშებს

“ლივერპულის” ნახევარმცველი ჰარი კიუელი მონაწილეობას ვერ მიიღებს ჩემპიონთა ლიგის ლევერკუზენის “ბაიერის” წინააღმდეგ მატჩში, რომელიც დღეს გაიმართება. ინგლისის მასპრიონი ჰარი კიუელი “ბაიერის” წინააღმდეგ თამაშს მოახერხებდა, მაგრამ, ბმა გამოარკეივს, რომ ინგლისის ნაკრების ფეხბურთელს ფეხის

ტრავმის მოსაშუშებლად კიდევ სჭირდება დრო.

ცნობილია, რომ ორშაბათს “ლივერპულის” მთავარმა მწვრთნელმა რაფაელ ბენიტესმა დარწმუნებით განაცხადა, რომ კიუელი “ბაიერის” წინააღმდეგ თამაშს მოახერხებდა, მაგრამ, ბმა დაზღუდა არ არის გამოარკეივთ ხედვით, მისი ვარაუდი არ გამართლდა.

სის თავდამსხმელებს საერთო ენის გაზიზნავა არ გაუჭირდებოთ”, - მიაწინა აწრის.

პანაცეა ყველა უბედურებისაგან

ტიერი აწრი არა მარტო საფეხბურთო ოსტატობით, რასიზმის წინააღმდეგ თავგამოდებული ბრძოლითაც არის ცნობილი. აწრის მიაწინა, რომ რასისტებს ძალზე ლმობიერად აჯარიმებენ, რის გამოც მოფიქრებული აქვს დასჯის საკუთარი მექანიზმი. “ვცდილობ, კიდევ უფრო უკეთ ვითამაშო და ამას ჯერ არ დავეუღალატებოვარ. რასისტებს გამოიძლიერებს გამო თამაშის დროს საკუთარ თავზე კონტროლი რომ დავკარგო, გამაძევებენ და ჩემს გუნდს ათი კაცის შემადგენლობით მოუწნეს თამაში. ეს ნამდვილად არ არის გამოსავალი. გაცილებით უმჯობესია, ისევ ტანდემი ძალზე ფეფტური და შედეგიაწნი იქნებოდა. “ასეთი მაღალი კლავ

ტიერი აწრი ორშაბათს “ლივერპულის” მთავარმა მწვრთნელმა რაფაელ ბენიტესმა დარწმუნებით განაცხადა, რომ კიუელი “ბაიერის” წინააღმდეგ თამაშს მოახერხებდა, მაგრამ, ბმა დაზღუდა არ არის გამოარკეივთ ხედვით, მისი ვარაუდი არ გამართლდა.

სარიუალი ბომბარდირი

ტიერი აწრიმ ლონდონის “არსენალს” შემადგენლობაში განსაკვირებელ შედეგებს მიაღწია. თუმცა, თავისი ფენომენალური შესაძლებლობების მიუხედავად, აწრი ვერ ახერხებს “არსენალთან” ერთად ჩემპიონთა ლიგაში სერიოზული შედეგის ჩვენებას. მშობლიური “მონაკოს” შემადგენლობაში 1998 წელს აწრიმ ჩემპიონთა ლიგის ნახევარფინალს თუმცა. ამაზე უფრო ახლოს ეს ფრანგი ფორვარდი ევროპის ყველაზე პრესტიჟულ საკლუბო ჯილდოს არ მიახლოვბია.

პრიზი, რომელიც კოლექციის აკლია

უკვე ზუთი წელი გაივიდა მას შემდეგ, რაც აწრი საფრანგეთის ნაკრებს ევროპის ჩემპიონის ტიტულის მოგებად დაეხმარა. თუმცა, ამ დროს ეს ფეხბურთელი უკვე ფლობდა ყველაზე სასუქეარ - მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულს. აწრის კოლექციაში პლანეტის

გასვლითი გოლი

“მეთოფეები”, რომლებიც ბოლო ორი წლის განმავლობაში ჩემპიონთა ლიგის მეოთხედფინალში გასვლას ახერხებდნენ, ამჯერად მერვედფინალიდან გამოვარდნის საშიშროების წინა-

მხარდაჭერის ფასი

“ჩემპიონთა ლიგის თამაშები, განსაკუთრებით პლეიოფურ სტადიაზე, დიდი დაძაბულობით გამოირჩევა. თუ

ტიერი აწრიმ ლონდონის “არსენალს” შემადგენლობაში განსაკვირებელ შედეგებს მიაღწია. თუმცა, თავისი ფენომენალური შესაძლებლობების მიუხედავად, აწრი ვერ ახერხებს “არსენალთან” ერთად ჩემპიონთა ლიგაში სერიოზული შედეგის ჩვენებას. მშობლიური “მონაკოს” შემადგენლობაში 1998 წელს აწრიმ ჩემპიონთა ლიგის ნახევარფინალს თუმცა. ამაზე უფრო ახლოს ეს ფრანგი ფორვარდი ევროპის ყველაზე პრესტიჟულ საკლუბო ჯილდოს არ მიახლოვბია.

ტიერი აწრი ორშაბათს “ლივერპულის” მთავარმა მწვრთნელმა რაფაელ ბენიტესმა დარწმუნებით განაცხადა, რომ კიუელი “ბაიერის” წინააღმდეგ თამაშს მოახერხებდა, მაგრამ, ბმა დაზღუდა არ არის გამოარკეივთ ხედვით, მისი ვარაუდი არ გამართლდა.

ტიერი აწრი ორშაბათს “ლივერპულის” მთავარმა მწვრთნელმა რაფაელ ბენიტესმა დარწმუნებით განაცხადა, რომ კიუელი “ბაიერის” წინააღმდეგ თამაშს მოახერხებდა, მაგრამ, ბმა დაზღუდა არ არის გამოარკეივთ ხედვით, მისი ვარაუდი არ გამართლდა.

ტიერი აწრი ორშაბათს “ლივერპულის” მთავარმა მწვრთნელმა რაფაელ ბენიტესმა დარწმუნებით განაცხადა, რომ კიუელი “ბაიერის” წინააღმდეგ თამაშს მოახერხებდა, მაგრამ, ბმა დაზღუდა არ არის გამოარკეივთ ხედვით, მისი ვარაუდი არ გამართლდა.

ტიერი აწრი ორშაბათს “ლივერპულის” მთავარმა მწვრთნელმა რაფაელ ბენიტესმა დარწმუნებით განაცხადა, რომ კიუელი “ბაიერის” წინააღმდეგ თამაშს მოახერხებდა, მაგრამ, ბმა დაზღუდა არ არის გამოარკეივთ ხედვით, მისი ვარაუდი არ გამართლდა.

პირველი პარტია ავიატორი

არწოდ ჟანია

2005 წლის 1 მარტს პირველი პარტეული ავიატორ-კონსტრუქტორისა და საქართველოში სამოქალაქო ავიაციის ფუძემდებლის ბესარიონ ქებურეის დაბადებიდან 135 წელი შეურულდა.

1909 წელი - მსოფლიო მოიცვა სენსაციამ, ფრანგი ავიატორი ლუი ბლერიო საფრანგეთიდან ინგლისს გადაფრინდა, პარიზის აეროკლუბი ბლერიოს ავიატორის №1 დიპლომს აძლევს. მსოფლიოს ენთუზიასტები მიემართებიან ავიაციის მექაში, სა- დაც დაარსდა საფრენოსნო სკო- ლები. იწყება ავიაციის ერა.

1910 წელი - რკინიგზის მშენე- ბელი ბესარიონ ქებურია მეგობრე- ბისა და კავკასიის ჰაერ-ნაოსნობის საზოგადოების დახმარებით ჩადის პარიზში, სადაც გადის პარიზის აეროკლუბის თეორიის კურსს და მსოფლიოში № 210-ე ავიატორის დიპლომს იღებს. საჩვენებელი ფრენების მოსაწყობად საჭირო იყო საფრენოსნო სკოლაში მართვის უფლების მიღება, რომელიც საკმა- ოდ დიდ ხარჯებს უკავშირდებოდა.

იმ დროისათვის ინსტრუქტო- რები მხოლოდ აეროდრომზე ასწა- ვლიდნენ მონაფეებს აპარატიო მა- ნევრირებას, ცაში კი ავიატორს მა- რტო უხდებოდა აეროპლანის მარ- თვა. ხშირი იყო ავარიები, რომლე- ბსაც ჯარმობის სახით დიდძალი თა- ნხის გადახდაც თან სდევდა. იმ დროისათვის მხოლოდ ორი ტიპის თვითმფრინავი არსებობდა - ბიპ- ლანები და მონოპლანები. ბიპლანი უფრო იოლად მართვადი იყო, მეტ- ად უსაფრთხო და, რაც მთავარია, რამდენიმე ზეგზერსაც იტანდა.

მონოპლანი უფრო რთული იყო სამართავად, მაგრამ იყო უფრო სწრაფი და დიდი სიმაღლეების და- ყვრობა შეეძლო.

საქართველოს მთავარიანი რელიეფის გათვალისწინებით, ქე- ბურიამ მონოპლანი ირჩია და ცო- ცხალ ლეგენდაც ქვეულ ლუი ბლერიოს საფრენოსნო სკოლას მიამურა. ბლერიოს რჩევით მან თავიდანვე შეიძინა მისი მოძღვლის მონოპლანი 25-ცხენისძალიანი ძრავით და ექსტრემად გამოცდებ- ის ჩაბარების შემდეგ 209-ე პილო- ტის მართვის მოწმობა და დამოუ- კიდებელი ფრენების უფლება მოი-

პოვა. ამრიგად, 1910 წლის 29 აგეი- სტოს პარიზის ცა ქართველმა ავი- ატორმაც დაიპყრო. წინ იყო შორი გზა სამშობლოსაკენ. ქებურეის თანაკლასელმა ვასილიევმა შეს- თავაზა მას, რომ ერთად ჩაეტარე- ბინათ საჩვენებელი ფრენები ვო- ლგისპირეთის ქალაქებში, იმ პი- რობით, რომ გასტროლებს თბილი- სში დასარულებდნენ, სადაც საფ- რენოსნო სკოლას გახსნიდნენ. ვა- სილიევმა მაშინ ორი მონოპლანი შეისყიდა, რაც სკოლის დაარსები- სათვის საკმაოდ საიმედო საფუძ- ველი იყო. ქებურია მწარმატები წაატარა ფრენები ვარშავაში, ნიე- ნი ნოვგოროდსა და სარატოვში. ყაზანში მას შეუერთდა ვასილიევი, რომელმაც მშობლიურ ქალაქში წარმატებული ფრენების უზრუნ- ველსაყოფად ორი ფრანგი მექანი- კოსი ჩამოიყვანა. ასტრახანისა და ბაქის შემდეგ, 1910 წლის 24 ოქ- ტომბერს, ქებურეის ოცნების აღს- რულების დღეც დადგა, მან მშობ- ლიური ქალაქის ზეცა დაიპყრო. ქალაქ თბილისში იგი ხშირად ატა- რებდა საჩვენებელ ფრენებს, მო- სავლის დიდ ნაწილს კი განათლებ- ის გამავრცელებელ საზოგადოებ- სას წირავდა. ხალხი აღტაცებით ზეხდებოდა თანამემამულეს, მაგარ- ად ისეთებიც იყვნენ, ვისაც ეგონა, რომ აეროპლანს ბესარიონ კი არა, ეშმაკი მართავდა.

მიკიტან ასათიანი, ზედმეტსა- ხელად "უტრუსუნე", მტკვრის პი- რას დუქნის გახსნას აპირებდა და ფირისმანს სთხოვა, ფირნიშზე რუსულად სიტყვა აეროპლანი (Аероплан) მოეხატა. რეკლამის მიზნით მან ნიკოლას და სხვა ავტო- რიტეტულ პიროვნებებს მიმართა. ბესარიონისთვის ოთხი ტომარა ბა- ტიტებზე გაატანა თხოვნით, რომ ეს ღვეწი ჰაერში აფრენის შემდეგ ჩამოეყარა, რათა ხალხი დარწმუ- ნებულიყო მის რეალობაში. ბესა- რიონი დათანხმდა, მაგრამ ახალ- გაზრდიმა მოუფინა მიწოდნი "ღვთიური მანანის" ასაკურფად და დასაფრენი ადგირი აღარ დარჩა, რის გამოც დაფრენისას ქებურია ბორბლებით აღბეს მოვიდა და გა- დარწმუნდა. აპარატი დაიშტერა, ქებურია კი წვენი მოიტყუა. აღფ- რთოვანებულიმა მაყურებელმა ავი- ატორი ხელში ატაცებულა მიიყა- ნა ფაეტონამდე, ღვეწანი კი დიდი ქვეფი გაიბარდა. ცნობილია, რომ იმ დუქნის ერთ კედელზე ფირის-

ქებურია ბლერიოს აეროკლუბში.

მანმა ბესარიონი და მისი აეროპ- ლანიც დახატა, მაგრამ სამშუხარ- ოდ ჩვენამდე ვერ მოაღწია.

1911 წელს ქებურია აგებს სა- კუთარი კონსტრუქციის მონოპლ- ანს, რომელზეც უკვე 50-ცხენისძა- ლიან ძრავას აყენებს, რაც იმის სა- შუალებას აძლევს, რომ თბილისი- დან ქუთაისში გადაფრენას განეხი- რციელებინა. ბესარიონ ქებურია პირველი ქართველი ავიაკონსტ- რუქტორია და მეფის რუსეთში ერთ-ერთი პირველთაგანი გახლ- დან. აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ იგი თავისი ხელით აგებდა აეროპლანს, მისი პროპელერის ჩა- თვლით.

ქებურია აწყობს საჩვენებელ ფრენებსა და გადაფრენებს სოხუ- მიდან სენაკში, ჰქიდან ფოთში, ფო- თიდან ბათუმში. ბათუმში ფრენის დროს მას ზღვაში ჩაუვარდა მაგნე- ტო, ზღვაზე დაშვებისას ძლიეს მი- ლტერიალდა. აპარატი დაიშტერა, ქებურია კი წვენი მოიტყუა. აღფ- რთოვანებულიმა მაყურებელმა ავი- ატორი ხელში ატაცებულა მიიყა- ნა ფაეტონამდე, ღვეწანი კი დიდი ქვეფი გაიბარდა. ცნობილია, რომ იმ დუქნის ერთ კედელზე ფირის-

1923 წელს ქებურია სააქციო საზოგადოება "ზაკავიას" ერთ-ერ- თი დამაარსებელი გახლავთ და მი- სი საკავშირო საზოგადოება "დოპ- როლიტთან" გაერთიანების შემ- დგე ამიერკავკასიის რესპუბლიკე- ბის წარმომადგენელია.

პირველი აეროდრომების მშე- ნებლობა თბილისში, ქუთაისში, სოხუმსა და სხვა ქალაქებში, სანა- ვიგაციო სისტემის მოწყობა, კად- რების მომზადება, პირველი ავია- მარშრუტების გაყვანა - თბილისი- ბაქო-მოსკოვი, თბილისი-სოხუმი- მოსკოვი და შემდეგ პრდპირი მო- სკოვზე დიდი კავკასიონის გადა- ლახვით, ყველაფრის მოთავე და ორგანიზატორი ბესარიონ ქებუ- რია გახლდათ.

1930 წელს, როდესაც შეიქმნა სამოქალაქო ავიაციის ამიერკავკა- სიის სამმართველო, მან შეუნბა- კი დაახვედრა მათ, რისთვისაც რუსთაველის გამზირზე, ოპერის პირდაპირ ორი სართულის დამუე- ნა მოუწია.

შემდგომ წლებში ქებურია აქ- ტორად ჩაება დოსაფის (არმიის, ფლეტისა და ავიაციის ხელშეშ- ნა) მოხალისეთა საზოგადოება)

მუშაობაში და ვინ იცის, თუ რამდე- ნამა ახალგაზრდამ გადაწყვიტა ავი- აციაში მისვლა მისი ცხოვრების მა- ღალითისა და ავტორიტეტის გავ- ლენით.

იმის დროს მოუსვენარმა ქებუ- რიამ მოხალისეების დახმარებით მშობლიურ ჩხორიწყუში აეროდ- რომი გააშენა. მას ერთ-ერთ პირე- ელს მიენიჭა დამსახურებული მოწიანის წოდება. თბილისის აეროპორტში დაიდგა მისი ძველი, მაგრამ შემდგომ, ცნობილ მოე- ნიშნების დროს, ძველი ნაქცეულ იქნა ლითონის თურქეთში გატანის მიზნით. აეროპორტის ხელმძღვა- ნელობამ აღადგინა ძველი, მაგრამ ფენიქსის სიმბოლური ფიგურის გარეშე. ვიმეფივნებთ, რომ აერო- პორტის რეკონსტრუქციის პრო- ეცსში ძველი ადგილენი იქნება და შეინარჩუნებს ავტორების მიერ განსაზრეულ დომინანტურ ადე- ლს საერთო ანსამბლში.

საქართველოს მოქალაქეებმა და დედაქალაქის სტუმრებმა უნდა იცოდნენ, რომ საერთაშორისო ავ- იაციის განვითარების ისტორია წა- რმოუდგენელია ქართული საავია- ციო სკოლის წვლილის გარეშე.

ჩვენ შეგვიძლია ვიამაყოთ ისეთი სახელებით, როგორიც მიხილ მა- ჭკავარიანია, რომელმაც პირველ მსოფლიო ომში თურქების თვითმ- ფრინავი ტყვედ შეიპყრო. აღუქსა- ნდრე ქართველიმგელმა, როგორც ბალანჩინიმ ბალეტში, ისე ამერიკ- ის ავიაციაში ისახლბო თავი. მეორე მსოფლიო ომის დროს საქართველო- ს წარმომადგენლებიდან 30-ზე მეტმა მფრინავმა მიიღო საბჭოთა კავშირის ვმირის წოდება. მშვიდო- ბიან დროს ვანო სამადალაშვილი რეაქტიულ თვითმფრინავებზე უცხოელებსაც კი უტარებდა პი- ლოტაეის ინსტრუქტაჟს.

წლების მანძილზე საქართველო- ს პარლამენტის მეცნიერების, გა- ნათლებისა და კულტურის კომი- ტეტის შუამდგომლობითა და ჩვენი საზოგადოების წარჩინებულ მოე- ვანეთა მხარდაჭერით პრესაში, ტელერადიოარხებით და ოფიცია- ლური წერილების სახით ქალაქ თბილისის მერიის სახელზე იდგა ოთხი აქტუალური და მნიშვნელო- ვანი საკითხი:

პირველი - ქ. თბილისის აეროპ- ორტს, რომელიც საერთაშორისო კლასიფიკაციაში დღემდე რატომ- ლაც ნოვოალექსეევსკის სახელს ატარებს, მიენიჭოს პირველი ქარ- თველი ავიატორ-კონსტრუქტორ- ის და საქართველოში სამოქალაქო ავიაციის ფუძემდებლის ბესარიონ ქებურეის სახელი, რაც ქართული საავიაციო სკოლის საერთაშორი- სო ასპარეზზე აღიარების სიმბოლ- იუ და ქართველთა თაბიშისათვი- სი ეროვნული ღირსების კიდვე ერთ დასტურად იქცეოდა. აერო- პორტის მოსაცდელ დარბაზებში კი სტენდები განლაგდებოდა, რომ- ზელზეც აისახებოდა ქართული სა- ავიაციო სკოლის სახელგანთი წარ- სული ფურცლები.

მეორე - აეროპორტის მახლობ- ნელობამ აღადგინა ძველი, მაგრამ ფენიქსის სიმბოლური ფიგურის გარეშე. ვიმეფივნებთ, რომ აერო- პორტის რეკონსტრუქციის პრო- ეცსში ძველი ადგილენი იქნება და შეინარჩუნებს ავტორების მიერ განსაზრეულ დომინანტურ ადე- ლს საერთო ანსამბლში.

საქართველოს მოქალაქეებმა და დედაქალაქის სტუმრებმა უნდა იცოდნენ, რომ საერთაშორისო ავ- იაციის განვითარების ისტორია წა- რმოუდგენელია ქართული საავია- ციო სკოლის წვლილის გარეშე.

რიზის მახლობლად მედინში, ისი დე მულისის აეროდრომზე იმორ- ჩილებდა "ბლერიოს XI" ტიპის მო- ნოპლანს, იქვე მეზობლად, როდენ- ის სახელოსნოში, ქალაქ თბილისის სამხატვრო აკადემიის მომავალი დამფუძნებელი იაკობ ნიკოლაძე ძერწავდა კომპოზიციას, რომელიც გამოფენის შემდეგ დაიდგა დიდი ილიას საფლავზე მოაწმინდაზე.

მესამე - საავიაციო ინსტიტუტ- ის დირექტორის, მოქმედ მფრინა- ენიწენერ, აკადემიკოს სერგო ტფე- გრევილის საექსპოზიციო მასალის უნიკალური კოლექცია, რომლის ნაწილი გადაარჩენილია მუზეუმებ- ში არსებული ექსპონატურის განა- დგურების დროს, რასაც ცნობილი მოვლენებისას შქონდა ჩვენდა სა- მარცხენოდ ადგილი.

კულტურის სამინისტრო მხარს უჭერს ამ ინიციატივას, მაგრამ უს- ახსრობის გამო ვერ ხერხდება შე- ნობის გარემონტება, სტენდების, ვიტრინების, დგარების, პირველი აეროპლანების მოდულების დამზა- დება და საექსპოზიციო მასალის მხატვრული გაფორმება.

მეოთხე - წარგზავნილმა წერი- ლებმა რამდენიმეჯერ გაიარა ყვე- ლა ინსტანცია, მაგრამ ფურღადი დახმარება ჯერ არ ჩანს.

დაწმუნებული ვარ, რომ მე- ლეში ერთ-ერთ ღირსესანიშნავი ადგილად იქცეოდა თბილისში, მის ეროვნულ მნიშვნელობაზე რომ არაფერი ვთქვათ.

და მეოთხე - ს. ტფენაძისა და გ. ქებურეის მიერ გამოსაცემად მომ- ზადებულია წიგნი "ცის დაპყრობის ისტორია - ოცნებებიან რეალობამ- დე", რომელიც შეავსებდა იმ ინფო- რმაციულ ვაკუუმს, რომელიც არ- სებობს ამ სფეროში. თაბიშთ ისე იცვლებოდა, რომ თითქმის არაფე- რი იცინა ჩვენი გერეულ წარსულ- ის შესახებ, რაც ყოვლად დაუშვე- ბელია. ვიმეფივნებ, რომ თუ ქალა- ქის მესვეურები და მეცენატები გა- მოიჩინებ ეროვნული ღირსებისა და საუნჯის მიმართ ისეთივე ყუ- რადღებასა და გულისსიმერებას, როგორც ჩვენი პრეზიდენტი მიხე- ილ სააკაშვილი, ჩვენ უმოკლეს დროში ვიდრისმით თთხივე საკი- თხის მოგვარებას.

როგორ დაასრულა გეგმანაღმა მიმტრიდმა „რეიტარი“ სააბანტო ინგლისში

ანდრა კარბალაშვილი

135 წლის წინათ, 1870 წელს თბილისში გამოშავალი გაზეთი "კა- ვკასი" (№8) იწყებოდა:

"11 იანვარს ინდო-ევროპის სა- ტელეგრაფო ხაზის კონცესიონარე- ბის წარმომადგენლებმა ტფილისში აღნიშნეს დასახელებული ხაზის გა- ხსნა სადლით, რომელსაც 70-მდე სტუმარი დაესწრო. მამროთიქვა ხა- ზის მშენებლების, ძმები სიმენსების სადღეგრძელო, სადლი მდღერუ- ლი იყო და სუფრაზე საზეიმო ვითა- რება სუფევდა."

საზეიმო სადლის უძველესა და გერმანიის კონსული თბილისში ოტო სიმენსი, რომელიც ფრმა "სი- მენსის" დამაარსებლის და ინდო- ევროპის ტელეგრაფის მშენებლობ- ის ხელმძღვანელს ეწვენი ფონ სი- მენსის უმცროსი ძმა იყო. სტუმრ- ებს შორის იყვნენ გენერალი გ. მა- მაცაშვილი, ინჟინერ-პოლკოვნიკი მ. გარსევანიშვილი, თავადები გ. დადიანი, დ. ფურცელაძე, დ. ყოფა- ნი, იმეწინერი გ. წულაძე და ქართვე- ლი მონიანე საზოგადოების ცნო- ბილი წარმომადგენლები.

მსოფლიოში ყველაზე გრძელი სახმელეთო სატელეგრაფო ხაზის გახსნა უფრო სასიხარულო იქნებო- და ლონდონში მყოფი "რეიტერის" სააგენტოს ხელმძღვანელის პაულ რეიტერისათვის (1816-1899).

და თუ რატომ, ამაზე ქვევით.

1849 წელს გერმანიის ქალაქ ახენში პაულ რეიტერმა დაარსა მტრედის ფოსტა აახენსა და ბრიუს- ელს შორის. ეს იყო თავისებური სა- ტრანზიტო გზა იმ ინფორმაციები- სათვის, რომლებიც დასავლეთის ქვეყნებიდან აღმოსავლეთით იგზა- ვნებოდნენ და პირიქით. მაგალით- ად, პარიზიდან ბრიუსელში დაბეჭ- ტელეგრაფით გადაიცემოდა, აქედ- ან რეიტერის მტრედებით - აახენამ- დე, შემდეგ "გზას აგრძელებდა" ბე- რლიონი ისე ელექტრონი ტელეგ- რაფით. სასაქონო მტრედები მამ- ილის ბრიუსელთან აახენამდე ერთ საათში ფარავნებ. ასეთი ტელეგრა- ძალზე გადატვირთული იყო და რე- იტერს რეიტერმა შეშინდა ჰქონდა. მაშინ საქმეობდა არ იცოდა, რომ 1849 წლის მინერალის ბუღლის მე- ფე ლიპოპოლდ საქსონ-კობურგის სასახლეში პატივით შეხვდებოდნენ გერმანი სიმენსს (შემდგომ ბერლინ- ის მცნიერებათა აკადემიის წევრს,

მსოფლიოში დღეს კარგად ცნობი- ლი ელექტროტექნიკური ფირმა "სიმენსი" დამაარსებელი).

მეფე ლეოპოლდმა ვერნერ სიმ- ენსს უთხრა:

"მე მოგიწევით სასახლეში, რა- თა მადლობა გითხრათ ტელეგრაფ- ის გამართვისათვის ბრიუსელსა და აახენს შორის. ახლა შესანიშნავად იცვლება დეპეშები აახენთან და ბე- რლიონთან. ალბათ ბევრი სიმენლე- ბი შეგვცდათ? მე მითხრეს, რომ რე- ცა ბრიუსელის მიმართულებით ტე- ლეგრაფის კაბელი დაავაშირეთ, თქვენი გაითქვამთ - "ეს ტელეგრაფის ისტორიის ახალი ფურცელია". და რაკი მართლაც დეპეშების გაცვლა ბრიუსელსა და აახენს შორის ჩვენი ქვეყნისათვის ახალი ფურცელია, ჩემს ოჯახს უნდა უამბოთ დაწერი- ლებით ელექტრონული ტელეგრაფ- ის მუშაობის შესახებ. რასაკვირე- ლია, მარტვიად და გასაგებდა.

ლაპარაკში დედოფალი ლუიზა ჩაერია.

- მართალია, რომ თქვენ მოგინ- ვით პრინცესამ, როცა პირველი ტელეგრაფი გაგზავნეთ ბერლინი და პოტსდამს შორის?
- დიახ, - თავმდაბლად უპასუხა სიმენსმა - პრინცესას სურდა ჩემი ლექცია მის შვილს მოესმინა.
- იმპერატრი ფიფრიხი?
- ასევე ესწრებოდა ჩემს განმარ- ტებებს.

დედოფალს გაელიმა. - ახლა ჩვენ მოვიმენეთ ყურა- დლებით ბატონო ვერნერ.

სიმენსმა თავის თანამემწესთან ერთად დიდ ოვალურ მაგიდაზე გაა- წყო საზოში ხელსაწყობი, ორი ტე- ლეგრაფის აპარატი, ბატარეა, სა- დენები. ელექტრონდები მეაერ- თა და დაიწყო ელექტრული დენის თავისებურებების ახსნა. მეერ აამ- ოქმედა ტელეგრაფის აპარატები და საბეფო ოჯახის წევრების სურვილ- ით, ერთი აპარატადან მეორეში გა- დასცვიდა დეპეშებს.

შემდგომ თავის ავტობიოგრა- ფიულ წიგნში " ჩემი მოგონებები" ვერნერ სიმენსი წერდა:

"მე მიწინევის ბრიუსელში, რათა ლექცია ნაშეკითხა მეფე ლეოპოლ- დისთვის ელექტრონულ ტელეგრა- ფებზე. ბრიუსელის სასახლეში მეფე- ის მთელი კამერულოდა იყო, ნაევი კითხე საკმაოდ ვრცელი ლექცია ცდებოდა ჩვენებით. საბეფო სახლის წევრებმა დაბაბული ყურადღებით მოიმსმინეს და ზოგი რამ შეითვის- ენ, როგორც ლექციის შემდგომ სა- უბარმა დამარწმუნა."

■ ■ ■
კმაყოფილი ბრუნდებოდა ვერნ- ერ სიმენსი მეფე ლეოპოლდის სასა- ხლიდან. ბრიუსელიდან კელნში ჩა- ვიდა და აქ ბერლინისაკენ მიმავალ მატარებელში ჩაჯდა.

ვაგონის კუბეში ახალგაზრდა ცოლ-ქმარი რეიტერები დახვდნენ. ძალზე მოეწყინათ და სულაც არ იყ- ვნენ ლაპარაკის ხასიათზე.

სიმენსი მაინც გამოეკლპარა- კათ.

- ხომ არ ბრძანდებით რაიმე შე- მთხვევით მუნუხებული?

ისეთი თანაგრძნობით იყო ეს შეკითხვა დასმული, რომ ქმარმა მა- შინვე გული გაუხსნა.

- მიმე მდგომარეობაში ვართ.

ჩვენ მტრედების ფოსტა გვექონდა ბრიუსელში და აახენს შორის, დეპეშებს ვცვლიდით ამ ქა- ლაქებს შორის და შემოსავლით კმა- ყოფილი ვიყავით. ახლა კი... ააჰ, ვის უნდა ჩვენი ფოსტა. ელექტრულმა ტელეგრაფმა დაიწყო მუშაობა ბრი- უსელსა და აახენს შორის.

ცოლმა დაუმატა:

- ჩვენი ჭკვიანი მტრედები გაე- ყიფეთ, ზოგი დავკალით, აი, ამ ორს კი ვერ შეველიეთ.

და ზეგით დაკიდულ გალიაზე მითითა, რომელშიც ორი ლამაზი მტრედი ფრთხილავდა.

სიმენსი შეწუხდა.

ცოლს ცრემლები მოერია თვა- ლზე და სიმენსს უთხრა:

- აღარ ვიცი, როგორ მოვიქე- ეთ, ბერლინში მივდივართ, იქნებ რაიმე სამუშაოს მოვკდიოთ ხელი.

პაულ რეიტერს ყველაფერზე იმედი დაკარგოდა.

მის წინ კი იჯდა ვერნერ სიმენ- სი, რომელმაც გაიყვანა სატელეგ- რაფო ხაზი როგორც ბერლინსა და აახენს, ისე ბრიუსელსა და აახენს შორის. ფაქტობრივად ისე გამოვი- და, რომ რეიტერის ახალგაზრდა ით, ერთი აპარატადან მეორეში გაა- ცვლა ასეთ მძიმე მდგომარეობაში.

კუბეში საუბარი შეწყდა.

სიმენსი ფიქრების კორიანტელ- ში გაეხეცა. კარგი საქმე გააკეთა სა- ზოგადობისათვის, როცა მონაწი- ტელეგრაფები, მაგრამ აი, თურმე, რა დამართა ამით რეიტერს და მის მეუღლეს!

პატარა გალიანი ორი მტრედი მოუსვენრად ტრიალებდა. მათ აღ- ბათ იქნებოთ ფრენა ენატრებოდათ და ააქნა პანანია დეპეშებითა ერ- თად მოგზაურობაც ქალაქიდან ქა- ლაქმდე.

როგორ დაქმნაროს რეიტერები-

ის ოჯახს? - აეკვიტა სიმენს ეს კი- თხე. იქნებ ფული მისცეს? რომ ით- კონებ? არა, ნამდვილად ითაკი- ლებენ. ეს კია, რომ ცოლ-ქმარი კარგ საქმეს აკეთებდნენ გაზეთე- ბისთვის და ალალი შრომით ირწე- ნებ თავს.

მსოფლდნულად სიმენსს გერმა- ნელი პუბლიცისტი ბერგარდტ ეო- ლე გაახსენდა. ბერლინში მან ტე- ლეგრაფის ბიურო დაარსა და 28 ნოემბერს გაზეთების რედაქციები- სთვის პირველი დეპეშები მიიღო პარიზიდან, ამსტერდამიდან და ფრანკფურტიდან.

რა იქნება, რომ?... და გახარებულმა ვერნერმა მა- შინვე უთხრა რეიტერმა:

- რამდენიმე დღის წინ ბატონმა ვოლფმა ბერლინიდან დაარსა სატე- ლეგრაფი ბიურო. ბიურო გაზეთე- ბისთვის მოკლ დეპეშებს ღებულ-

ოზს სხვადასხვა ქვეყნიდან. ამ საქ- ემში ბატონმა ვოლფმა ფინანსური დახმარება მიიღო ჩემი ბიძისგან - გეორგ სიმენსისგან. იქნებ ხელი მო- ვკიდოთ სატელეგრაფო ბიუროს შე- ქმნას? შემიძლია შევახვედროთ როგორც ბატონ ვოლფს, ისე ბიძაქ- ემს. რას იტყვით?

ცოლ-ქმარმა ერთმანეთს გადა- ხედა.

- მეერ სად დავაარსოთ სატელე- გრაფო ბიურო? - ჰკითხა რეიტერმა.

- ლონდონში?

- ლონდონში?

- დიახ, ამ ქალაქს უკვე საიმედო სატელეგრაფო ხაზები აქვს ინგლი- სის სხვა ქალაქებთან. მეჯერა, მალე ინგლისი წყალქვეშა ტელეგრაფით-

აც დაუკავშირდება საფრანგეთს. ამის ცდა წელს უკვე მოხდა. ძმებმა დაუკადრებდა ხელს მისი ინფორმაცი- ების სწრაფ გაცვლას.

შირება. მართალია, ახლახანს კაბე- ლი გაწყდა, მაგრამ დამიჯერეთ, ეს საქმე ბოლომდე იქნება მიყვანილი. მამ რას იტყვით, თანახმა ხართ ბე- რლინში შევახვედროთ ბატონი ეო- ლე და ჩემი ბიძა?

მტრედების ფოსტის მეპატრონე პაულ რეიტერისა და ვერნერ სიმენ- სის შეხვედრიდან ზუსტად 40 წლის შემდეგ, ვერნერ ფონ სიმენსი - XIX საუკუნის გამოჩენილი პიროვნება, თავის მეშუარეშში ასეთ სტრიქონ-ებს დაწერს:

"რეიტერებმა მაშინვე დაუჯერ- ის ჩემ რჩევას და ბრწყინვალე შედ- ებს მიიღნეს: რეიტერის სატელეგ- რაფო ბიურო ლონდონში და მის

TV 360000000

9 მაჩუქი

რუსთავი - 2

07.30 დილა 08.00 ტელეღიზი 10.00
სერიალი "ეკლები და ვარდები" 11.00
სერიალი "ბევრილი ჰილი" 12.00,
15.00, 17.00, 18.00, 21.00, 03.30 კურიერი
12.20 სერიალი "შეყვარებული ქალები"
13.30 მხ. ფილმი "ამბავი იმისა, როგორ
შერთო ცოლი პეტრე დიდიმ არაბს" (გ)
15.25 ჩემიკონთა ლიბა. 18.30 პარკოლი

19.50 სერიალი "შეყვარებული ქალები"
22.00 საფეხბურთო მიმოხილვა 22.45
ჩემპიონთა ლიგა. "იუვენტუსი" - "რეა-
ლი" 02.00 ჩემპიონთა ლიგა. "არსენა-
ლი" - "ბაიერნი" 03.45 პატრული

TV5

06.00, 08.00, 09.00(კანადა) 12.00,
15.00(ბელგია) 16.00, 18.15, 20.00, 24.00,
02.00 (შვეიცარია), 02.30(აღრიკა), 04.00

TV5-ის საინფორმაციო გადაცემები.
11.00, 14.00, 19.00, 22.00 TV5-ის საინ-
ფორმაციო გამოშვებები. 06.30 შაგი ყუ-
თი. 08.30 ტელედღლა. 11.05. გადაცემა:
საოჯახო ფორტები. 15.30 (ვირეები და
საოლი. ტელეთამამი. 16.30 კაპრე. მხ.
ფილიმი. რუსეთის ჟან-მარკ ბრონდო-
ლო. 18.30 კითხვები ჩემიონისთვის.
ტელეთამამი. 20.25 მარკოვლი ცეხ-
ნოსნობა. დოკ. ფილმი. 24.30 გადაცემა:

ორმაგი მე. **03.00** წართმეული სიცოცხლე. მხ. ფილმი. **04.25** სამძებრო პოლიცია. ტელესერიალი.

08.00 "ადრე" 10.00 დოკ. ფილმი "აუტიზმის ამოცანა" 11.00 სერიალი "მემაკვიდრე ლუნა" 12.00 "მთავარი" 12.20 ანიმაციური ფილმი "რედვოლი" 12.45 ანი-

მაციური ფილმი "ციცქნა მოჩვენებანი" 13.00 "სარეკო" 14.00 სერიალი "მაქსიმო ჩემი სიყვარული" 15.00 "მთავარი" სომხურ ენაზე 15.20 "მთავარი" რუსულ ენაზე 15.30 დოკი - დავით თარხნიშვილი 16.30 დოკ. ფილმი "ლუის მარიანა - გულის მეთუფე" 17.30 ვაკანსია 18.00 "მთავარი" რეკონსტრუქციად 18.30 სერიალი "შირილი ჰოლმსი" 19.00 "ჰოლმსი" ნარკოტიკებზე - "ვედიანი" 20.00 "მთა-

გარი" 20.45 "ბაბილინა" 21.00 სერიალი
 "მემკვიდრე ლუნა" 22.00 დოკ. ფილმი
 "დღე, როდესაც ჩვენ ფიქრი დავიწყეთ"
 23.00 ახალი პროექტი - "უფლის რწმენი-
 ით და შენევნით" 23.30 კინოსამყარო
 "საზიემო ზიარება" (გ) 02.10 საინფ. გა-
 მოშეობა

11.00 რუზნ-უმ 11.30 მხ. თილომი "უკანასკ-

ნელი ომი" (გ) 13.00 ტუნ-ემ 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 სანფორმა/ციო პროგრამა "დღეს" 17.20 ტუნ-ემ 19.20 სპექტრი 21.15 მხ. ფილმი "გაქცევა გულაგიდან" (გ) 00.30 ტუნ-ემ

202

10.00 დებატები (განმ.) 12.00 მუსიკა-
ლურ-გასართობი გადაცემა "პროპა-
განდა" 13.00 სერიალი "დიდი სახლი"
(გან.) 14.00 მუს. გადაცემა "პროპაგან-
და" 18.00 მუსიკა 22.00 სერიალი "დი-
დი სახლი" 23.00 დებატები 202-ზე

08.30 ჰუმანიტარული 09.00 მუსიკალური
 პროგრამა დღეს 09.25 გამა-
 ჭვამბაძის დიდი კულუბი 10.00 სერიალი
 "მთელი ქვეყანა" 11.00 13.00,
 14.00, 16.00 სერიალი "გამოშვება" შტრა-
 11.10 სერიალი "ნერვო გუბინი" 12.05
 შემეცნებითი პროგრამა საწყაროს
 უნივერსიტეტი 13.05 დიდი და პას-
 14.15 არჩევის ზღაგრა 15.10 შე-
 ნობელის პროგრამა საწყაროს უნივე-
 რსიტეტი 16.00 პოპულარ 16.05 "მე-
 რი თარი" 17.00, 20.00 საიხი. "მე-
 18.00 "შტრა" 17.20 "დიდი და პასკი".
 18.20 გამაგებება ბარ, კულუბი.
 18.50 ჰუმანიტარული 19.00 სერიალი "ნერვო გუ-
 ბინი" 20.45 სერიალი "პოლიტიკა"
 22.15 "შტრა" 21.45 არჩევის ზღაგრა
 22.45 საუბრები ჩვენის მიზნად
 ფილმი "შტრის მაგივრები" (15) (ჯგერო
 მიღიერი)

2 მიმოჯი არხი

19.00 სერიალი "ზომრება იქით იყოს"
19.50 "ბაბოლინა" 20.05 მულტსერიალი
"მარსუპილაში" 20.30 სერიალი (ვაკეის
ენა) 20.55 დოკ. ფილმი "ბერლიალი ზა-
ფეხულის ღამეები" 21.45 დოკ. ფილმი
"დინაინი" 22.10 კინოსეანსი "ბერკა-

[illegible]

08.00 დილის გადვიკვა 09.00 სერიალი
 "ჩემი სამი და" (გან.) 10.00 მუსიკა 10.20
 "მოზაური" (გან.) 11.00 "სტარბუკი"
 11.30, 14.30, 20.30 საინფ. გამოშვება
 11.45 კომედია "მოახლოე" 13.30 მუსიკა
 13.40 დრ. ფილმი 14.50 განსაკუთრებ.
 "ბიკინიტორი" 16.30 მუსიკა 17.30 საინფ.
 გამოშვება "ნოვოსტაი", 17.55 მუსიკ.ფილ-
 მისი 19.30 სერიალი "ჩემი სამი და" 21.05
 თრეილერი "სამართლიანიობა" 23.00
 დრ. ფილმი "პროფი" 00.30 საინფ. დაი-
 ჯესტიკი 00.25 მხ. ფილმი "როცა სრულა-
 დადუმდა" 02.40 მუსიკა

06.00 "Дорого утро" 09.00, 12.00, 15.00,
18.00 Милославский
Пайфайффер в фильме **"ЛЕДИ-
ЯСТРЕБ"**. Фильм основан на
средневековой европейской легенде
XIII столетия. Капитан гвардии
доблестный рыцарь Этьен
Бонивиль влюбился в прекрасную
Изабелла полюбила друг друга. Но
Изабелле сходил с ума эпизод города
Аквилы. Не в силах овладеть своей
мечтой и изнемогая от ревности и
зависти, епископ продал душу темным
силам, чтобы заложить на влюбленных
проклятие: днем Изабелла
превращалась в ястреба, а ночью
становилась человеком; Этьен же
человек оставался человеком, а ночью
оборачивался черным волком. Для
того чтобы избавиться от проклятия,
Изабелла и Этьен должны были
полюбить друг друга, 11.40 Disney-канал
"Лило и Стич", 12.20 Евгений Жариков
в сериале **"РОЖДЕННАЯ
РЕВОЛЮЦИЕЙ"**, 13.30 Док. фильм
"Савелии Крамоков. Джентльмен
в погонах", 14.30 Док. мелодия 15.00
Анатолий Комаров. Жиганский
детективе **"СЫЩИК БЕЗ
ЛИЦЕНЗИИ"**, 16.20 "Пять вечеров".
Среда: 17.30 Сериал Никоненко в
прик. фильм **"БОГАТСТВО"**, 18.40
Док. фильм **"ПЕЛОН"**, 19.30 Комедия
Хабенский в многок. фильме
"ЖЕНСКИЙ РОМАН", 21.00 Время.
21.30 Сериал **"ХИРОМАНТ"**, 22.40
Специсследование. Эпидемия на
пороге, 23.30 Ночное "Время", 23.50
Док. фильм "Смерть в Венеции".
Последний полет 00.30 "Сканел"
"Защита от ГАИ", 01.00 Док. сериал
"Оружие Второй мировой войны".
01.20 Док. фильм в комедии
19.00 Проза Голубов", три документа
20.00 Миддл-Лэнд. Куды и зачем
Райзер разведены с своими детьми.
Они часто видятся с детьми, экс-
супругами, встречаются с новыми
подружками. Но наедине друг с другом
не скрывают, что развод, черз
который прошел каждый из них,
пошел по разному. 01.30 Док. фильм
до сих пор в эфире. 04.30 Сериал
"ПРИКЛЮЧЕНИЯ ГЕРКУЛЕСА"

06.00	"Сегодня утром"	09.05
Детективный сериал	"ОНА НАПИСАЛА УБИЙСТВО"	
ПОСЛЕДНЯЯ СВЯЗЬ- 10.00, 13.00,		
16.00, 19.00, 22.00 Сегодня 10.15		
Фильм "Они зашли в комнату"		
поединки 11.55 Квартальный вопрос.		
13.40 Евгений Стеблов в комедии		
"ВАС ВЫЗЫВАЕТ ТАЙМИР?" 45.35		
Чрезвычайное происшествие. 16.20		
Сериал "Клиника имени..."		
Сериал "АВДАТОК" - ДЕЛО		
ПРОСТЫХ ЛЮДЕМ". Часть 1-я. 18.35		
Чрезвычайное происшествие. 19.35		
Детективный сериал "ЛЕГЕНДА О		
ТАИМЕРЕ" 20.00		
комедия "КАЗУС БЕЛЛИ" . Когда		
генерал действующей армии Михаил		
перестал понимать поступки и		
душевные терзания своей жены,		
решил нанять детектива-щелычу,		
который изобличит свою "половину"		
в измене. Детektivом оказалась весьма		
экстравагантная особа Анна - жена		
наркодилера, которая не только		
возьмавшись за дело, она настолько		
преувела, что превратилась в		
подругу своего подследственного, с		
которой и отправился к морю. В самом		
конце выяснилось, что Анна совсем		
совершенно независимо от своих		
направлений их мужчины, пристрахивае		
с собой восторженного музыканта		
через мимикрию приключений, открыв		
партизанский водоворот событий, на		
отправился на любовь друг друга, и		
отправился на свадьбу молодого		
танщика, который ездил в город на		
танцы 01.25 девачий фильм		
танчик 01.25 девачий фильм		
Острожественный фильм "КУБ-2"		
"ГИПЕРКУБ" 03.15 Сериал "ПЕРВЫЙ		
ПОНЕДЕЛЬНИК" 04.10 Сериал "ЗА		
РАБОТУ" 04.35 Сериал "КОМУ		
СЕРИАЛ "ЛЮБОВЬ ВОДОЦА-2" 05.40		
Чрезвычайное происшествие.		

სკანდალი

[illegible]

ნაგაბლი "სალხინო"

ქართული ფლორის საოცრება

თუ განუხებთ პროსტატიტი, ცისტიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა ჰქონდათ ჰენდელური და გახშირებული შარდი, შარდის დროს წევა, შარდადენი ხერვლის ბაგეთა მიწებება, სუნი და გამონადენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელის არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუქმაცყოფილობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია, მიიღეთ ნამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგეხსნებათ.

"სალხინო" ანესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

"სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმაზდი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაწლავის ბუშის (ქოლევისტის), შპაკტიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინეკიტიტის, სტიმპატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქროს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. ნამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, რიკითხებთ მასტიტს და გაუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

ნამალი "სალხინო" თვისებები პარობიოტულია და მოწონებულია საჭარბოვლო, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებულია აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ ავთიკემპში.

ნამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარი ეკვივალენტს აქ უნდა აღემატებოდეს გარდაშემ.